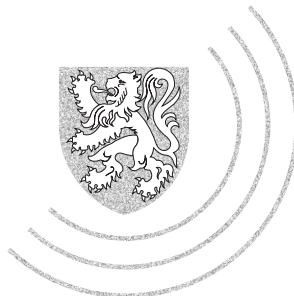

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 maart 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991
inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen**

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer,
Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever –**

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991
inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jacky Maes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1559 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

Zie ook :

1470 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTINGEN	4
I.1. Voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen	4
I.2. Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen	7
II. ALGEMENE BESPREKING	9
II.1. Algemene standpunten	9
II.2. Thema's	15
II.2.1. Verplaatsen en samenvoegen	15
II.2.2. Derogatieregeling	19
II.2.3. Cijfers mestproductie en mestoverschot	21
II.2.4. LAT-regeling	24
II.2.5. Nutriëntenhalte	26
II.2.6. Verwerkingsplicht	29
II.2.7. Werking van de Mestbank	31
II.2.8. Uitrijperiode	32
II.2.9. Fosfaatverzadigde gronden	32
II.2.10. Bodembalans	33
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	33
IV. EINDSTEMMING	44
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	45
BIJLAGEN	59
Bijlage 1 : Schriftelijk ingediende vragen en antwoorden bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Mestdecreet	60
Bijlage 2 : Schema's verplaatsen en samenvoegen	92

DAMES EN HEREN,

Het voorstel van decreet van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 1470/1*) werd op 23 januari 2003 toegelicht in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

In toepassing van artikel 26.2 en 54.4 van het Reglement, werd het voorstel van decreet vanaf 6 februari 2003 samen behandeld met het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 1559/1*).

Het ontwerp van decreet werd als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen. De bespreking werd voortgezet en afgerond op 13 en 18 februari 2003.

Voor de eindstemming op 18 februari 2003 werd een reflectienota aangekondigd.

I. TOELICHTINGEN

I.1. Voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 1470/1*)

Het voorstel van decreet van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever werd op 23 januari 2003 toegelicht in de commissie.

De heer Jef Van Looy stelt dat de indieners op de hoogte zijn van het feit dat door de Vlaamse regering een ontwerp van decreet tot wijziging van het Mestdecreet wordt voorbereid. Een voorontwerp van decreet werd al op 19 juli 2002 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering, maar sindsdien werd weinig van het regeringsinitiatief vernomen. Nochtans zijn er een aantal knelpunten in het Mestdecreet die een dringende oplossing vereisen, zoals de derogatieregeling, de nutriëntenhalte en de mestverwerkingsplicht. Om die reden vond de CD&V-fractie het aangewezen om een

eind november 2002 het voorliggende voorstel van decreet in te dienen. Het voorstel kon niet meer worden behandeld in 2002, maar de spreker hoopt dat nu snel werk kan worden gemaakt van de dringende wijzigingen.

– Derogatie

Door de beslissing van de Vlaamse regering van 15 mei 2002 werd – in uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn (91/676/EG) – ongeveer 47 percent van de oppervlakte van de Vlaamse cultuurgronden als kwetsbaar gebied afgebakend. In deze kwetsbare gebieden gelden strengere bemestingsnormen, meer bepaald 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar. Op basis van de richtlijn kan echter een derogatie worden toegestaan voor bepaalde teelten die voldoen aan de voorwaarden (objectieve criteria) beschreven in bijlage III, 2., b), van de Nitraatrichtlijn. Die objectieve criteria slaan op gewassen met een lange groeiperiode en gewassen met een hoge stikstofopname.

Bij de beslissing van de Vlaamse regering van vorig jaar werd een dergelijke derogatie aan de landbouwers beloofd. De wettelijke regeling daartoe ontbreekt echter nog. Het is volgens het lid belangrijk dat de landbouwers reeds bij de start van het mestseizoen weten wat de bemestingsnormen zijn. Daarom moet dringend de mogelijkheid worden gecreëerd voor een algemene en specifieke derogatie die ingaat op 1 februari 2003, de start van het nieuwe mestseizoen voor de meeste teelten. Het voorjaar is overigens het optimale seizoen voor bemesting, met het minste verlies naar het grondwater. Het voorstel van decreet bevat dan ook een decretale regeling voor de derogatie.

– LAT-plicht

In het voorstel van decreet van de CD&V-fractie wordt voorgesteld de LAT-plicht af te schaffen. Het principe van het langeafstandstransport (LAT) is vroeger ontwikkeld om een tussenschot te krijgen tussen het lokale mestgebruik en de lokale mestproductie. Grote bedrijven werden ertoe gedwongen hun mest op langere afstand te transporteren naar gebieden met een mesttekort, de zogenaamde witte gemeenten. Dat systeem heeft volgens de heer Van Looy goed gewerkt en heeft helpen vermijden dat de kleine gezinsbedrijven de dupe werden en hun mest op lange afstand moesten afzetten. Intussen zijn de bemestingsnormen steeds strenger geworden en werd ook de zoektocht naar afzetgronden geïntensiveerd. Zowel kleine bedrijven als grote bedrijven hebben intussen langlopende contracten gesloten om zeker te

zijn van gronden waar de mest kan worden afgezet. Ook met loonwerkers werden contracten gesloten voor het transport van de mest. Het patroon van de mestafzet zal dus niet wijzigen met het afschaffen van de LAT-plicht.

De heer Van Looy laat daarbij opmerken dat door de huidige regeling in de zogenaamde zwarte gemeenten (met een mestoverschot) in het voorjaar vaak tijdelijk een tekort aan mest ontstaat. Dat tekort moet dan in de zomer, een minder optimaal seizoen voor bemesting, worden aangevuld.

De huidige LAT-regeling is erg complex en zeer moeilijk te controleren. Bovendien zijn begin 2003 de lage eindbemestingsnormen ingegaan waardoor ook in de witte gemeenten een overaanbod kan ontstaan. Vanaf 2003 worden ook bedrijven met een bedrijfsmatige mestproductie van 7.500 kg tot 10.000 kg difosforpentoxide (P_2O_5) LAT-plichtig. Een deel van de mest die verwerkt moest worden maar niet kon worden verwerkt, gaat ook nog eens op langeafstandstransport. Daar komt nog bij dat 47 % van de cultuurgrond als kwetsbaar gebied werd afgebakend en dat het decreet bepaalt dat witte gemeenten met meer dan 50 % kwetsbaar gebied geen mest van langeafstandstransport mogen ontvangen. Al die factoren samen zorgen ervoor dat de toestand in niet-kwetsbare witte gebieden onhoudbaar zal worden.

Een ander element is dat een trend in de mestverwerking bestaat in het scheiden van de dunne en dikke fractie. Het heeft weinig zin de dunne fractie, die vooral uit water bestaat, over lange afstand te transporteren.

Om deze redenen, maar zeker ook omwille van de vermindering van de enorme administratieve last die de LAT-regeling met zich meebrengt, is het volgens de indieners wenselijk deze regeling af te schaffen. Het is belangrijk op te merken dat ook de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek en de MiNa-Raad voorstander zijn van die afschaffing.

– *Mestverwerkingsplicht*

Het voorstel stelt wijzigingen voor wat betreft drie aspecten van de mestverwerking : de 100 % verwerkingsplicht zou worden opgeheven, er zou een terugnameplicht voor de veevoederindustrie worden ingevoerd en een substitutiemogelijkheid tussen mestsoorten.

De heer Van Looy wijst op tegenstrijdigheden in het decreet wat het percentage van de verwerking betreft (artikel 9 van het Mestdecreet). De indie-

ners stellen voor de 100 % verwerkingsplicht af te schaffen voor producenten met een bedrijfsmatige mestproductie boven de 10.000 kg P_2O_5 . Door artikel 9, § 3, tweede lid, te schrappen, vallen deze bedrijven onder de regeling van artikel 9, § 4, waarin andere verwerkingspercentages zijn opgenomen. Onder meer uit het werkbezoek van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening aan enkele mestverwerkingsinstallaties bleek volgens de spreker dat voor heel wat verwerkingssystemen de 100 % verwerking technisch niet haalbaar is. Er blijft steeds een residu over dat nutriënten bevat. Belangrijker nog is dat de volledige verwerking ook financieel niet haalbaar is. Zelfs landbouwers die in coöperatie dergelijke systemen willen aankopen, krijgen hiervoor geen lening van de banken.

De heer Van Looy beseft dat door deze maatregel de vooropgestelde te verwerken hoeveelheid mest niet zou worden gehaald. Bij het instellen van de verwerkingsplicht in 1999 werd echter uitgegaan van een verwachte productie van 85 miljoen kg P_2O_5 en 205 miljoen kg N, die in combinatie met de eindnormen voor bemesting tot een groot verwacht overschot zou leiden. In 2001 zou de reële productie echter 69 miljoen kg P_2O_5 en 179 miljoen kg N bedragen. Voor 2002 zijn de cijfers nog niet bekend, maar wordt verwacht dat ze nog lager liggen. Dit kan een argument zijn om de te verwerken percentages te verminderen. De indieners van het voorstel willen echter de doelstellingen inzake verwerking behouden, maar de niet-verwerkte overschotten die ontstaan door het opheffen van de 100% verwerkingsplicht in artikel 9, § 3, doorschuiven naar de veevoederindustrie die voor dit deel een terugnameplicht opgelegd krijgt.

De heer Van Looy herinnert in dat verband aan het driesporenbeleid dat werd gevoerd inzake de mestoverschotten. Een eerste aspect daarvan is de aanpak aan de bron (onder meer door andere veevoeders en voedersystemen). Een tweede spoor is de optimalisatie van de bemesting. Na drie jaar is er echter nog geen uitvoeringsbesluit over de bodembalans en zijn de mogelijkheden van deze piste nog onvoldoende uitgewerkt. Het derde aspect is de verwerking van overschotten.

Door het responsabiliseren van de veevoederindustrie kunnen de doelstellingen die in 1999 werden vooropgesteld inzake mestverwerking behouden blijven. De veevoederindustrie voert nutriënten in, het zou daarbij jaarlijks om meer dan 100.000 ton fosfaat gaan. Op basis van de totale hoeveelheid nutriënten die aan de varkens- en pluimveebedrijven worden geleverd, kan de Mestbank de door de

veevoederindustrie terug te nemen hoeveelheid nutriënten berekenen, zowel de totale hoeveelheid voor de sector als de terugnameplicht van elke individuele fabrikant of invoerder van veevoeder. De totale terug te nemen hoeveelheid zal niet meer dan enkele percenten van de ingevoerde hoeveelheid bedragen, maar voor de landbouwsector en voor de mestverwerkingsplicht zijn die percenten belangrijk.

De heer Jef Van Looy herinnert in dit verband aan de voorstellen voor het responsabiliseren van de veevoederindustrie die in 1999, toen werd beslist een aantal wijzigingen van het Mestdecreet in werking te laten treden, werden besproken. Minister Vera Dua kondigde toen gesprekken met de veevoederindustrie aan, maar verder dan overleg is het nog niet gekomen. De fractie van de heer Van Looy stelt voor nu concrete terugnameverplichtingen in het decreet in te schrijven en die op 1 januari 2004 in werking te laten treden. De minister beschikt dan nog over bijna een jaar om overleg te plegen en om een milieubeleidsovereenkomst met de veevoederfabrikanten en invoerders te sluiten. De decretale verplichtingen kunnen dan de stok achter de deur zijn om tot een overeenkomst te komen.

De heer Jef Van Looy laat hierbij opmerken dat de veevoederindustrie toch met mestverwerking zal moeten beginnen. Het aantal varkens daalt en dat leidt tot grotere concurrentie op de markt van de veevoerders. Die concurrentie kan enerzijds bijdragen tot het ontwikkelen van verwerkingssystemen tegen een minimale kost. Er worden overigens reeds initiatieven voorbereid waarin de sector participeert. Anderzijds bestaat volgens het lid het gevaar dat indien de mestverwerking wordt uitgebouwd in de vorm van diensten aan bedrijven, de integratie nog wordt versterkt en de individuele landbouwer er de dupe van wordt. De spreker is daarom voorstander van het opnemen van een terugnameplicht in het decreet.

Een derde wijziging die in het voorstel van decreet is opgenomen betreft de substitutie. Het doel van de mestverwerking is het teveel aan nutriënten te verwerken en uit te voeren. Er zijn verwerkingssystemen die tot een eindproduct leiden dat verhandelbaar is. De verwerking van varkensmest stuit nog altijd op technische problemen. Het zal nog enige tijd vergen vooraleer voldoende systemen operationeel zijn. Kippenmest kan eenvoudiger worden verwerkt en het verwerkte product kan uitgevoerd worden naar nabije landen, waar er wel degelijk vraag naar is. Waarom dan niet toestaan dat er afspraken worden gemaakt tussen varkens-

houders en pluimveebedrijven om de te verwerken hoeveelheid te verdelen? Is het voor het bereiken van de doelstellingen niet gelijk of het om varkensmest dan wel kippenmest gaat?

Het voorstel van decreet maakt het mogelijk dat producenten kiezen op welke wijze zij de verwerkingsplicht nakomen, hetzij door het verwerken van hun eigen mestoverschotten, hetzij door het verwerken van een hiermee overeenstemmende hoeveelheid van een ander bedrijf.

– *Nutriëntenhalte*

De heer Van Looy verwijst naar de resolutie betreffende de nutriëntenhalte die unaniem werd aangenomen in de commissie en de plenaire vergadering (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nrs. 1186/1-5). De in het voorstel van decreet opgenomen wijziging van artikel 33bis van het Mestdecreet werd opgesteld toen de resolutie nog in behandeling was, maar kan volgens de spreker een eerste aanzet zijn om de aanbeveling uit de resolutie verder in een concrete decretale bepaling te vertalen.

– *Andere wijzigingen*

In het voorstel van decreet zijn nog een aantal kleine aanpassingen van het decreet opgenomen, die wel noodzakelijk zijn om de uitvoering ervan vlot te laten verlopen op het terrein.

Artikel 2 wijzigt de definitie van mestverwerking. In de huidige definitie wordt gesteld dat gerecycleerde nutriënten niet mogen worden gebruikt op gronden die in het Vlaamse Gewest liggen. In de praktijk betekent dat echter dat producenten van organische meststoffen van dierlijke oorsprong voor gebruik in particuliere tuinen (meestal op basis van kippenmest en koemest), hiervoor enkel mest van buitenlandse oorsprong mogen gebruiken. Door een aanpassing van de definitie kan een gebruik in particuliere tuinen van het eindproduct mogelijk zijn. Er is particuliere vraag naar dat product. Er moet dan wel voor worden gezorgd dat het niet op cultuurgronden gelegen in het Vlaamse Gewest wordt opgebracht.

Een volgend artikel stelt voor de mestoverschotten en -tekorten binnen hetzelfde bedrijf samen te tellen. De berekening van de mestoverschotten in het huidige Mestdecreet is volgens de heer Van Looy onlogisch. Het mestoverschot wordt per bedrijf berekend, maar alleen op basis van de mestoverschotten van de inrichtingen. Mesttekorten van een inrichting die tot hetzelfde bedrijf behoren, worden niet in rekening gebracht. Er wordt ook geen reke-

ning gehouden met de totale oppervlakte van de cultuurgronden die tot het bedrijf behoren.

In het voorstel van decreet wordt ook een versoepeling opgenomen ten opzichte van de strenge bemestingsnorm op fosfaatverzadigde gronden. Er wordt een afwijkende fosfaatbemesting toegestaan voor de fosfaatverzadigde gronden met een laag fosfaatverbindend vermogen. De heer Van Looy laat daarbij opmerken dat het model dat in Vlaanderen wordt gebruikt om de fosfaatverzadiging van gronden te bepalen een Nederlands model is, dat in het land van herkomst echter nooit werd gebruikt.

Een andere bepaling in het voorstel van decreet verlengt voor gezinsveeteeltbedrijven en akkerbouwbedrijven de ontheffing voor akkerland en intensief grasland, gelegen in natuurgebied. Deze ontheffing geldt nu reeds voor gezinsveeteeltbedrijven, maar niet voor akkerbouwbedrijven of groenteteeltbedrijven omdat ze geen vee houden. Deze onrechtvaardigheid, wellicht een fout uit het verleden, kan nu worden rechtgezet.

I.2. Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 1559/1)

Op 6 februari 2003 geeft mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, een toelichting bij het ontwerp van decreet.

De minister stelt dat de in het ontwerp opgenomen wijzigingen vooral voortvloeien uit de ervaringen op het terrein. De meeste technische wijzigingen komen er op vraag van de Mestbank en de sector en strekken ertoe het decreet meer werkbaar te maken voor wie het moet uitvoeren. Tijdens de voorbereiding zijn ook andere punten aan het ontwerp van decreet toegevoegd, zoals de derogatieregeling en de herberekening van de nutriëntenhalte.

– Samenvoegen en verplaatsen

Een belangrijke wijziging is dat het samenvoegen van veeteeltinrichtingen terug mogelijk wordt. Door de einde 1995 goedgekeurde eerste versie van het mestactieplan werd het principe van de standstill ingevoerd. Er konden geen nieuwe veeteeltinrichtingen ontstaan en ook de uitbreidingsmogelijkheden werden beperkt. Ook het samenvoegen van twee inrichtingen op verschillende locaties was niet mogelijk, ook al was er een stopzetting van de bedrijvigheid op een van de plaatsen. Door deze stringente bepaling kan op het terrein

de efficiënte bedrijfsvoering worden gehinderd. De minister verwijst naar de concrete voorbeelden die reeds eerder werden gegeven, bijvoorbeeld van een man en een vrouw of van een vader en zoon, die door deze regeling gedwongen worden op twee plaatsen actief te blijven. Er is op het terrein dan ook heel wat vraag naar de mogelijkheid tot het samenvoegen van inrichtingen.

Het samenvoegen wordt nu dus wel mogelijk gemaakt, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan het standstill-principe. De samenvoeging veronderstelt een afroaming van de vergunning van de te verplaatsen inrichting met 25 percent en een afroaming van de nutriëntenhalte met 25 percent.

Verplaatsing van bedrijven kan enkel wanneer dit ruimtelijk relevant is. De mogelijkheid tot verplaatsen is beperkt tot de exploitanten die reeds 5 jaar of meer de inrichting uitbaten en die om stedenbouwkundige of milieukundige reden genoodzaakt zijn hun inrichting te verplaatsen naar een beter geschikte inplanting. De verplaatsing van een inrichting gaat niet gepaard met een afroaming van de milieuvergunning of de nutriëntenhalte, maar mag ook niet leiden tot een uitbreiding van de inrichting.

– Afbakening kwetsbare gebieden

De mogelijkheid tot het verplaatsen en samenvoegen van inrichtingen moet ook worden gezien als een flankerende maatregel bij de afbakening van de kwetsbare gebieden. Door de beslissing van de Vlaamse regering van 15 mei 2002 werd – in uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn (91/676/EG) – ongeveer 47 percent van de oppervlakte van de Vlaamse cultuurgronden als kwetsbaar gebied afgebakend. Om dit dossier verdedigbaar te maken ten aanzien van de Europese Commissie zijn ook bewarende maatregelen nodig buiten de kwetsbare gebieden water. Een voorbeeld daarvan is de inkorting van de uitrijperiode met een week. Het verbod op het opbrengen van mest gaat in op 15 in plaats van 21 september. De minister laat daarbij opmerken dat het verbod om dierlijke mest op te brengen in de winter de belangrijkste bijdrage is gebleken in de verbetering van de waterkwaliteit, omdat op die manier het verlies van nutriënten naar het water (verlies dat hoger ligt in de winterperiode) wordt beperkt. Het verstrengen van de uitrijregeling heeft dan ook een verdere verbetering van de waterkwaliteit voor ogen.

Een tweede bewarende maatregel is dat de totale stikstofbemesting voor grasland vanaf 2003 beperkt wordt tot 450 in plaats van 500 kg per hecta-

re per jaar. Volgens de minister was over deze norm al discussie bij de vorige wijzigingen van het Mestdecreet. Met deze verlaging van de norm wordt een inspanning gedaan om de globale bemestingsdruk te verminderen.

– *Derogatie*

De minister verwijst in dit verband naar het voorstel van decreet dat reeds op 29 januari 2003 door de plenaire vergadering werd goedgekeurd en dat een algemene en specifieke derogatieregeling bevat in het kader van de Europese Nitraatrichtlijn (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nrs. 1534/1-4*). De derogatie werd wetenschappelijk onderbouwd om het derogatieverzoek van het Vlaamse Gewest zo goed mogelijk te argumenteren.

– *Mestverwerking*

Het ontwerp bevat ook enkele maatregelen die de start van de mestverwerking vlotter moeten laten verlopen.

Het gebruik van effluënten van mestverwerkingsinstallaties op cultuurgonden wordt onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Uiteraard mogen deze effluënten dan slechts zeer weinig nutriënten bevatten, waardoor het ook milieukundig niet verantwoord is om ze over grote afstanden te transporteren. De Vlaamse regering moet de voorwaarden nader omschrijven.

Aan bedrijven die 100 % percent van hun mestoverschot moeten verwerken, wordt de kans geboden om deels dierlijke mest te verwerken van niet-verwerkingsplichtige bedrijven, om op die manier aan de mestverwerkingsplicht te voldoen.

– *Nutriëntenhalte*

Het ontwerp van decreet bevat onder meer de bepaling dat de nutriëntenhalte met 2 jaar wordt verlengd (tot 31 december 2006). Ook de uitvoering van de maatregel heeft immers 2 jaar vertraging opgelopen.

Het ontwerp bevat ook het voorstel van de Vlaamse regering om in 2003 de nutriëntenhaltes te vergelijken met de productie van het productiejaar 2000 (aangifte 2001). Wanneer aan alle voorwaarden is voldaan, kan de nutriëntenhalte worden verhoogd tot 85 % van de productie van het jaar 2000, berekend volgens de regels van de superheffing. De minister wijst erop dat het Vlaams Parlement in een resolutie een andere maatregel heeft voorgesteld (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nrs. 1186/1-5*). De

discussie kan naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp voluit worden gevoerd.

– *Andere knelpunten*

Het ontwerp van decreet tracht ook een oplossing te bieden voor enkele specifieke knelpunten.

Zo zou de rotatiebemesting voortaan worden toegestaan in kwetsbare zones water.

De ontheffing van de strenge bemestingsnorm voor akkerland gelegen in kwetsbaar gebied natuur wordt verlengd tot 31 december 2007 of tot het natuurrichtplan in werking is getreden.

Ten opzichte van de strenge bemestingsnorm op fosfaatverzadigde gronden wordt een afwijkende fosfaatbemesting toegestaan voor de fosfaatverzadigde gronden met een laag fosfaatbindend vermogen. Het gaat over een beperkt deel van de fosfaatverzadigde gronden, waar de naleveringscapaciteit van de fosfor beperkt is.

Het uitrijverbod op zaterdag (tijdens de bemestingsperiode) wordt opgeheven, gelet op de kortere periode tijdens dewelke mest kan worden gespreid. Er zijn ook specifieke bepalingen over de wijze van uitrijden van mest en de emissie-arme aanwending. Stalmest zou voortaan ook mogen worden gespreid in de kwetsbare zones.

Diverse bepalingen strekken tot het vereenvoudigen van de regelgeving. Zo zou een heffing die minder bedraagt dan 25 euro niet worden geïnd. De reden is dat de kost om een dergelijk bedrag te innen te hoog is in verhouding tot het bedrag van de heffing.

Er kan een administratieve boete worden opgelegd aan de mestvoerder of de ontvangende partij die zich niet houdt aan de verplichte bestemming van de dierlijke mest zoals vermeld op het vervoersdocument. Hierdoor kan worden vermeden dat de producent steeds de dupe wordt van het feit dat een andere partij zich niet houdt aan de bestemming. Ook op andere punten worden de controle-mogelijkheden uitgebreid.

Andere wijzigingen betreffen een regeling voor veeteeltinrichtingen verbonden aan onderzoeksinstellingen en voor het beheer van natuurreservaten, militaire domeinen en dijken van openbare besturen. Een specifieke regeling is nodig omdat deze activiteiten niet passen in de logica van het Mestdecreet.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Algemene standpunten

Bij de start van de algemene bespreking stelt de CD&V-fractie aan de minister diverse vragen over het Mestdecreet en de voorgestelde wijzigingen. Daarover wordt verslag uitgebracht in punt II.2 en in bijlage I van dit verslag.

De volgende algemene standpunten werden ingenomen tijdens en op het einde van de algemene bespreking.

Volgens de heer *André Denys* is het wellicht de laatste keer dat het Mestdecreet tijdens de lopende legislatuur grondig wordt gewijzigd. Het lid merkt wel op dat men daarbij binnen de geest en de opbouw van het huidige decreet blijft.

De spreker is van mening dat het Mestdecreet eigenlijk helemaal zou moeten herschreven worden, met het oog op een vergaande legistische vereenvoudiging. Daarbij zou moeten worden begonnen met een wit blad. Blijven voortbouwen op de reeds bestaande tekst, zal immers een en ander verder bemoeilijken. In het huidige Mestdecreet werd getracht verschillende invalshoeken met elkaar te verzoenen. Het is daardoor dermate complex geworden dat er vandaag slechts enkele specialisten zijn die de mestwetgeving volledig beheersen. Nochtans moeten de krachtlijnen van elke wetgeving kunnen worden begrepen door alle betrokkenen.

Toch aanvaardt de heer Denys dat men nog niet begint met het herschrijven van het Mestdecreet. Indien de bestaande onzekerheid wordt weggevoerd, kan binnen enkele jaren een nieuwe decreet worden geschreven vanuit een andere filosofie dan vandaag. Die onzekerheid houdt verband met de vraag of het mestprobleem grotendeels zal kunnen worden opgelost door de mest te verwerken. De spreker denkt van wel. Als de mestverwerking op het terrein functioneert en de mestproductie kan binnen twee of drie jaar met een derde worden verminderd, dan zal Vlaanderen zijn verplichtingen in het kader van de Nitraatrichtlijn op een andere manier kunnen nakomen dan vandaag.

De huidige regeling is opgebouwd op basis van milieuvergunningen en mestproductierechten (nutriëntenhaltes). Vanaf 1992-1993 wezen de bevoegde ministers op de behoefte aan een meststop. In de praktijk bleven de overheden echter milieuvergunningen uitkeren. Landbouwers die een vergunning kregen, gingen ervan uit dat zij die ook kon-

den gebruiken. De milieuvergunningen hebben immers een juridische waarde. Nochtans werd tegelijkertijd een theorie opgebouwd, waarin het recht om mest te produceren niet meer gelijk zou zijn aan wat in de milieuvergunning staat. In deze legislatuur heeft men die oplossing, de nutriëntenhalte, die eigenlijk een mestrecht is, in de praktijk moeten omzetten.

Om te vereenvoudigen, moet volgens de heer Denys tot een eenheidsvergunning worden gekomen : het mestrecht moet gelijklopen met de milieuvergunning. Dat zou logisch zijn. Hoe lang moet de nutriëntenhalte nog meegaan ? De einddatum is momenteel nog bepaald op begin 2005, maar sommigen willen die verlengen tot begin 2007. In elk geval moet op een bepaald moment de nutriëntenhalte worden afgeschaft en vervangen door de milieuvergunning, waarin het mestrecht moet vervat zijn.

Uit de cijfers van de Mestbank blijkt dat momenteel naar schatting de productie van 115 miljoen kilogram fosfor vergund is. De reële mestproductie is in 2000 gedaald tot 73 miljoen kilogram fosfor, in 2001 tot 69 miljoen kilogram. De totale nutriëntenhalte zit tussen die cijfers met ongeveer 90 miljoen kilogram P toegekend aan mestrechten. Indien men de nutriëntenhalte (90 miljoen kilogram) en de vergunde productie (115 miljoen kg) wil samenbrengen om maar één type “vergunning” over te houden, ontstaat een probleem. Er zal een keuze moeten worden gemaakt.

De spreker is dus voorstander van een eenheidsvergunning : het mestrecht moet deel uitmaken van de milieuvergunning. Eigenlijk zou dus via de milieuvergunningen de totale toegelaten hoeveelheid fosfor tot 90 miljoen kilogram moeten worden teruggebracht. Voor dit moeilijke probleem is vandaag geen oplossing voorhanden. Dat is dus een bijkomende reden om te wachten met het uitschrijven van een volledig nieuw Mestdecreet, en voorlopig verder te bouwen op wat nu reeds bestaat.

Vanuit die invalshoek kan de heer Denys zich vinden in het voorliggende ontwerp van decreet. Het biedt immers bijkomende oplossingen voor het bestaande gebrek aan efficiëntie inzake bijvoorbeeld het samenvoegen of verplaatsen van inrichtingen. Daarbij wordt eigenlijk een versoepeling doorgevoerd, maar tegelijk wordt ingespeeld op de algemene doelstelling inzake het verlagen van de mestproductie. Er is dus zowel oog voor de algemene doelstelling als voor het individueel economisch welzijn.

Volgens de spreker kan men zich afvragen of men voor een veehouder die zich vrijwillig onderwerpt aan de mestverwerkingsplicht ook niet wat soepeler kan zijn voor wat de vergunning betreft. Dat kan gebeuren zonder te raken aan de algemene filosofie, bijvoorbeeld indien de veehouder zich engageert om de uitbreiding van de productie te werken.

De heer Denys stelt verder dat door de discussies van de laatste maanden uiteindelijk een oplossing wordt gegeven aan het probleem van de bedrijven die een te lage nutriëntenhalte kregen toegekend. De spreker benadrukt dat, wat men ook beweert op het terrein, het eigenlijk een hele prestatie is dat op een totaal van 25.000 dossiers slechts ongeveer 2.500 bezwaarschriften moesten worden behandeld, dat is slechts 10 percent. Rekening houdend met het niet overeenstemmen van de nutriëntenhalte met de vergunning, werd eigenlijk verdienstelijk werk geleverd. De procedure was niet eenvoudig en het moet heel veel tijd en energie hebben gevegd om deze operatie af te ronden en aan alle betrokkenen duidelijk te maken wat de nutriëntenhalte inhield. Er waren een aantal knelpunten die deze operatie hebben bemoeilijkt.

De heer Denys stelt vast dat in het ontwerp van decreet geen rekening wordt gehouden met de resolutie over de nutriëntenhalte die door het Vlaams Parlement werd aangenomen. De VLD-fractie wil dat via amendering corrigeren. Daarbij moet een oplossing worden gegeven aan het probleem nutriëntenhalte door te verwijzen naar 75 % van de milieuvergunning en 100 % van de productie van 2000 (mestaangifte 2001). Dat is een politiek discussiepunt, omdat over de interpretatie van de resolutie discussie kan ontstaan.

De spreker voegt daar onmiddellijk aan toe dat hij de suggestie van sommigen om de inning van de superheffing uit te stellen niet wil volgen. Het decreet moet correct worden uitgevoerd wat de superheffing op de productie boven de nutriëntenhalte betreft. Het lid is immers een voorstander van het spoor van de mestverwerking en het uitstel van de superheffing zou de druk op de ketel verminderen om de mestverwerking te realiseren.

Minster *Vera Dua* zegt, in een reactie op de tussenkomst van de heer Denys, dat ze aan het begin van de legislatuur ook voor het dilemma stond : verder werken op basis van het huidige decreet of tabula rasa maken en een nieuw decreet schrijven. Het Mestdecreet was van bij het begin een ingewikkeld instrument en is historisch zo verder gegroeid. Bij elke aanpassing, vaak op vraag van de sector, dreigt

het decreet complexer te worden. Voor een totaal nieuwe benadering was er echter geen houvast : het is bijvoorbeeld onduidelijk hoe de mestverwerking zal evolueren. De minister vindt het daarom een goede beslissing het MAP 2 in de mate van het mogelijke te verbeteren. Ze benadrukt opnieuw dat alle aanpassingen die nu voorliggen er komen op vraag van de landbouwsector. Er zijn ook vragen van de milieu- en natuurbeweging, die echter niet konden worden gehonoreerd omdat ze doorgaans een nieuwe benadering veronderstellen. Op initiatief van de Mestbank zijn er al wel werkgroepen gestart die onderzoeken hoe in de toekomst, als er meer duidelijkheid is over de mestverwerking, bepaalde verplichtingen uit het decreet kunnen worden geschrapt.

De heer *Eric Van Rompuy* vraagt zich af waarop het plotse optimisme van de heer Denys over de mogelijkheden van mestverwerking gebaseerd is.

De heer *André Denys* stelt vast dat op het terrein de mestverwerking evolueert. Het lid verwijst in dit verband onder meer naar het bezoek van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening aan enkele verwerkingsinstallaties op 6 december 2002. De spreker verwijst ook naar een ander bedrijf dat al jaren inspanningen doet en nu een systeem heeft gecreëerd dat operationeel is. Daarnaast zijn er ook diverse kleinschalige projecten die, mits een kleine actualisering van de voorwaarden in Vlarem (Vlaams reglement milieuvergunningen), rendabel kunnen worden. Het lid geeft toe dat deze ontwikkeling eigenlijk 3 à 4 jaar te laat komt.

Indien de mestverwerking operationeel wordt en een derde of meer van de mestproductie kan worden verwerkt, dan kan men vanuit een andere filosofie vertrekken. Er hoeft dan geen langeafstands-transport meer te zijn en ook geen regeling gebaseerd op gemeenten met een lage of hoge mestdruk. De heer Denys wil echter 100 % zekerheid hebben over het slagen van de mestverwerking vooraleer een nieuw Mestdecreet wordt opgesteld.

De heer *Erik Matthijs* zegt, in een reactie op de tussenkomst van de heer Denys, dat hij geen probleem ziet in de verhouding tussen milieuvergunning en nutriëntenhalte. Die laatste is ingevoerd om een productiestop te krijgen van nutriënten en loopt in de huidige omstandigheden tot begin 2005. Milieuvergunningen geven het recht om x aantal dieren te houden gedurende y aantal jaren. Als de nutriëntenhalte wordt opgeheven, betekent dit dat een bedrijf opnieuw kan groeien tot het niveau van de maximale vergunde capaciteit, mits verwerking

van de bijkomende productie onder bepaalde voorwaarden.

Ook de heer *Jef Van Looy* reageert op de tussenkomst van de heer Denys. Volgens de heer Van Looy houdt het voorliggende ontwerp geen fundamentele wijzigingen in. Er wordt hooguit een poging gedaan om enkele knelpunten op te lossen. In 2000 kondigde de minister aan dat zij zo snel mogelijk een grondige evaluatie van het Mestdecreet zou maken en dat een grondige herziening zou volgen. Met de Mestbank zou een knelpuntennota worden opgesteld. Drie jaar later worden enkel wat fouten uit het decreet gehaald en wordt hier en daar wat gewijzigd. De heer Van Looy is akkoord met de stelling dat het Mestdecreet moet worden herschreven maar de vraag is of het nog wel mogelijk is dit decreet volledig te herzien. Er kunnen wel een aantal fundamentele zaken worden gewijzigd, bijvoorbeeld op het vlak van mestverwerking. Wat is bijvoorbeeld het standpunt van de heer Denys over de 100 % verwerkingsplicht van de mestoverschotten bij een productie boven de 10.000 kg P_2O_5 ? De spreker kijkt ook uit naar het standpunt van de VLD over de nutriëntenhalte, gelet op de discussie hierover bij de bespreking van de resolutie in de plenaire vergadering.

Wat de mestverwerking betreft, merkt de heer Van Looy op dat met de regelmaat van de klok bepaalde bedrijven beweren dat ze een sluitende techniek hebben om mest te verwerken. Achteraf blijken het dure installaties te zijn die niet eens behoorlijk functioneren. Eén van de installaties die de commissie heeft bezocht, zou in de praktijk tot hiertoe zelfs nauwelijks hebben gedraaid.

De heer *Jos De Meyer* stelt dat de heer Denys in zijn tussenkomst eigenlijk toegeeft dat er deze legislatuur nog niets fundamenteel gebeurde op het vlak van mestwetgeving en bovendien dat de ambitie niet aanwezig is om dit tijdens de resterende periode nog te doen. Het lid vindt dit een zwaarwegende uitspraak.

De heer De Meyer reageert ook op de uitspraak over de superheffing. Het lid herhaalt eerdere uitspraken dat elke frank maar één keer kan worden uitgegeven, hetzij om te investeren in mestverwerking, hetzij om de heffing te betalen. Het lid heeft ernstige vragen bij het dossier van de heffingen.

De heer *André Denys* vraagt om niet aan stemmingmakerij te doen en de veehouders geen angst in te boezemen door een somber beeld van de slaagkansen van de mestverwerking op te hangen. Het ontwerp van decreet is in de huidige omstan-

digheden het best mogelijke werk dat kan worden geleverd. Het lid herhaalt dat het een opdracht is om binnen twee of drie jaar het Mestdecreet fundamenteel aan te pakken. Iedereen, ook de landbouworganisaties en de politici die met de basis begaan zijn, heeft er belang bij om zaken te verdedigen die realistisch zijn.

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat hij niet aan stemmingmakerij wil doen. Het is echter zijn overtuiging dat als men nog drie jaar wacht om een fundamentele wijziging door te voeren, het gros van de goed gestructureerde bedrijven van vandaag, niet alleen in de varkenshouderij maar ook in de pluimvee- en rundveehouderij, het Mestdecreet niet zal overleven. Daarom moet vandaag een fundamentele wijziging worden doorgevoerd.

Minister *Vera Dua* stelt dat het samenvoegen mogelijk wordt gemaakt om bedrijven te helpen zich beter te structureren. Indien men uitgaat van het mislukken van de mestverwerking en het mestactieplan, dan is inderdaad een groot deel van de bedrijven ten dode opgeschreven. Welke oplossing stelt de heer Van Looy dan voor?

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat de tijd dringt en dat vandaag de mestverwerking en de export zo efficiënt mogelijk moeten worden aangepakt. In het voorstel van decreet van de CD&V-fractie wordt daarom de substitutiemogelijkheid tussen mestsoorten opgenomen. Kippenmest is immers gemakkelijker te verwerken en te exporteren dan varkensmest.

De heer *André Denys* reageert tot slot op de opmerking van de heer Matthijs dat de nutriëntenhalte volgens de huidige bepalingen van het decreet in 2005 vervalst, waarna de producenten opnieuw de maximale capaciteit van hun vergunning kunnen benutten. Dat zou volgens de heer Denys leiden tot een zeer grote stijging van de reële productie, met bijna de helft. De vraag is hoe het Vlaamse Gewest op die manier in 2005 zou kunnen voldoen aan de verplichtingen opgelegd door de Nitraatrichtlijn. Ondanks zijn optimisme over mestverwerking, wil de heer Denys geen valse verwachtingen creëren. De heer *Jef Van Looy* laat daarbij opmerken dat de heer Matthijs stelde dat vanaf 2005 de bijkomende productie (boven de nutriëntenhalte) moet worden verwerkt.

Minister *Vera Dua* verduidelijkt dat – volgens de huidige bepalingen van het Mestdecreet – iedere producent in 2005 zijn vergunning volledig mag invullen zonder dat er voorwaarden aan verbonden zijn. Vanaf 1 januari 2005 kan de mestproductie van

bestaande veeteeltinrichtingen stijgen boven het niveau van de nutriëntenhalte tot maximum de vergunde mestproductie. Nieuwe veeteeltinrichtingen alsook veranderingen van bestaande inrichtingen, met een verhoging van de mestproductie tot gevolg, worden wel aan een verwerkingsplicht onderworpen voor de bijkomende productie (artikel 33ter, § 1, 2°). Door het voorliggende ontwerp worden de data aangepast en wordt de nutriëntenhalte met twee jaar verlengd.

De heer *Jos De Meyer* vindt het zinvol in de algemene bespreking stil te staan bij de algemene sociaal-economische toestand. De landbouwers maken zich deze winter, met het voorjaar in het vooruitzicht, grote zorgen over de toekomst van hun bedrijf en hun job. Zij vragen zich af of het verantwoord is dat hun zoon of dochter het bedrijf overneemt, en of de Vlaamse overheid de veehouderij nog een toekomst wil geven. Die fundamentele vragen worden gesteld op vergaderingen met mensen uit de land- en tuinbouwsector. Na de vergadering klinken deze vragen soms nog harder en meer bitter. Er zijn ook landbouwers die niet meer komen naar dergelijke vergaderingen, van geen enkele landbouworganisatie, en die hebben het nog moeilijker. Het zijn die landbouwers die met angst elke brief van de overheid openen en die met schrik naar het einde van de maand toeleven. De woning van zeer velen onder hen is vandaag niet warm, letterlijk noch figuurlijk. Dat is de harde realiteit voor sommige gezinnen in de landbouwsector.

Begin februari trok ook de vleessector aan de alarmbel. Honderden jobs zijn bedreigd. Niet de landbouworganisaties, maar de vakbonden uit de voedingssector sloegen alarm. Zij stellen het als volgt : “Zelfs de goed gestructureerde bedrijven, het hart van de sector, dreigen in zware problemen te komen. De dioxinecrisis in 1999 hebben de meeste bedrijven in de sector nipt overleefd, maar naarmate de varkensstapel slinkt, sneuvelen ook ondernemingen. Ongeschoolde arbeiders blijven zonder enige begeleiding achter. Hun geschoolde collega's kunnen voorlopig nog wel elders aan de slag. Maar het lijdt weinig twijfel dat dit niet zo zal blijven”. Voor sommigen in de sector is de sociaal-economische toestand dus dramatisch.

Het lid vraagt een studie van de Universiteit Gent over de vleessector in de commissie te bespreken.

De heer De Meyer gaat verder in op wat er op korte termijn fundamenteel moet wijzigen. Iedereen is het erover eens dat de mestverwerking moet slagen : daartoe moet ze technisch haalbaar en be-

haalbaar zijn, moeten dus de financiële middelen voorhanden zijn en moet de overheid een bondgenoot zijn. 100 percent van de geproduceerde mest verwerken is vandaag technisch onuitvoerbaar en bovendien onbetaalbaar voor de varkenshouderij. Een recente studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) bevestigt dat een volledige verwerking niet als beste beschikbare technologie kan worden beschouwd voor deze sector. Dat werd ook bevestigd in de hoorzitting in de commissie met het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1569/1*).

De spreker respecteert elke individuele ambtenaar van de Mestbank. Hoewel deze ambtenaren het goed menen, wordt op het terrein hun werk echter anders ervaren. Hoe dan ook heeft de Mestbank de decretale opdracht om mee te werken aan de mestverwerking. Bij de landbouwers wordt de Mestbank helaas niet beschouwd als een bondgenoot, maar als een log administratief orgaan dat registreert, controleert en beboet. Nochtans zou de Mestbank voor hen wel een bondgenoot moeten zijn.

Het VCM heeft in de hoorzitting bevestigd dat in Nederland en Frankrijk fiscale stimuli bestaan voor de mestverwerking. In België geldt voor de mestverwerking ook een BTW-tarief van 21 percent, terwijl dat voor de andere landbouwdiensten slechts 6 percent bedraagt.

Met betrekking tot de superheffing stelde een stafmedewerker van het VCM onder meer het volgende : “Mestverwerkingsinstallaties hebben een aantal jaren nodig om operationeel te zijn. In afwachting moeten de landbouwers de superheffing betalen. Dit maakt het voor de sector financieel niet haalbaar. Elke frank kan maar één keer worden uitgegeven”. De voorzitter van het VCM voegde eraan toe “De sector kent momenteel echter weinig bedrijfszekerheid, en wordt voortdurend geconfronteerd met wisselende wetgeving, wat het moeilijk maakt om toekomstgericht te kunnen werken. Ook de instapkost is relatief hoog. Naast de kosten moeten de bedrijven nu ook de superheffing betalen, waardoor er een aantal in een moeilijke positie komen” (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1569/1*).

De heer De Meyer benadrukt dat men een frank inderdaad maar één keer kan uitgeven. Voor wie in mestverwerking investeert, zou de superheffing beter worden uitgesteld. Hij vraagt zich trouwens af hoe groot de betalingsachterstand vandaag reeds

is. Kan de commissie hiervan een overzicht krijgen ?

De veevoedersector is volgens de spreker mede verantwoordelijk voor de verwerkingsplicht. Dat moet worden vastgelegd in het decreet of via een milieubeleidsovereenkomst.

Met betrekking tot de nutriëntenhalte staat de CD&V-fractie achter de onverkorte uitvoering van de in het Vlaams Parlement goedgekeurde resolutie terzake (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nrs. 1186/1-5).

De fractie steunt ook het advies van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek en van de Mina-Raad om de LAT-plicht af te schaffen. Het lid laat verder opmerken dat inzake het derogatieverzoek bij de Europese Commissie in Denemarken blijkbaar andere normen mogen worden gehanteerd dan in Vlaanderen.

De heer De Meyer vat samen dat de sociaal-economische toestand van vele bedrijven, ook in de sectoren van de toelevering, de afzet en de verwerking, zowel stroomafwaarts als stroomopwaarts, helaas dramatisch is. De overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen inzake de mestverwerking. Die moet technisch haalbaar zijn, betaalbaar, met de Mestbank als bondgenoot en een verplichte participatie van de veevoederindustrie, en zonder superheffing voor de veehouders die er vandaag in investeren. Er is nood aan een betrouwbare overheid die rechtszekerheid creëert, met het oog op investeringen op langere termijn. Alleen in een positief psychologisch klimaat zal men opnieuw investeren, ook in de mestverwerking.

Minister *Vera Dua* nodigt de heer De Meyer uit om in de commissie bevoegd voor landbouw het debat aan te gaan over het gemeenschappelijk landbouwbeleid en over de mogelijke sociaal-economische effecten ervan. Zij is vragende partij voor meer inbreng vanuit het parlement, ook voor wat het Europese landbouwbeleid betreft.

De heer *Jacky Maes* stelt dat de sp.a-fractie het voorliggende ontwerp van decreet in het algemeen als een stap in de goede richting beschouwd. Vanuit haar bezorgdheid om een win-winsituatie te creëren, zowel vanuit sociaal-economisch als vanuit ecologisch oogpunt, geeft de fractie een gunstige beoordeling aan de voorgestelde wijziging van het Mestdecreet. De vaststelling dat de landbouworganisaties de fractie als een gesprekspartner beschouwen en bij het debat willen betrekken, ervaart de

spreker ook als positief. Er wordt gecommuniceerd, en er wordt geluisterd.

Er kan moeilijk worden ontkend dat de voorgestelde regeling inzake het verplaatsen en samenvoegen van veeteeltbedrijven tegemoetkomt aan de sector. Dat de uitrijregeling met een week wordt ingekort, is een goede zaak voor de kwaliteit van het water en dus voor het leefmilieu.

De mestverwerking blijft volgens de heer Maes een probleem, maar kan toch vlotter op gang worden getrokken door het ruilen van mestoverschotten mogelijk te maken.

De definitie van het gezinsveeteeltbedrijf wordt uitgebreid tot de notie “samenwerken”. Ook andere knelpunten worden erkend en opgelost, bijvoorbeeld via de rotatiemogelijkheden, het verspreiden van stalmest in kwetsbare gebieden en het opheffen van het uitrijverbod op zaterdag.

In artikel 9 wordt de jaarlijkse herziening van de afbakening van kwetsbare zones water opgenomen. Voor de landbouw is het positief dat bewerkte dierlijke mest en mest waarvan de stikstof traag vrijkomt, kan wordt gebruikt bij de aanleg van tuinen en parken. Het is volgens de spreker ook positief dat de vervoerders beter kunnen worden gecontroleerd en aangepakt.

Iedereen die het goed meent met de landbouw, het milieu en de economische gevolgen ervan, mag volgens de heer Maes tevreden zijn over het voorliggende ontwerp. Voor sommigen zal het echter nooit goed zijn. De meerderheid wil echter haalbare, menselijke en evenwichtige oplossingen bieden en dat is aardig gelukt. De mestverwerking krijgt maximale kansen om te slagen, en indien dat lukt, kan het mestactieplan in de toekomst verder worden bijgestuurd.

Mevrouw *Isabel Vertriest* sluit zich aan bij de tussenkomst van de heer Maes. Aangezien stikstof en fosfor een belasting vormen voor het oppervlaktewater, blijft de landbouwsector hoe dan ook een probleemsector. Er wordt weliswaar vooruitgang geboekt, maar in vergelijking met andere sectoren, zoals de industrie, is die vooruitgang relatief beperkt. Er is dus nog ruimte voor vooruitgang op het terrein. Daarbij kunnen maatregelen zoals de uitrijregeling belangrijk zijn. Uiteraard heeft de landbouw behoefte aan meststoffen. Het is echter het teveel aan nutriënten dat effectief naar het oppervlaktewater gaat dat moet worden vermeden. Daarom is het belangrijk dat bij de evaluatie van het MAP wordt nagegaan waarom er nog stikstof

en fosfor in het oppervlaktewater terechtkomt.

Het voorliggende ontwerp van decreet is zeer technisch. Er moet worden uitgezocht wat nog decretaal moet worden verankerd, en wat eventueel in uitvoeringsbesluiten, die eenvoudiger kunnen worden aangepast, kan worden geregeld. Een dergelijke wettelijke regeling moet men immers constant kunnen aanpassen aan de evolutie op het terrein, zowel wat de landbouwpraktijk als wat de mestverwerking betreft. Ook dat moet volgens mevrouw Vertriest deel uitmaken van de aangekondigde evaluatie van het mestactieplan.

Met betrekking tot de fosfaatverzadigde gronden, meent de spreker dat moet worden nagaan op welke manier meer fosfaatbemesting kan worden toegestaan zonder dat dit leidt tot meer uitloging naar het grond- en oppervlaktewater. Bij een onoordeelkundige bemesting is er immers zeer snel een uitloging naar het water.

Met betrekking tot de sociaal-economische situatie van de landbouwsector, merkt mevrouw Vertriest op dat de prijzen in de pluimveesector de laatste maanden gedaald zijn door de internationale concurrentie. Zij vraagt dan ook om de bestaande opkoopregeling zo snel mogelijk uit te breiden naar de rund- en pluimveesector.

Mevrouw Vertriest herinnert er verder in de algemene bespreking aan dat altijd werd gekozen voor een driesporenbeleid : de aanpak aan de bron (betere voedertekniken en fosforarme voeders, de vermindering van het aantal dieren via de opkoopregeling en de productiestop), de oordeelkundige bemesting en de mestverwerking. Sommige commissieleden spreken nu van groeimogelijkheden, terwijl er nog steeds een opkoopregeling bestaat om het aantal dieren te verminderen. Daarom pleit de spreker voor de nodige voorzichtigheid en vraagt een evaluatie van het mestactieplan waarbij men de algemene gevolgen op het terrein onderzoekt. Anders bestaat het risico dat op basis van één bepaald succes het beoogde evenwicht wordt verstoord.

De heer *Frans Wymeersch* is het eens met het standpunt van de heer Denys dat men het hele Mestdecreet zou moeten herdenken vanaf nul. De laatste fundamentele wijziging van het Mestdecreet dateert nochtans al van 1999, afgezien van een aantal kleinere wijzigingen aangebracht door het verzameldecreet van 2000. De meerderheid heeft de laatste jaren geen enkele poging ondernomen om op basis van nieuwe inzichten correcte initiatieven te nemen.

De spreker kan zich ook vinden in het uitgangspunt van de heer De Meyer. De landbouwsector wordt vandaag in een versneld tempo afgebouwd, het gemiddelde inkomen van de landbouwer is de laatste twintig jaar niet gestegen, wat betekent dat het in vergelijking met andere sectoren sterk is gedaald.

Cruciaal zijn volgens de spreker de artikelen 24 en 25 van het ontwerp van decreet. De meerderheidsfracties zijn het onderling oneens over de interpretatie van de unaniem goedgekeurde resolutie over de nutriëntenhalte (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nrs. 1186/1-5). Dat bleek reeds bij de behandeling van de resolutie in de plenaire vergadering van 8 januari 2003. Vandaag maakt de VLD geen fundamentele opmerkingen over het voorliggende ontwerp van decreet. Daaruit blijkt dat de VLD het conflict binnen de meerderheid wil verbergen, of dat ze afstand neemt van haar standpunt.

De Vlaams Blok-fractie blijft volgens de heer Wymeersch achter de letter en de geest van de resolutie staan. Zij heeft dan ook de grootste bezwaren tegen de artikelen 24 en 25 van het ontwerp van decreet, in het bijzonder tegen de bepaling die erin voorziet dat bij de verplaatsing of samenvoeging van bedrijven zomaar 25 percent kan worden afgeroomd van de nutriëntenhalte.

De landbouwsector heeft het inderdaad zeer moeilijk. Sommige commissieleden van de meerderheid geloven nog in de slaagkansen van de mestverwerking en in de groei van de landbouwsector, maar anderen willen elke groei van de landbouwsector fnuiken. Deze scheidingslijn loopt door de huidige politieke meerderheid. 'Standstill' of stilstand van de groei betekent echter achteruitgang. In Vlaanderen en in Europa hebben sommigen de landbouwsector opgegeven : zij doen er zelfs alles aan om de achteruitgang van de sector in de hand te werken. Het is dan ook logisch dat sommige commissieleden het voorliggende decreet beschouwen als een stap in de goede richting. Het bevordert immers de standstill en dus de teloorgang van de landbouwsector.

De meerderheid wil volgens de heer Wymeersch het probleem van de LAT-regeling op het einde van 2003 – met het vooruitzicht van de verkiezingen voor het Vlaams Parlement – evalueren door middel van hoorzittingen. Intussen schuiven de coalitiepartners dit probleem voor zich uit. Nog belangrijker is het probleem van de mestverwerking. Iedereen is het erover eens dat de verwerkingsplicht niet voor 100 percent haalbaar is. Als de VLD haar geloofwaardigheid wil behouden, moet

zij volgens de spreker de artikelen 24 en 25 van het ontwerp van decreet grondig amenderen, naar de geest en de letter van de resolutie van 8 januari 2003.

De heer *André Denys* heeft het moeilijk met het pessimisme van sommige commissieleden, zowel inzake milieu als inzake landbouw. Uit de cijfers van de Mestbank blijkt dat er de laatste drie jaar wel degelijk ernstige inspanningen werden geleverd inzake de naleving van de Nitraatrichtlijn. Het Vlaamse Gewest en België zitten volgens de spreker niet meer achteraan in het Europese peloton.

Hetzelfde geldt voor de landbouw. Bij het begin van deze legislatuur was er voor niemand in de sector enige rechtszekerheid. Vandaag is dat volgens de heer Denys wel het geval, ondanks de slechte economische situatie voor de landbouw.

Het volledig herschrijven van het Mestdecreet is vandaag niet mogelijk. De commissie zal moeten evalueren hoe de mestverwerking evolueert. De spreker zegt in tegenstelling tot de CD&V niet pessimistisch te zijn over mestverwerking. Een nieuw Mestdecreet moet gebaseerd zijn op mestverwerking, niet op mestverspreiding. De cijfers tonen aan dat een spreidingsbeleid uitzichtloos is. Dat betekent niet dat er geen mestverspreiding meer zal zijn, maar wel dat die niet meer zo sterk mag worden gereguleerd als vandaag het geval is. In het najaar van 2003 moeten volgens de spreker drie elementen worden geëvalueerd : de langeafstandsregeling, die een uitvloeisel is van een zeer streng mestspreadsbeleid, de mestverwerking, en de manier waarop een uitbreiding kan worden toegestaan aan landbouwers die mest verwerken. Er mogen echter geen valse verwachtingen worden gecreëerd. Het voorliggende ontwerp is wellicht niet ideaal, maar is zeker een stap in de goede richting. Daarom zal de VLD het ontwerp goedkeuren. Er zal een amendement worden ingediend die de resolutie van het Vlaams Parlement over de nutriëntenhalte correct zal omzetten in het decreet.

De heer *Jef Van Looy* stelt dat vele uitspraken over evaluatie en herziening van het Mestdecreet en over de toekomst van de mestverwerking, doen denken aan de besprekingen van de vorige wijzigingen van het Mestdecreet. Sommigen blijven herhalen dat ze het mestactieplan in de nabije toekomst grondig willen evalueren. Als de in het ontwerp opgenomen regeling ongewijzigd blijft en er pas binnen drie jaar een grondige herziening van het Mestdecreet volgt, zullen talrijke goed gestructureerde bedrijven intussen verdwenen zijn.

II.2. Thema's

Bij de start van de algemene bespreking stelt de heer *Jef Van Looy* namens de CD&V-fractie aan de minister diverse vragen over het Mestdecreet en de in het ontwerp voorgestelde wijzigingen. Die vragen werden ook schriftelijk bezorgd en beantwoord (zie bijlage 1 bij dit verslag).

II.2.1. Verplaatsen en samenvoegen

– Algemeen

De heer *Patrick Lachaert* vraagt meer uitleg over de concrete modaliteiten waaronder bedrijven kunnen worden verplaatst. Dergelijke operatie heeft belangrijke administratieve en financiële consequenties en daarom is het voor de betrokkenen belangrijk daarover duidelijkheid te krijgen.

Het lid zal een nota waarin een concreet voorbeeld wordt uiteengezet aan de minister bezorgen.

De heer *Jef Van Looy* vraagt een overzicht van de gevolgen van samenvoegen en verplaatsen op het vlak van de mestverwerkingsplicht en dit naargelang de gemeentelijke productiedruk (de zogenaamde “witte”, “grijze” en “zwarte” gemeenten). Er zijn verschillende combinaties mogelijk.

Volgens het lid kan het gevolg zijn dat een bedrijf dat zich verplaatst of wordt samengevoegd in een witte gemeente meer mest gaat moeten verwerken dan hetzelfde bedrijf in een zwarte gemeente. De mestverwerkingsplicht is opgenomen in een complexe regeling met verschillende criteria. Zo geldt bij het overnemen van een bedrijf de regel dat 75 % van de productie moet worden verwerkt. Indien deze regel op verplaatsen en samenvoegen van inrichtingen wordt toegepast, kan dit zeer eigenaardige gevolgen hebben. Het lid vraagt dat de Mestbank verschillende voorbeelden zou uitwerken. De heer Van Looy zal zelf, aan de hand van voorbeelden, schriftelijk een aantal vragen hierover formuleren.

De *minister* bevestigt dat er implicaties zullen zijn op het vlak van mestverwerking. De bedoeling is de mogelijkheid tot samenvoegen en verplaatsen zoveel mogelijk te beperken tot bedrijven waarvoor het om bedrijfstechnische redenen noodzakelijk is. De gevolgen op het vlak van mestverwerking kunnen een rem zijn om ongebreideld inrichtingen samen te voegen en uit te breiden. De regel waarnaar de heer Van Looy verwijst, is destijds ingevoerd om de bedrijven zoveel mogelijk uit de greep van de integratie te houden. De minister be-

nadrukt verder dat samenvoegen en verplaatsen niet met elkaar mogen worden verward. Enkel bij verplaatsen worden er voorwaarden gesteld inzake ruimtelijke ordening.

Door een vertegenwoordiger van de *Mestbank* wordt in een volgende vergadering een uitgebreid overzicht van de mogelijkheden inzake samenvoeging en verplaatsing en de repercussies daarvan op verwerkingsplicht voorgesteld.

Een inleidende opmerking is dat alle bepalingen met betrekking tot de mestverwerkingsplicht (artikel 9 van het Mestdecreet) van toepassing blijven bij het samenvoegen of het verplaatsen van een inrichting. Concreet betekent dit dat de verwerkingsplicht die aan een bepaalde inrichting wordt opgelegd, na het samenvoegen en/of verplaatsen op deze inrichting blijft rusten. Het verplaatsen/samenvoegen van inrichtingen heeft geen invloed op het al dan niet verwerkingsplichtig zijn van het bedrijf. Eenzelfde regeling wordt gevolgd los van het feit of er een verplaatsing/samenvoeging is geweest. Enkel de toepassing van het begrip "in aanmerking komende gronden voor de berekening van de mestoverschotten" wijzigt door het samenvoegen van inrichtingen.

– *Samenvoegen*

Samenvoegen is het uitbreiden (verhogen van de vergunde productie) van een bestaande veeteeltinrichting gelegen op een bepaalde plaats in combinatie met het volledig stopzetten van een bestaande vergunde veeteeltinrichting op een andere plaats.

Het eindresultaat is dat er één inrichting overblijft met 100 % van de vergunde productie en nutriëntenhalte van de uit te breiden inrichting plus maximum 75 % van de vergunde productie en 75 % van de nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting.

Daaraan zijn een aantal randvoorwaarden verbonden :

- de twee inrichtingen moeten op naam staan van dezelfde vergunninghouder (ze mogen recent overgenomen zijn) ;
- er is geen beperking aan de ligging van de stop te zetten inrichting ;
- de uit te breiden inrichting daarentegen mag niet gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied. Ruimtelijk kwetsbare gebieden worden in het decreet Ruimtelijke Ordening gedefinieerd als

groengebieden, natuurgebieden, natuurreserveaten, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met bijzondere waarde, agrarische gebieden met ecologische waarde of belang, GEN en GENO (grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling), beschermde duingebieden ;

- op de uitbreiding zijn de Vlare-II afstandsregels van toepassing. Een wijziging van die regels is in voorbereiding. In praktijk gelden de minste beperkingen in agrarisch gebied op een zekere afstand van hindergevoelige gebieden ;
- er mag geen stopzettingsvergoeding uitbetaald zijn op de stop te zetten inrichting.

De ambtenaar van de Mestbank geeft verdere uitleg bij de principes van de mestverwerkingsplicht, indien die van toepassing is. De verwerkingsplicht die op het bedrijf (en de inrichtingen ervan) rust, blijft op dit bedrijf (de inrichting) rusten en wordt mee overgedragen naar de plaats waar de uitbating wordt verder gezet.

Er moet in dit verband een onderscheid gemaakt worden tussen drie mogelijke scenario's.

- het samenvoegen van inrichtingen die reeds voor 1997 samen in uitbating waren door eenzelfde (rechts)persoon ;
- het samenvoegen van inrichtingen waarvan de samenuitbating door eenzelfde (rechts)persoon pas na 1997 is gestart en waarbij dus een mutatie in het kader van de mestverwerkingsplicht is gebeurd tussen 1997 en 2003 ;
- het samenvoegen van twee inrichtingen die nu geen deel uitmaken van eenzelfde bedrijf. Er zal eerst een mutatie plaatsvinden (opname, overname...) en op deze mutatie zullen de regels van de verwerkingsplicht worden toegepast.

De vertegenwoordiger van de Mestbank illustreert elk van deze drie mogelijkheden met concrete voorbeelden. De in de commissie getoonde schema's zijn opgenomen in bijlage 2 bij dit verslag. De toelichting die bij deze voorbeelden werd gegeven, is opgenomen bij het antwoord op vraag 4 in bijlage 1. In het antwoord wordt ook ingegaan op diverse vragen die in de commissie werden gesteld over samenvoegen en het effect op de mestverwerkingsplicht.

Op een vraag van de heer *Jos De Meyer* bij een eerste voorbeeld wordt bevestigd dat een rundveebedrijf niet kan worden samengevoegd indien de uit te breiden inrichting in een valleigebeid ligt. Er kan wel worden samengevoegd indien de uit te breiden inrichting niet gelegen is in ruimtelijk kwetsbaar gebied. Op de vraag van de heer *Jef Van Looy* of in dat geval de vrijgekomen stallen door een natuurvereniging kunnen worden gebruikt om runderen te herbergen die in het valleigebeid grazen, wordt namens de minister geantwoord dat dit niet kan omdat de inrichting in kwetsbaar gebied wordt stopgezet.

Op vragen van de heren *Jef Van Looy* en *André Denys* bij een volgend voorbeeld wordt verduidelijkt dat bij samenvoeging van twee niet-verwerkingsplichtige inrichtingen – beide gelegen in een gemeente met een productiedruk groter dan 100 kg P_2O_5 – de uit te breiden inrichting niet verwerkingsplichtig wordt indien ze, na samenvoeging en afroming van 25 percent van de nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting, een nutriëntenhalte heeft van meer dan 7.500 kg P_2O_5 . Dat vloeit voort uit de omschrijving van verwerkingsplicht in artikel 9, § 4, van het Mestdecreet, definitie die vertrekt van de productie van 1997. Indien er na samenvoeging een nutriëntenhalte wordt bereikt boven de 10.000 kg P_2O_5 is het bedrijf echter wel verwerkingsplichtig vanaf 2003.

De heer *Van Looy* laat daarbij opmerken dat op die manier twee bedrijven naast elkaar kunnen liggen met een productie tussen 7.500 en 10.000 kg P_2O_5 , waarbij het ene bedrijf voor 30 percent verwerkingsplichtig is en het andere (samengevoegde) bedrijf niet. Het lid stelt voor dit verschil weg te werken. Ook de heer *Denys* vraagt om de grootst mogelijke helderheid te creëren en na te gaan of het samengevoegde bedrijf ook niet voor 30 percent verwerkingsplichtig moet zijn. Er zijn immers destijds bedrijven gesplitst om niet te moeten voldoen aan de verwerkingsplicht.

Namens de *minister* wordt geantwoord dat het samengevoegde bedrijf reeds 25 percent van de nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting heeft ingeleverd. Die afroming stemt overeen met het principe van de aanpak aan de bron. Aan de verwerkingsplicht zoals omschreven in artikel 9 wordt door de voorgestelde regeling niets gewijzigd. Andere bedrijven hebben spontaan ingeleverd om in een lagere categorie van mestverwerkingsplicht terecht te komen.

De basisfilosofie is volgens minister *Vera Dua* dat de verwerkingsplicht, zoals berekend op basis van

de productie van 1997, als een soort label wordt meegenomen door de bedrijven. Dit om te verhinderen dat bedrijven gaan samenvoegen naar gemeenten met een lage productiedruk. Er wordt nu een voorlopige uitzondering gemaakt voor kleinere bedrijven, die voor de samenvoeging niet verwerkingsplichtig waren en na samenvoeging geen productie van meer dan 10.000 kg P_2O_5 bereiken.

Volgens de heer *Van Looy* blijkt uit de getoonde voorbeelden dat de regeling zo complex is dat ze onbegrijpelijk wordt voor de personen die ze op het terrein moeten uitvoeren.

– Verplaatsen

Verplaatsen is het exploiteren van een nieuwe inrichting gelegen op een bepaalde plaats in combinatie met het volledig stopzetten van een bestaande vergunde veeteeltinrichting op een andere plaats. Het eindresultaat van de verplaatsing is dat er één inrichting blijft bestaan met maximum 100 % van de vergunde productie en nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting

Ook hier zijn randvoorwaarden aan, verbonden :

- de aanvrager van de nieuwe inrichting moet minstens 5 jaar vergunninghouder zijn op de stop te zetten inrichting ;
- de stop te zetten inrichting mag niet gelegen zijn in agrarisch gebied of landschappelijk waardevol agrarisch gebied ;
- de nieuwe inrichting moet gelegen zijn in agrarisch gebied of landschappelijk waardevol agrarisch gebied ;
- op de nieuwe inrichting zijn de Vlarem-II afstandsregels van toepassing ;
- er mag geen stopzettingsvergoeding uitbetaald zijn voor de stop te zetten inrichting.

Indien er een verwerkingsplicht op het bedrijf (de inrichting) rust, gaat die ook bij een verplaatsing mee met het bedrijf. Dat geldt ook voor de beperking van de gronden en is eveneens conform aan de bepalingen van artikel 9, § 4, van het Mestdecreet. Het bedrijf is na verplaatsing namelijk hetzelfde bedrijf.

De heer *Patrick Lachaert* vraagt of dit ook geldt voor een familiaal bedrijf met twee inrichtingen, bijvoorbeeld van vader en zoon, en indien één van de inrichtingen wordt verplaatst.

De *minister* antwoordt dat in een dergelijk geval van verplaatsing ook de beperking geldt vanuit stedenbouwkundig oogpunt. De stop te zetten inrichting mag niet gelegen zijn in (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied en de nieuwe moet gelegen zijn in een dergelijk gebied. De minister geeft het concrete voorbeeld van een landbouwer die bij de uitbating problemen heeft met de afstandregels omdat het bedrijf in woongebied ligt. Door zijn inrichting te verplaatsen naar een, in het concrete geval, zeer nabijgelegen agrarisch gebied kunnen die problemen worden opgelost. Er wijzigt in dat geval niets aan de verwerkingsplicht en de nutriëntenhalte van het bedrijf.

– *Melkquotum*

De heer *Jef Van Looy* vraagt in een volgende vergadering of een gemengd bedrijf, met melkvee en varkens, zoals er talrijke bedrijven zijn ontstaan onder druk van het melkquotum, alleen de nutriëntenhalte van het melkvee kan verkopen en de varkens kan behouden, en zo ja, onder welke voorwaarden dit mogelijk is. De minister zou volgens de informatie van de spreker een akkoord hebben bereikt met de landbouworganisaties over het melkquotum : 60 percent kan op de vrije markt worden verhandeld, 40 percent moet naar het quotumfonds. Als een melkveehouder zijn melkquotum verkoopt, moet echter 25 percent worden ingeleverd op de nutriëntenhalte. Worden beide maatregelen wel op elkaar afgestemd ? Een andere vraag is of een bedrijf dat zijn melkquotum aan drie verschillende bedrijven wil verkopen ook zijn nutriëntenhalte kan afstaan aan die drie verschillende bedrijven.

De heer *Van Looy* wil ook weten of een akkerbouwbedrijf kan worden samengevoegd met een veeteeltinrichting. Kan een akkerbouwbedrijf bijvoorbeeld een in ecologisch waardevol agrarisch gebied gelegen varkensbedrijf overnemen en verplaatsen ?

Namens de *minister* wordt geantwoord dat het decreet een regeling bevat voor het samenvoegen en verplaatsen van milieuvergunningen en nutriëntenhaltes. Dat staat los van het vormen van één landbouwbedrijf uit verschillende bedrijven. Voor het verplaatsen geldt immers de voorwaarde dat de aanvrager van de nieuwe veeteeltinrichting sinds 5 jaar houder moet zijn van de milieuvergunning van de stop te zetten inrichting.

De minister pleit er verder voor de melkquotaregeling enerzijds en de nutriëntenhalte in het Mestdecreet anderzijds niet door elkaar te halen. De ene

regeling mag niet worden gebruikt om de andere te ondergraven. De problemen rond de melkquota worden opgelost door de vrije markt te laten spelen bij de verhandeling van de melkquota, de problemen van bedrijfsefficiëntie door samenvoeging mogelijk te maken. De individuele landbouwer kan zelf uitmaken welke regeling hij wil toepassen.

– *Niet-vergunningsplichtige bedrijven*

De heer *Jef Van Looy* vraagt of een veeteeltinrichting met een nutriëntenhalte en een milieuvergunning een kleine veeteeltinrichting kan overnemen met een nutriëntenhalte maar zonder milieuvergunning (omdat wegens het beperkt aantal dieren geen vergunning nodig is).

Namens de *minister* wordt ontkennend geantwoord. De regeling betreft het verplaatsen of samenvoegen van vergunningen, met daaraan gekoppeld de nutriëntenhalte. Het zijn dus niet de nutriëntenhalten die worden verplaatst of samengevoegd. De nutriëntenhalte is onlosmakelijk verbonden met de vergunning.

De heer *Van Looy* zegt niet te begrijpen waarom bedrijven die niet milieuvergunningsplichtig zijn, maar wel een aangifte moeten doen en een nutriëntenhalte toegekend kregen (omdat ze meer dan 300 kg P₂O₅ produceren) niet kunnen worden overgenomen.

Een medewerkster van de *minister* antwoordt dat het niet de bedoeling is dat dergelijke kleine bedrijven worden samengevoegd. Dat staat ook los van de overwegingen van efficiënte bedrijfsvoering die aan de basis van de maatregel liggen. Het zou ook een bewuste techniek kunnen zijn om op verschillende plaatsen niet-vergunningsplichtige bedrijven op te zetten, en die dan later te gaan samenvoegen.

De heer *Van Looy* stelt dat het overnemen van een bedrijf met een beperkt aantal melkkoeien de efficiëntie van een bedrijf wel degelijk kan verbeteren.

– *Nederlandse regeling*

De heer *Jef Van Looy* stelt dat in Nederland reeds een regeling werd toegepast om bedrijven samen te voegen en te verplaatsen. Uiteindelijk is men daar afgestapt van het principe om een deel van de overgenomen of verplaatste productierechten in te leveren. Hoe was dit systeem opgebouwd en hoe is het geëvolueerd ?

Minister *Vera Dua* herinnert eraan dat de mogelijkheid tot samenvoegen en verplaatsen nu in het voorliggende ontwerp van decreet werd opgenomen omdat voor een aantal bedrijven de huidige bepalingen een efficiënte bedrijfsvoering in de weg staan. De afroaming in geval van samenvoegen werd aan de regeling toegevoegd omdat de algemene milieudoelstelling niet uit het oog mag worden verloren.

Een beschrijving van de ontwikkelingen in Nederland is opgenomen in bijlage 1 bij dit verslag. De minister bevestigt dat sinds 1 oktober 2002 de regeling er tot 0 percent korting werd teruggebracht. Het berekende mestoverschot voor het jaar 2003 viel terug op nul omdat de Nederlandse overheid rekening hield met een goedkeuring van de derogatie door de Europese Commissie. Bij het nemen van het besluit stelde de Nederlandse regering uitdrukkelijk dat de wettelijke basis van de kortingsregeling behouden blijft, gelet op de eventuele mogelijke ontwikkeling van de mestoverschotten in een andere richting (opnieuw toename mestoverschotten). Inmiddels is bekend dat het Nederlandse derogatieverzoek niet werd goedgekeurd. De vraag is nu welke maatregel de nieuwe Nederlandse regering zal nemen.

II.2.2. Derogatieregeling

Op 29 januari 2003 keurde de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement reeds het voorstel van decreet goed van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Jacky Maes, Jef Van Looy, André Moreau en Jos Bex houdende wijziging van artikel 15 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (*Parl. St. Vl. Parl. 2002-2003*, nrs. 1534/1-5). Dat decreet, dat op 7 februari 2003 werd bekrachtigd en afgekondigd en op 24 februari 2003 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, bevat een algemene en specifieke derogatie voor de bemesting in de kwetsbare gebieden en was gebaseerd op artikel 9 van het voorliggende ontwerp van decreet.

– *Stand van zaken*

De heer *Jef Van Looy* vraagt meer uitleg over de stand van zaken van het derogatieverzoek. Wat wordt in de lopende onderhandelingen gezegd over de slaagkansen van het verzoek? Wat is de houding van de Europese Commissie?

Minister *Vera Dua* stelt dat de Vlaamse regering het derogatieverzoek en de omzetting van de Nitraatrichtlijn informeel heeft besproken met de be-

voegde Europese commissaris. Daarbij werd de eigen aanpak van het Vlaamse Gewest verdedigd die, meer dan de Europese richtlijn, steunt op een responsabilisering van de veehouders. De nadruk werd ook gelegd op het feit dat een verbetering van de resultaten kan worden voorgelegd.

Het derogatieverzoek werd samen met de wetenschappelijke onderbouwing aan de Europese Commissie bezorgd. Daar wordt het verzoek nu door de administratie bestudeerd. De minister kan niet vooruit lopen op de beslissing van de Europese Commissie omtrent het derogatieverzoek. Ook de mate van globale omzetting van de Nitraatrichtlijn kan daarbij een belangrijk element zijn.

– *Wetenschappelijke onderbouwing*

Reeds bij de bespreking van het voorstel van decreet over de derogatie in de kwetsbare gebieden werd er door de *Jef Van Looy* voor gepleit om hogere toegestane hoeveelheden totale stikstof vast te leggen. Het lid vindt hiervoor argumenten in de derogatie die de Europese Commissie recent aan Denemarken heeft toegestaan. Daarbij werd ervan uitgegaan dat de opgelegde beperking maximum 10 percent lager mag zijn dan de optimale bemesting voor een gewasgroep. In Vlaanderen werd de optimale bemesting voor grasland wetenschappelijk vastgesteld op 500 kg totale stikstof per hectare. Daarom werd in het voorstel van decreet van de CD&V-fractie voor grasland een toegestane hoeveelheid van 450 kg totale stikstof per hectare en per jaar voorgesteld. Het optimum voor 'maïs, voorafgegaan door 1 snede gras' bedraagt 340 kg stikstof. In het voorstel van decreet van de heer Van Looy en mede-indieners wordt daarom een derogatienorm van 310 kg N voorgesteld.

Minister *Vera Dua* repliceert dat de derogatievoorstellen niet zomaar met elkaar kunnen worden vergeleken. De opname door het gewas zoals vastgesteld in het Nederlandse en Deense derogatievoorstel, zijn gelijk of lager dan die in het Vlaamse derogatievoorstel. Ook de normen moeten met elkaar worden vergeleken, niet enkel de derogatie.

Op vraag van de heer *Van Looy* werd een exemplaar van de studie "Wetenschappelijke onderbouwing van het derogatieverzoek voor Vlaanderen in het kader van de Europese Nitraatrichtlijn", die in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij in maart 2002 werd opgesteld, aan de fractiesecretariaten bezorgd.

Volgens de heer Van Looy geeft de studie geen antwoord op de vraag naar de totale onderbouwing van de stikstofnorm. Op pagina 89 van de studie staat : "Als basis voor de totale N-dosis worden de vanaf 2003 geldende bemestingsnormen voor kwetsbare gebieden in Vlaanderen genomen. Op de percelen waarvoor derogatie mogelijk is zal dus enkel een hogere N-gift uit dierlijke mest mogelijk zijn ten opzichte van de andere percelen in deze gebieden, mits voldaan wordt aan de vastgelegde condities." De studie verwijst volgens het lid wat de totale stikstofnorm betreft dus naar de normen opgenomen in het decreet. Reeds meermaals heeft de minister aangehaald dat de normen van het derogatievoorstel wetenschappelijk onderbouwd zijn. Dit blijkt dus echter niet uit de studie. Daarom herhaalt het lid de vraag naar de wetenschappelijke onderbouwing van de totale stikstofnorm in de bijkomende kwetsbare gebieden.

Namens de *minister* geeft een kabinetsmedewerker verduidelijking bij de wetenschappelijke onderbouwing. De volgende tabellen tonen de algemene normen voor 2003 en het algemene derogatievoorstel.

Algemene normen 2003

Gewasgroep	Difosforpentoxide	Totale stikstof	Stikstof uit dierlijke mest en andere meststoffen	Stikstof uit chemische meststoffen
Grasland	130	500	250	350
Maïs	100	275	250	150
Gewassen met lage stikstofbehoefte	100	125	125	100
Andere gewassen	100	275	200	200

Algemene derogatie

Gewasgroep	Difosforpentoxide	Totale stikstof	Stikstof uit dierlijke mest en andere meststoffen
Grasland	100	350	230
Maïs, voorafgegaan door 1 snede gras	100	275	230
Wintertarwe, gevolgd door een niet-vlinderbloemige groenbemester	100	275	200
Suikerbieten	100	275	200
Voederbieten	100	275	200
Spruitkool	100	275	200

De algemene totale stikstofnorm wordt in 2003 450 kg per hectare en per jaar voor grasland en 275 kg per ha/jaar voor maïs. In het algemene derogatievoorstel voor de kwetsbare gebieden water wordt dat respectievelijk 350 kg voor grasland en 275 kg voor maïs. De wetenschappers die de algemene bemestingsnormen hebben opgesteld voor het eerste mestactieplan hebben zich daarvoor gebaseerd op respectievelijk de lage opbrengsten (gebaseerd op de LEI-statistieken), de normaal haalbare opbrengsten (van de doorsnee landbouwer) en de hoge opbrengsten (opbrengst op proefvelden) (zie bladzijde 26 van de genoemde studie). Het voorstel van de wetenschappers werd volgens de medewerkster van de minister vooral gebaseerd op de zeer hoge opbrengsten die in de proefvelden wordt gehaald. Het derogatievoorstel is daarentegen gebaseerd op de normale opbrengsten, zoals ook door de Europese Commissie wordt gevraagd.

De kabinetsmedewerkster stelt ook tabellen over de Deense en Nederlandse optimale bemesting ter beschikking, waaruit blijkt dat die lager liggen dan de Vlaamse cijfers. In Denemarken wordt 350 tot 370 kg stikstof per hectare als optimale economische opname voor grasland aangenomen. Daarvan zou dus in de Deense derogatienormen nog 10 procent worden afgetrokken. Nederland vertrekt van een N-opname van 265 tot 356 kg N voor gras. Bij het bepalen van die totale opname wordt uitgegaan van de bemesting plus de stikstof die nog in de bodem zit of mineraliseert. Het Vlaamse derogatievoorstel stelt 350 kg totale stikstof voor grasland voor, wat dus inderdaad van een hoge opname door gewassen uitgaat. Het Vlaams derogatievoorstel is ruim, beslaat een groot deel van het grondgebied en teelten en geldt voor de verschillende soorten mest. De andere goedgekeurde derogatievoorstellen gaan alleen over stalmest van rundvee.

De heer *Van Looy* vraagt wat het advies was van de wetenschappers uit de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek over de verlaging van de algemene norm voor grasland van 500 kg naar 450 kg N, over de derogatienorm van 350 kg N en over de opbrengsten met die normen.

Namens de *minister* wordt geantwoord dat de wetenschappers in de stuurgroep opnieuw verwijzen naar de lage, normale en hoge opbrengsten en inderdaad stellen dat een hoge opbrengst moeilijk haalbaar is met de nu voorgestelde normen. De normale opbrengst is wel haalbaar. Uit andere wetenschappelijke studies blijkt dat een bijkomende bemesting met 50 eenheden stikstof (van 450 naar 500 kg) voor de meeste gronden slechts een minimale meeropbrengst meebrengt. Op sommige per-

celen zou er meer nodig kunnen zijn. De wetenschappers blijven dus achter de algemene norm van 500 kg N/ha staan omdat ze uitgaan van een hoge opbrengst die mogelijk is op individuele percelen. Deze hoge norm hanteren voor iedere landbouwer, ook in de kwetsbare gebieden, zou echter onverantwoord zijn.

De heer *Van Looy* repliceert dat uit de verslagen van de stuurgroep duidelijk blijkt dat de wetenschappelijke delegatie in de stuurgroep niet akkoord gaat met de verlaging van de algemene N-bemestingsnorm en de N-norm in het derogatievoorstel. De betrokken wetenschappers volgen de problematiek al jaren en hun standpunt moet ernstig worden genomen.

Minister *Vera Dua* vraagt aandacht te hebben voor de context waarin deze normen worden voorgesteld. De bedoeling is een ruim derogatievoorstel te formuleren, dat echter ook nog aanvaardbaar moet zijn voor de Europese Commissie.

II.2.3. Cijfers mestproductie en mestoverschot

De heer *Jef Van Looy* verwijst naar de verplichting opgelegd aan bedrijven met een productie van meer dan 10.000 P₂O₅ om vanaf 1 januari 2003 hun overschot te verwerken. Bedrijven met een productie tussen 7.500 en 10.000 kg P₂O₅ moeten 30 procent van hun overschot verwerken. Wat was de voorbije jaren de reële hoeveelheid mestoverschot in het Vlaamse Gewest? Hoe ziet de Mestbank dit overschot evolueren in de volgende jaren? Staat de verwerkingsplicht in verhouding tot het reële overschot dat het Vlaamse Gewest zal kennen?

Namens de *minister* geeft een vertegenwoordiger van de Mestbank toelichting bij de onderstaande tabel. Meer gedetailleerde informatie is opgenomen in het voortgangsrapport 2002 van de Mestbank. Bij de bespreking van het voorstel van resolutie over de nutriëntenhalte werden een aantal van deze cijfers reeds toegelicht (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1186/4).

De bovenste helft van de tabel vertrekt van een vergunde productie van 265 miljoen kg N en 115 miljoen kg P. De volgende lijn geeft de nu toegekende nutriëntenhalte weer (219 miljoen kg N en 90 miljoen kg P). De tabel toont verder de productie van de in 1998 aangegeven dieren, een jaar met een zeer hoge productie wegens de toename van de varkensstapel, productie berekend op basis van de huidige uitscheidingsnorm.

De volgende lijnen tonen de bruto en netto productie 2001. De bruto productie staat voor de productie berekend op basis van de forfaitaire productiecijfers. Bij de berekening van de nettoproductie wordt onder meer het gebruik van fosfaatarme voeders in rekening gebracht. Het verschil tussen de bruto en netto productie van fosfor bedroeg in 2001 12 miljoen kg. Uit deze cijfers blijkt ook een forse daling van het aantal dieren tussen 1998 en 2001.

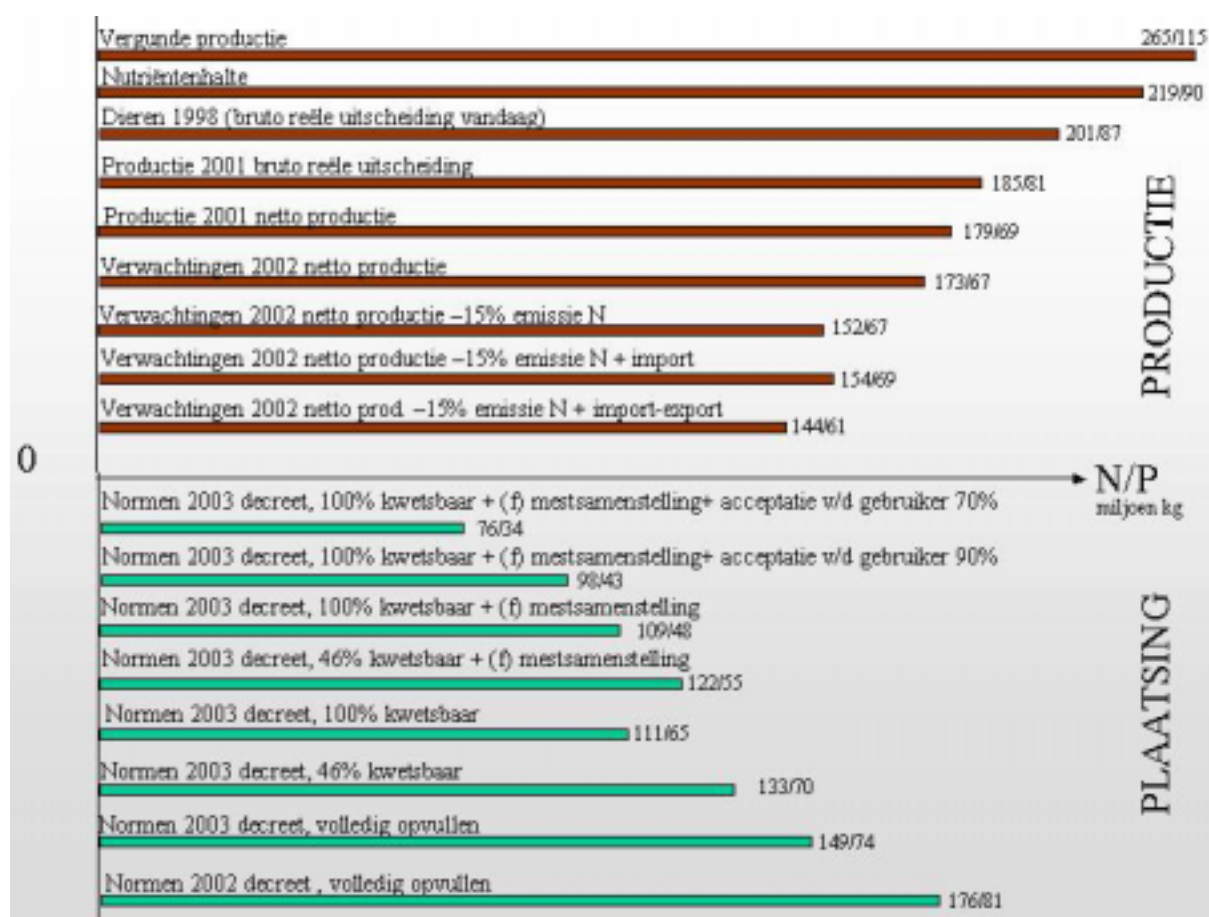
De meest optimistische cijfers over de verwachte productie 2002 (de netto productie met ook het ammoniakverlies en de import en export in rekening gebracht) bedragen 144 miljoen kg N en 61 miljoen kg P. De vertegenwoordiger van de Mestbank benadrukt dat dit echter een zeer optimistische raming is omdat de N-emissie voor 15 percent in rekening wordt gebracht. Alle indicaties wijzen

echter op een daling van het aantal dieren. De in 2002 verwachte export van 8 miljoen kg P is in werkelijkheid echter gedaald tot circa 5 miljoen kg omdat de uitvoer naar Wallonië geblokkeerd is.

De heer *Jef Van Looy* laat opmerken dat bij het berekenen van de bemestingsnormen ook rekening werd gehouden met het ammoniakverlies en de stikstof die daardoor op de bodem komt.

Op vraag van mevrouw *Isabel Vertriest* wordt bevestigd dat dit voor een klein percentage in rekening wordt gebracht. Daarbij wordt opgemerkt dat de veehouders inspanningen moeten doen om de ammoniakemissie te beperken.

Figuur : Productie en plaatsing van nutriënten in het Vlaamse Gewest (bron Mestbank, september 2002)

Uit de bovenste helft van de tabel blijkt volgens de vertegenwoordiger van de *Mestbank* dat er een belangrijke inspanning aan de bron is gebeurd. De onderste helft van de tabel toont de mogelijkheden tot plaatsing van de geproduceerde dierlijke mest rekening houdend met de (strengere) bemestingsnormen die gelden in 2003. Bij een theoretische volledige invulling daarvan – theoretisch omdat in sommige teelten weinig of geen dierlijke mest wordt gebruikt en omdat niet elke hectare wordt bemest in die regio's waar het overschot minder groot is – zou 149 miljoen kg N en 74 miljoen kg P kunnen worden geplaatst.

Bij de plaatsing moet ook de aanduiding van ongeveer 46 percent van de cultuurgrond als kwetsbaar gebied, waar strengere normen gelden, in rekening worden gebracht. De cijfers dalen dan tot 133 miljoen kg N en 70 miljoen kg P. In het scenario dat 100 percent van de oppervlakte cultuurgrond als kwetsbaar gebied zou worden aangeduid, dalen de cijfers verder. De plaatsingsmogelijkheden worden verder beperkt indien rekening wordt gehouden met de samenstelling van de mest naargelang de diersoort en met de acceptatiegraad van de gebruiker.

De heer *Jef Van Looy* heeft bedenkingen bij de manier waarop de mestsamenstelling in rekening wordt gebracht. Door de bemestingsnormen 2003 gaan de landbouwers meer gebruik maken van verschillende mestsoorten (zowel runder- als varkensmest). Ook in de aangeduide kwetsbare gebieden zal dat het geval zijn.

Een vergelijking met de cijfers in het bovenste deel van de tabel maakt volgens de vertegenwoordiger van de *Mestbank* een berekening van het reële overschot mogelijk. Een exact cijfer op het overschot plakken is bijzonder moeilijk omdat met verschillende scenario's moet worden gewerkt. Er gebeurden inspanningen aan de bron, maar door strenger wordende normen blijft er een aanzienlijk overschot.

Minister *Vera Dua* merkt op dat vooreerst de cijfers van de vergunde productie (265 miljoen kg N en 115 miljoen kg P) en de toegekende nutriëntenhalte (219 miljoen kg N en 90 miljoen kg P) moeten worden onthouden.

Voor de berekening van het overschot kan volgens de minister de verwachte netto-productie van 2002 min de N-emissie als basis worden genomen (152 miljoen kg N en 67 miljoen kg P). Wat de plaatsing betreft, kan het best wordt uitgegaan van de nor-

men 2003 met de aanduiding van 46 % kwetsbare gebieden en rekening houdend met de mestsamenstelling (122 miljoen kg N en 55 miljoen kg P). Dit brengt de geraamde overschotten op 30 miljoen kg N en 12 miljoen kg P.

Volgens de vertegenwoordiger van de *Mestbank* is er in 2003 een verplichting om 13 miljoen kg P te verwerken, wat ongeveer overeenstemt met het overschot. Indien ook de acceptatiegraad van de gebruiker in rekening wordt gebracht, zal er echter meer overschot zijn. Voor de prijsvorming is het echter een goede zaak dat er concurrentie blijft bestaan tussen de mogelijkheid om mest op cultuurgrond op te brengen en mest te verwerken.

Op vraag van de heer *André Denys* wordt bevestigd dat door een daling van het aantal dieren het mestoverschot in 2001 en 2002 is gedaald. Door een verstrenging van de normen in 2003 blijft er echter een aanzienlijk overschot en is mestverwerking noodzakelijk voor minstens een vijfde van de productie. Indien de nutriëntenhalte zou worden opgeheven, en terug van de vergunningen wordt uitgegaan, zal de capaciteit van de mestverwerking nog drastisch moeten toenemen en zal de helft moeten worden verwerkt.

Mevrouw *Isabel Vertriest* laat in dit verband opmerken dat de belasting van het oppervlaktewater door nutriënten nog steeds zeer hoog is. Het mestactieplan bevat maatregelen om die verontreiniging, die wordt gemeten door de VMM en die sinds 1992 niet drastisch genoeg is gedaald, te helpen voorkomen. De cijfers moeten ook vanuit dat oogpunt worden bekeken.

De heer *Jef Van Looy* repliceert dat er op de MAP-meetpunten toch een belangrijke daling van het nitraatgehalte wordt vastgesteld. De spreker leidt verder uit de cijfers af dat in 2002 8 miljoen kg P werd geëxporteerd. De mestverwerkingsplicht in 2003 zou op 13 miljoen kg P slaan. Er is dus in 2003 een verwerkingstekort van 5 miljoen kg P te verwachten. Er is echter nauwelijks operationele capaciteit om varkensmest te verwerken. Omdat kippenmest gemakkelijker te exporteren is dan varkensmest, zijn er dus sterke argumenten om bij export substitutie toe te staan.

De vertegenwoordiger van de *Mestbank* laat daarbij opmerken dat intussen de exportmogelijkheden naar Wallonië zijn geblokkeerd waardoor de export is gedaald.

II.2.4. LAT-regeling

– Afschaffen of behouden

In het voorstel van decreet van de CD&V-fractie wordt een afschaffing van de LAT-regeling bepleit. Het systeem van langeafstandstransport heeft volgens de heer *Jef Van Looy* zijn verdienste gehad. Intussen zijn de bemestingsnormen steeds strenger geworden en werd ook de zoektocht naar afzetgronden geïntensiveerd. Zowel kleine bedrijven als grote bedrijven hebben langlopende contracten gesloten om zeker te zijn van gronden waar de mest kan worden afgezet. Het patroon van de mestafzet zal dus niet wijzigen met het afschaffen van de LAT-plicht.

De huidige LAT-regeling is erg complex en zeer moeilijk te controleren. Bovendien zijn begin 2003 de lage eindbemestingsnormen ingegaan en worden ook bedrijven met een bedrijfsmatige mestproductie van 7.500 kg tot 10.000 kg P_2O_5 LAT-plichtig. Een groot deel van de verwerkingsplichtige mest, dat niet kon worden verwerkt wegens het gebrek aan capaciteit, gaat ook nog eens op langeafstandstransport. Daar komt nog bij dat 47 % van de cultuurgrond als kwetsbaar gebied werd afgebakend en dat het decreet bepaalt dat witte gemeenten met meer dan 50 % kwetsbaar gebied geen mest van langeafstandstransport mogen ontvangen. Al die factoren samen zorgen ervoor dat de toestand in niet-kwetsbare witte gebieden onhoudbaar zal worden.

De heer Van Looy stelt vast dat in het ontwerp van decreet ook de controle wordt teruggeschroefd. Het lid betwijfelt dat in 2003 het respecteren van de complexe LAT-regeling nog effectief kan worden gecontroleerd. Ook de MiNa-Raad en de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek pleiten voor de afschaffing ervan. Waarom wordt in het ontwerp van decreet niet op dat voorstel ingegaan?

Namens de *minister* wordt door een kabinetsmedewerkster geantwoord dat in de MiNa-Raad en de stuurgroep vanuit een andere invalshoek wordt gepleit voor de afschaffing van de LAT-plicht. Om de verspreiding van nutriënten over het hele grondgebied tegen te gaan, vindt de milieubeweging dat er beter geen spreidingsbeleid wordt gevoerd. Andere groeperingen vinden dat de regeling moet worden afgeschaft om een vrije afzet van dierlijke mest toe te laten.

De stelling van de heer Van Looy dat grote bedrijven contracten hebben voor transport op lange af-

stand en de kleine bedrijven voor een zogenaamde “burenregeling” is volgens de kabinetsmedewerkster correct, maar in 2003 worden de bemestingsnormen strenger voor alle veehouders. Daardoor zal de druk op de burenenregeling toenemen, waardoor de kleine bedrijven hun contracten dreigen te verliezen. Dergelijke contracten moeten vaak jaarlijks worden vernieuwd.

De heer *Jef Van Looy* stelt dat de Mestbank weliswaar jaarlijks een contract vraagt, maar dat de meeste landbouwers overeenkomsten van lange duur sluiten, vaak zelfs voor de notaris. Uit zijn contacten op het terrein blijkt dat kleine bedrijven geen vragende partij zijn voor behoud van de regeling. Het lid vreest een grote druk op de witte gemeenten.

Een vertegenwoordiger van de *Mestbank* toont een kaart waarop de diverse gebieden zijn aangeduid. De controle van de afzet is inmiddels geautomatiseerd en de toelating van een transport kan via internet wordt gevraagd. Dat gebeurt meestal door de vervoerder. De computer controleert dan via een ingewikkeld programma alle mogelijke parameters (ligging van de producent en de ontvanger, verplichtingen inzake transport en bemesting ...). De talrijke bewegingen tussen de verschillende gebieden worden in een geografisch informatiesysteem op de voet gevolgd. Enkel indien het transport is toegelaten, kan de voerder een attest afdrukken via zijn eigen computer. De controle gebeurt op niveau van de bedrijven, en niet op perceelsniveau, omdat dat nog tijdrovender zou zijn. De opvolging van deze regeling vergt een zeer grote inspanning van de Mestbank.

De heer *Jacky Maes* vraagt verduidelijking over de argumenten van de milieubeweging om voor de afschaffing van de LAT-plicht te pleiten.

Minister *Vera Dua* antwoordt dat de milieubeweging steeds tegen een spreidingsbeleid is geweest. De gemeenten met een lage mestdruk zouden op die manier worden gespaard. De minister vindt dat het spreidingsbeleid slechts een noodoplossing kan zijn, in afwachting van een structurele oplossing zoals mestverwerking. Zonder structurele oplossing dreigt een groot overschot van mest in de concentratiegebieden, overschot waar geen uitweg voor is. In de andere gebieden zouden akkerbouwers bijvoorbeeld meer opteren voor andere meststoffen dan dierlijke mest. De minister stelt voor binnen een jaar te evalueren hoe de toestand op het terrein zich heeft ontwikkeld.

De heer *André Denys* verwijst naar zijn algemene tussenkomst (zie II.1). Hij stelde de vragen naar het complexe juridische kader en naar de toekomstperspectieven voor de sector. Uit de cijfers van de Mestbank over productie en plaatsing blijkt dat de mestproblematiek langzaam onder controle komt. Er is dus reeds een hele weg afgelegd. Naast de nutriëntenhalte, kan men zich de vraag stellen of de LAT-plicht niet kan worden versoepeld. Deze regeling brengt veel transport mee en zorgt voor een verhoging van de mestdruk in gemeenten met een lage productiedruk, de witte gemeenten worden grijs. De LAT-plicht is dus niet de meest milieuvriendelijke oplossing. Kan die niet worden versoepeld en op termijn afgeschaft? Zijn de individuele bemestingsnormen niet voldoende om een aangepaste bemesting af te dwingen?

Volgens de informatie die de heer Denys op het terrein heeft ingewonnen, zou de druk op de burenregeling niet onmiddellijk toenemen door het afschaffen van de LAT-plicht. Grote bedrijven krijgen immers een grotere mestverwerkingsplicht opgelegd. Het is belangrijk om een juist zicht te krijgen op ontwikkelingen op het terrein.

Minister Vera Dua repliceert dat zolang er onvoldoende mestverwerkingscapaciteit operationeel is, het langeafstandtransport noodzakelijk zal blijven. Door de druk die anders in gebieden met een hoge mestproductie zou ontstaan, is het gevaar op dumping van overschotten reëel. Het verdient dan de voorkeur een regeling op te leggen en te controleren. Door een recent besluit van de Vlaamse regering is de verstrenging van de LAT-plicht wel met een jaar uitgesteld voor de bedrijven met een productie tussen 7.500 en 10.000 kg P_2O_5 . Het LAT-besluit is op 24 januari 2003 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De heer *André Denys* klaagt vooral de onlogische aspecten van de huidige LAT-regeling aan. Zo worden producenten gelegen in een witte gemeente vaak worden gedwongen mest elders af te zetten ondanks de ruimte die er is voor plaatsing.

De heer *Jef Van Looy* meent dat door de huidige complexe regeling er zelfs tijdelijk een tekort kan ontstaan in de gemeenten met een hoge productiedruk. Het lid benadrukt dat het transport over lange afstand niet zal verdwijnen door de decretale regeling te schrappen. Wel kan de administratieve rompslomp die ontstaat uit de vele tienduizenden meldingen worden verminderd. Illegale dumping van mest kan ook via de aangiften aan de Mestbank worden gecontroleerd. Het lid stelt vast dat de minister ook een versoepeling invoert door het

uitstellen van de verplichting voor een bepaalde categorie bedrijven.

De *minister* benadrukt dat ook de financiële aspecten verbonden aan de LAT-plicht belangrijk zijn. Kapitaalkrachtige bedrijven dreigen de andere te verdringen bij het sluiten van afzetcontracten. Ook voor de ontvanger zijn er consequenties verbonden aan het al dan niet behouden van de regeling.

De heer *Denys* stelt dat de transporten zullen blijven doorgaan, ook al worden ze meer aan de markt overgelaten. Het lid wil geen afbreuk doen aan de controle. Bieden de individuele bemestingsnormen geen voldoende basis voor controle? Wat is de meerwaarde van de controle op de transporten?

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, vraagt dat de Mestbank cijfers zou verzamelen over het aantal bedrijven van verschillende categorieën dat onder de LAT-regeling valt. Een eventuele beslissing tot versoepeling kan enkel worden genomen op basis van degelijke gegevens. De voorzitter meent dat de commissie nu geen versoepeling kan doorvoeren omdat onvoldoende duidelijk is wat de afschaffing zou teweegbrengen. Hij stelt voor om de ontwikkelingen op het terrein te volgen en in een volgende ronde na te gaan waar de regeling kan worden versoepeld.

Volgens de spreker heeft de LAT-regeling ook het effect van zelfregulering. De veehouders kennen de grenzen waarboven de verplichtingen inzake transport en verwerking gelden en kunnen zich daaraan aanpassen. Ze weten ook dat er een controle gebeurt. Omdat de andere veehouders ook de regels kennen, is er bovendien een vorm van sociale controle. Het afschaffen van de LAT-regeling is bovendien problematisch bij het ontbreken van de noodzakelijke capaciteit voor mestverwerking.

Een vertegenwoordiger van de *Mestbank* bevestigt dat – ook als de verplichting om over lange afstand te transporteren zou worden opgeheven – in principe elk transport moet worden gemeld. Die gegevens worden bijgehouden door de Mestbank en laten toe te controleren waar welke mest wordt afgezet. Het voortgangsrapport 2002 bevat gegevens over het aantal transporten tussen de verschillende provincies. Op de website van de Mestbank kunnen de cijfers op niveau van de gemeenten worden nagegaan. Daaruit blijkt dat het spreidingsbeleid er inderdaad toe leidt dat witte gemeenten grijzer worden. Dit hoeft niet noodzakelijk problematisch te zijn omdat een bepaalde hoeveelheid organisch materiaal niet noodzakelijk slecht is voor de bodemkwaliteit.

De spreker laat verder opmerken dat – ook met het behoud van de LAT-plicht – de kleine en middelgrote familiale bedrijven in de witte gemeenten in toenemende mate worden geconfronteerd met de grotere bedrijven die reeds afzetcontracten sloten. Dat probleem stelt zich zeker indien ook de categorie bedrijven tussen 7.500 en 10.000 kg P_2O_5 LAT-plichtig worden. Ook voor mestverwerking geldt dat, gelet op de beperkte capaciteit, de grote bedrijven die nu reeds contracten afsloten, wellicht tegen de meest voordelige prijs aan verwerking kunnen blijven doen.

De heer *André Denys* merkt op dat de oorspronkelijke bedoeling van de regeling was de grondjacht tegen te gaan. Dit is niet of slechts gedeeltelijk gelukt, volgens de spreker omdat een spreidingsbeleid op termijn altijd tot grondjacht leidt. Kan de individuele aangifte van de landbouwer dan niet volstaan als controle-instrument? Ook de heer *Jef Van Looy* herhaalt dat de afzet door elke landbouwer moet worden aangegeven.

De heer *Jacques Timmermans* vreest dat de individuele aangifte vooral een theoretische controle en een controle achteraf zal blijken. Nu wordt voorafgaand aan elk transport nagegaan van en naar welk gebied wordt vervoerd en of het volgens de balans geoorloofd is. Een andere vraag is volgens de spreker hoe de landbouwers zelf denken over de afschaffing van de LAT-plicht. Daarom is het beter in een volgende ronde te evalueren of deze verplichting moet behouden blijven en, zo ja, onder welke vorm.

Namens de *minister* wordt bevestigd dat de jaarlijkse aangifte enkel een controle achteraf mogelijk maakt. Nu wordt elke transport onmiddellijk gecontroleerd. Bij een mestverwerkingsinstallatie kan in de toekomst de controle ook onmiddellijk bij de verwerker gebeuren.

De heer *André Denys* volgt de suggestie van de voorzitter om de evaluatie van de LAT-plicht in een volgende fase te bespreken. Via een hoorzitting kan er meer duidelijkheid komen over de standpunten van de sector. Het lid vraagt ook dat de Mestbank de verschillende vormen van controle zou uiteenzetten en telkens de voor- en nadelen ervan bespreken, rekening houdend met een eventuele afschaffing van de LAT-plicht.

De heer *Jacky Maes* benadrukt dat er eerst duidelijkheid moet zijn over het slagen van de mestverwerking. De LAT-plicht moet intussen behouden blijven.

Effluent van mestverwerkingsinstallaties

De heer *Jef Van Looy* merkt op dat het effluent van mestverwerkingsinstallaties zou worden vrijgesteld van de LAT-plicht. Wordt deze regeling uitgewerkt in een besluit?

Minister *Vera Dua* antwoordt dat met de maatregel wordt beoogd dat nutriëntenarme effluenten, die hoofdzakelijk uit water bestaan, niet op lange afstand moeten worden getransporteerd. Na een eerste scheiding van de dikke en dunne fractie van de mest bevat het effluent vaak echter nog teveel nutriënten. Er wordt een uitvoeringsbesluit voorbereid om te bepalen waar de grens wordt gelegd.

II.2.5. Nutriëntenhalte

– Termijn

In het ontwerp van decreet wordt de nutriëntenhalte verlengd tot 31 december 2006. De heer *Jef Van Looy* pleit ervoor de nutriëntenhalte eerder op te heffen voor de veehouders die vandaag hun verplichtingen nakomen en aan mestverwerking doen. De voorwaarde is wel dat de bijkomende productie (tot aan de vergunde capaciteit) wordt verwerkt. In die omstandigheden moet vanaf 2005 zelfs een uitbreiding van bepaalde vergunningen worden overwogen. De bedrijven die vandaag investeren in mestverwerking, hopen ook op een uitbreiding om de verwerking in de toekomst betaalbaar te maken.

De heer *Jacques Timmermans* pleit ervoor de nutriëntenhalte te behouden tot einde 2006. Dan kan eventueel worden beslist om de nutriëntenhalte te laten wegvallen voor die bedrijven die aan mestverwerking doen. Op die manier kan van de nutriëntenhalte een positief instrument worden gemaakt. Om de doelstellingen te halen en de mestverwerking te stimuleren, is het volgens de spreker geen goede zaak de nutriëntenhalte nu of in 2005 op te heffen.

De heer *Jacky Maes* laat opmerken dat de pluimveesector nu al verstaat met verwerking en export van mest. In het ontwerp van decreet wordt niettemin de nutriëntenhalte ook voor pluimvee verlengd tot 2007.

De heer *Van Looy* meent dat de bepalingen over de nutriëntenhalte nu reeds kunnen worden aangepast. Wie vandaag investeert in mestverwerking heeft nood aan een toekomstperspectief. Een eerste stap kan het volledig invullen van de vergunning zijn voor wie aan zijn mestverwerkingsplicht

voldoet. Een tweede stap (bijvoorbeeld na 2005) het uitbreiden van bepaalde vergunningen.

De *voorzitter* stelt voor na zes maanden in de commissie te evalueren wat de toestand op het terrein is, onder meer via hoorzittingen.

De heer *André Denys* verwijst naar zijn eerdere tussenkomst in de algemene bespreking en sluit zich bij het voorstel van de voorzitter aan. Het lid wil niet wachten tot 2004 of 2005 om de resultaten van de mestverwerking en de LAT-regeling te evalueren. Een belangrijke vraag is welke houdingen men zal aannemen ten aanzien van die landbouwers die willen uitbreiden en zich engageren om elke uitbreiding van hun productie te verwerken. Het versoepelen van de nutriëntenhalte voor deze veehouders kan een bijkomende stimulans zijn voor de mestverwerking. Hoewel de spreker gelooft in de slaagkansen van mestverwerking, is de onzekerheid momenteel nog te groot om de nutriëntenhalte op die basis te herzien.

Volgens de heren *Jos De Meyer* en *Jef Van Looy* vormt de redenering van de heer Denys een bijkomende reden om deze stimulans nu reeds in het decreet in te schrijven. Het in het vooruitzicht stellen van een mogelijke uitbreiding zou meer rechtszekerheid geven aan die producenten die in de mestverwerking willen investeren. Indien de mestverwerking er niet komt, kan de desbetreffende decreetsbepaling zonder gevolg blijven.

Mevrouw *Isabel Vertriest* herinnert eraan dat altijd werd gekozen voor een driesporenbeleid : de aanpak aan de bron, de oordeelkundige bemesting en de mestverwerking. Sommigen pleiten nu voor groeimogelijkheden, terwijl er nog steeds een opkoopregeling bestaat om het aantal dieren te verminderen. Daarom pleit de spreker voor de nodige voorzichtigheid en vraagt een evaluatie van het mestactieplan waarbij men de algemene gevolgen op het terrein onderzoekt. Het is inderdaad belangrijk dat de mestverwerking er komt, maar bij de evaluatie moet men ook rekening houden met andere elementen. De heer *Denys* is het eens met het standpunt dat ook de opkoopregeling bij de evaluatie moet worden betrokken.

Een vertegenwoordiger van de *Mestbank* laat in dit verband opmerken dat er inzake de mestverwerkingsplicht een onderscheid moet worden gemaakt tussen de globale stijging van de productierechten in Vlaanderen en de stijgingen op individueel bedrijfsniveau. Daarover werden berekeningen gemaakt door de Mestbank en diverse andere organisaties. Het arbeidsinkomen in de landbouwsector is

de laatste twintig jaar nauwelijks gestegen. Elk individueel bedrijf streeft ernaar om uit te breiden ; dat is bijna een economische noodzaak geworden. Als de bedrijven dan ook nog inspanningen moeten leveren om aan mestverwerking te doen, wordt de nood aan uitbreiding nog groter om economisch rendabel te kunnen blijven werken. Met betrekking tot het arbeidsinkomen, wordt ook gewezen op de 'persistente inefficiëntie' van bepaalde niet-rendabele bedrijven. Door aan slecht presterende bedrijven een mestverwerkingsplicht op te leggen, blijven zij zwak presteren, hoe groot ze ook zijn. Indien de druk lang blijft aanhouden, zullen die bedrijven worden overgenomen. Op die manier bekomt men in Vlaanderen meer efficiënte bedrijven. De mestverwerking zal de concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland aantasten en daarom is er nood aan goed gestructureerde bedrijven.

De heer *Timmermans* stelt dat dit geen reden is om het spoor van de mestverwerking te verlaten indien men gelooft dat die haalbaar is. Volgens de heer *Denys* weten goed gestructureerde bedrijven dat mestverwerking noodzakelijk is. Minister *Dua* merkt daarbij op dat bij het ontbreken van mestverwerking, deze bedrijven de kosten van het langeafstandtransport moeten dragen.

De heer *Van Looy* is het ermee eens dat talrijke bedrijven weinig efficiënt werken en slechts een laag inkomen genereren. De spreker stoort zich aan het feit dat de regelgeving vooral gericht is op de middenmoot. Dat is overigens ook het geval bij het vastleggen van bemestingsnormen. Aan de landbouwers die vandaag al aan mestverwerking doen, efficiënt werken en investeren, moet de mogelijkheid worden gegeven om vooruit te komen, ook wat hun bedrijfsstructuur betreft. De spreker is niet overtuigd door de pleidooien voor grondgebonden varkensbedrijven. Wie geen teelt kan winnen voor zijn bedrijf, heeft ook geen nood aan bemesting.

– *Herberekening*

De heer *Jef Van Looy* verwijst naar de resolutie over de nutriëntenhalte die op 8 januari 2003 werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nrs. 1186/1-5*). De Vlaamse regering heeft het voorliggend ontwerp van decreet goedgekeurd op 24 januari 2003. Waarom heeft de regering deze aanbeveling niet overgenomen in haar voorstel ?

Minister *Vera Dua* stelt dat de regering nog voor de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet was overeengekomen dat er onder bepaal-

de voorwaarden een herberekening en ambtshalve toekenning van de nutriëntenhalte kon gebeuren op basis van 85 percent van de gemiddelde veebezetting, zoals aangegeven in de Mestbankaangifte van het aanslagjaar 2001. Het Vlaams Parlement heeft bijna tegelijkertijd in een resolutie een andere aanbeveling geformuleerd. Het standpunt van de minister is dat hierover nu een open discussie kan worden gevoerd en dat het parlement als decreetgever de knoop moet doorhakken. De voorwaarden waaronder een nutriëntenhalte kan worden toegekend, en de mogelijke afwijkingen, staan immers zeer strikt omschreven in het Mestdecreet.

Op vraag van de voorzitter, schetst de minister in een volgende vergadering de gevolgen voor de productie van stikstof (N) en fosfor (P) van de verschillende scenario's die voorliggen om een oplossing te bieden voor de herberekening van de te laag bevonden nutriëntenhaltes.

	N (miljoen kg)	P (miljoen kg)
Vergunde capaciteit	265	115
Nutriëntenhalte	219	90
75 % vergunning	231	95
85 % productie 2000	220 (+ 1,3)	91 (+ 0,7)
100 % productie 2000	223 (+ 4,0)	92 (+ 2,0)
75 % vergunning of		
100 % productie 2000	231-235	95-97

Indien de vergunde capaciteit als uitgangspunt wordt genomen, komt men aan een mogelijke productie van 265 miljoen kilogram stikstof en 115 miljoen kilogram fosfor. Op basis van de nu toegekende nutriëntenhaltes is een productie van 219 miljoen kg N en 90 miljoen kg P mogelijk. Volgens de minister moet men voor ogen houden hoeveel extra mestoverschot ontstaat bij het kiezen van een oplossing.

Indien men bij de herberekening kiest voor het scenario van 75 percent van de milieuvergunning, bekomt men naar schatting een nutriëntenhalte van 231 miljoen kg N en 95 miljoen kg P, dus een aanzienlijke toename in vergelijking met de nu toegekende nutriëntenhalte. Wordt 85 percent van de productie van 2000 (aangifte 2001) als basis voor de herberekening genomen, dan komt men aan een raming van 220 en 91 miljoen kilogram, of een vermeerdering ten opzichte van de toegekende nutriëntenhalte van ongeveer 1 miljoen kilogram N en P (respectievelijk 1,3 en 0,7 miljoen kg).

Het scenario van 100 percent van de productie van 2000 (aangifte 2001) levert 223 en 92 miljoen kilogram op. Dat betekent bijkomend 4 miljoen kilogram N mestoverschot en 2 miljoen kilogram P.

Wordt uitgegaan van een combinatie van 75 percent van de vergunning en 100 percent van de productie van 2000 – het maximale scenario omdat iedere veehouder kan kiezen welke oplossing hem of haar het beste uitkomt, hetzij 75 percent van de vergunning, hetzij 100 percent van de productie 2000 – wordt de nutriëntenhalte geraamd tussen de 231 en 235 miljoen kilogram N en tussen de 95 en 97 miljoen kilogram P. Voor deze cijfers wordt met een vork gewerkt omdat moeilijk kan worden ingeschat welke keuze bepaalde bedrijven zullen maken.

Ook de andere cijfers zijn relatief. Het scenario van 75 percent van de milieuvergunning was gebaseerd op de gemiddelde veebezetting, maar in de praktijk zullen de bedrijven hun specifieke situatie evalueren en op basis daarvan al dan niet een herberekening vragen

De heer *André Denys* vraagt hoe men in het laatste scenario boven de 231 miljoen kilogram N kan uitkomen, in de wetenschap dat de reële productie lager ligt. De verwachte netto productie voor 2002 bedraagt bijvoorbeeld 173 miljoen kg N.

De *minister* antwoordt dat in het laatste scenario wordt verwacht dat de veehouders voor 75 percent van hun vergunning zullen kiezen indien ze een lagere nutriëntenhalte toegekend kregen dan (75 % van) de vergunde capaciteit en indien ze zich daar in 2000 aan hebben gehouden. Anderzijds hebben vele veehouders in 2000 hun vergunning volledig ingevuld, ondanks een lagere nutriëntenhalte. Door deze combinatie kan de nieuwe nutriëntenhalte stijgen boven de reële productie.

De minister herhaalt dat het ramingen betreft. In de praktijk zullen enkel die veehouders een herberekening vragen die er voordeel bij hebben en die een hogere nutriëntenhalte willen.

De heer *Jef Van Looy* merkt op dat vele vergunningen in de praktijk al lang vervallen zijn. Er bestaat echter geen systeem om dit op te volgen. De geraamde vergunde capaciteit van 265 miljoen kg N en 115 miljoen kg P ligt daardoor veel hoger dan de vergunningen die in werkelijkheid nog gelden. Volgens het lid is ook de nutriëntenhalte een theoretisch cijfer. De werkelijke productie ligt veel lager. Wat in 2000 meer werd geproduceerd dan de nutriëntenhalte, is toch al meegeteld in het produc-

tiecijfer ? De Mestbank moet toch weten wat boven de nutriëntenhalte is geproduceerd ?

Een vertegenwoordiger van de *Mestbank* antwoordt namens de minister dat het cijfer van de vergunde capaciteit een schatting betreft, gebaseerd op de veronderstelling dat de stalcapaciteit die de landbouwers aangeven, overeenkomt met hun vergunning. Het gaat dus niet om vervallen vergunningen. Er wordt immers gewerkt met de meest recente gegevens inzake stalcapaciteit. Sommige veehouders geven misschien wel een hogere stalcapaciteit op dan waarvoor ze vergund zijn. Verder had de oefening tot doel het cijfer van het totaal van de herberekende nutriëntenhalte te ramen en niet dat van de reële productie.

De heer *Van Looy* is van mening dat het uiteindelijk niet mag gaan om theoretische cijfers, maar om de mest die reël wordt geproduceerd. Wie vandaag beroep heeft aangetekend tegen de nutriëntenhalte, heeft een grotere productie dan de hem of haar toegekende nutriëntenhalte. Die productie is reeds mee opgenomen in de aangifte aan de Mestbank.

De *minister* laat opmerken dat bijvoorbeeld een oudere veehouder met een hogere nutriëntenhalte dan zijn productie, kan beslissen om in het kader van de mogelijkheid tot samenvoeging zijn bedrijf te verkopen met de toegewezen nutriëntenhalte.

De heer *Jos De Meyer* herinnert eraan dat over de nutriëntenhalte unaniem een resolutie werd goedgekeurd in de plenaire vergadering van 8 januari 2003, na een lange discussie in de commissie. Daarin wordt een ambtshalve correctie van de definitief toegekende nutriëntenhalte gevraagd op basis van 75 percent van de milieuvergunning, tenzij meer bewezen op basis van de aangifte 2001 (productie 2000). Het lid vindt dat niet kan worden terug gekomen op deze resolutie

De *voorzitter* stelt dat de minister op zijn vraag een inschatting van de consequenties van de diverse scenario's heeft gemaakt. Uiteindelijk ligt de beslissing echter bij de commissie en de plenaire vergadering.

De *minister* sluit zich hierbij aan en benadrukt dat er hoe dan ook een oplossing moet komen voor de circa 8.000 bedrijven die recht zouden hebben op een hogere nutriëntenhalte. De raming van de gevolgen van een herberekening van de nutriëntenhalttes op basis van 75 percent van de milieuvergunning, is echter verrassend hoog. Het is echter ook logisch : de nutriëntenhalte van de veehouders

die daarboven zitten wordt immers niet aangepast. Het probleem van het mestoverschot wordt daarvoor dus nog vergroot.

II.2.6. Verwerkingsplicht

– Milieuvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen

De heer *Jef Van Looy* verwijst naar de maatregel waarbij een producent die het volledige overschot moet verwerken, een deel ervan kan invullen door de verwerking van de niet-verwerkingsplichtige dierlijke mest afkomstig van een ander bedrijf. Het lid wijst op de moeilijkheden die veehouders ondervinden om een milieuvergunning of een aanpassing ervan te verkrijgen. Ook vanuit de ruimtelijke ordening is de vergunning voor mestverwerking problematisch. Is een uitbreiding van de milieuvergunning nodig wanneer de verwerking van niet-bedrijfseigen mest op het bedrijf van de verwerkingsplichtige gebeurt (normaal vergund voor het verwerken van bedrijfseigen mest) ? Indien ja, kan deze vergunning onder alle omstandigheden verkregen worden ?

Minister *Vera Dua* stelt dat de maatregel op vraag van de sector werd opgenomen in de laatste versie van het ontwerp van decreet, omdat op die manier de mestverwerking kan worden gestimuleerd. De opmerking van het lid over de milieuvergunningen is terecht. In een aantal vergunningen wordt enkel de toelating gegeven om bedrijfseigen mest te verwerken. De minister wil nagaan of dit kan worden opgelost door een wijziging van Vlarem, of eventueel door het wijzigen van de sectorale voorwaarden. Door een dergelijke oplossing kan worden vermeden dat talrijke milieuvergunningen moeten worden gewijzigd.

De minister erkent dat het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarin andere dan bedrijfseigen mest wordt verwerkt dikwijls problematisch is. Vanuit ruimtelijke ordening wordt vaak een stringente houding aangenomen. Een mogelijkheid bestaat erin enkel de verwerking van mest afkomstig van andere bedrijven die binnen een bepaalde straal liggen toe te laten.

Namens de minister geeft een ambtenaar van de Mestbank verdere toelichting bij dit aspect van de verwerkingsplicht. De mogelijkheid om aan de mestverwerkingsplicht te voldoen door het verwerken van mest van derden, houdt niet in dat de betrokkene de mest zelf op de eigen inrichting moet

verwerken of dat de mest gezamenlijk moet verwerkt worden.

Indien de mest mee verwerkt zal worden op de eigen inrichting, dan zijn er verschillende scenario's mogelijk, naargelang de milieuvergunningplicht voor de mestverwerking.

Indien de verwerkingsplichtige over een milieuvergunning voor mestverwerking (verleend onder Vlaam-rubriek 28.3) en over een voldoende vergunde verwerkingscapaciteit beschikt, dan is er geen uitbreiding van de milieuvergunning nodig. Indien de capaciteit van de milieuvergunning onvoldoende is voor het verwerken van de bijkomende mest, dan is een aanpassing van de vergunning nodig, hetzij via een mededeling kleine verandering (minder dan 50 percent uitbreiding), hetzij via een gewone vergunningsaanvraag.

Indien de mestverwerking uitsluitend vergund is voor de verwerking van inrichtingseigen mest (vergund onder rubriek 9), dan is ook een nieuwe milieuvergunningsaanvraag (rubriek 28.3) noodzakelijk.

De heer *Van Looy* vraagt hoeveel mest een landbouwer nu mag verwerken op zijn eigen bedrijf, dit zowel vanuit het standpunt van de milieuvergunningenreglementering als vanuit de ruimtelijke ordening. Weten de landbouwers waarvoor ze een vergunning kunnen krijgen ?

Een ambtenaar van de *Mestbank* antwoordt dat er vanuit het oogpunt leefmilieu, een milieuvergunning kan afgeleverd worden indien de installatie voldoet aan de normen. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naargelang het bedrijf waarvan de mest afkomstig is. Indien een zeer hoge capaciteit voor inrichtingseigen mest wordt gevraagd (in vergelijking met de vergunde capaciteit), zullen hierbij wel vragen worden gesteld. De landbouwer moet dus in de aanvraag duidelijk maken welke mest hij wil verwerken. Indien mest van een ander bedrijf wordt verwerkt, moet dit in de milieuvergunning worden opgenomen.

Vanuit het oogpunt van de ruimtelijke ordening, moet rekening gehouden worden met de omzendbrief RO/2000/02 (Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor bedrijfsgebonden mestbe- en mestverwerkingsinstallaties of voor mestbe- en mestverwerkingsinstallaties van beperkte schaal in agrarisch gebied). Die omzendbrief kan in bepaalde gevallen remmend werken op het samen verwerken van dierlijke mest in agrarisch gebied.

De heer *Patrick Lachaert* voegt hieraan toe dat er vanuit stedenbouwkundig oogpunt geen probleem te verwachten is indien een landbouwer bedrijfseigen mest verwerkt plus een beperkte hoeveelheid mest afkomstig van een ander bedrijf. Indien het verwerken van mest van derden een geheel eigen activiteit wordt, kan zich voor de ruimtelijke ordening wel een probleem stellen in agrarisch gebied.

Minister *Vera Dua* sluit zich hierbij aan en stelt dat vooral discussie kan bestaan over de grens van een aanvaardbare hoeveelheid mest van derden. De minister organiseert rond dit probleem een task force mestverwerking en overlegt met de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening.

– Productiedruk

De heer *Jef Van Looy* merkt op dat veehouders vandaag al dan niet verwerkingsplichtig zijn naargelang ze gevestigd zijn in een gemeente met een 'oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk' van meer of minder dan 100 kilogram P_2O_5 per hectare. Dat begrip komt op verschillende plaatsen terug in het decreet.

De oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk werd destijds berekend op basis van de gegevens van de land- en tuinbouwtelling van mei 1992, bij gebrek aan andere en betere cijfers. Waarom wordt vandaag niet uitgegaan van de productiegegevens van 2001 ? Het is immers perfect geweten hoeveel mest er geproduceerd is, en ook de reële productiedruk is gekend. Uit een schriftelijk antwoord van de minister op vragen over de productiedruk blijkt dat er 40 gemeenten zijn die wegens de oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk verwerkingsplichtig zijn en die het niet meer zouden zijn op basis van de reële gemeentelijke productiedruk van 2001. Zeven gemeenten verkeren in het omgekeerde geval (zie bijlage 1 bij dit verslag).

Elders in het decreet is nog sprake van oorspronkelijke gemeentelijke 'vergunde' productiedruk. Het lid hekelt dat het Mestdecreet nog bol staat van dergelijke theoretische begrippen, terwijl het perfect mogelijk is op basis van de aangiften aan de Mestbank de actuele en reële gemeentelijke productiedruk te berekenen. Op basis van theoretische begrippen en ramingen uit 1992 wordt vandaag bevestigd of een veehouder verwerkingsplichtig is.

– 100 % verwerking

Over de problematiek van de mestverwerking is volgens de heer *Jef Van Looy* een grondige discussie nodig. Een verwerking aan 100 percent is van-

daag voor heel wat bedrijven niet mogelijk, technisch noch financieel. Het VCM, het steunpunt Duurzame Landbouw en de BBT-studie van de VITO bevestigen dat. Als de in het ontwerp opgenomen regeling ongewijzigd blijft en er pas binnen drie jaar een grondige herziening van het Mestdecreet volgt, zoals de meerderheidsfracties nu voorstellen, gaan talrijke goed gestructureerde bedrijven intussen verdwenen zijn. Ook binnen tien jaar zullen er nog inefficiënte landbouwbedrijven bestaan. Die verdwijnen immers slecht langzaam. Het probleem is dat ook goede bedrijven, die geïnvesteerd hebben en goed gestructureerd zijn, en zeker gesloten bedrijven, in problemen zullen komen. Het is vandaag financieel onmogelijk voor bedrijven die geen grond hebben om aan de huidige kostprijs 100 percent te verwerken.

Volgens de heer Van Looy kan de in artikel 9, § 4 van het decreet opgenomen tabel behouden blijven. Wie 7,5 tot 10 ton P_2O_5 produceert, moet in 2003 30 percent van het mestoverschot verwerken. Bij een productie van 10 tot 12,5 ton gaat het om 45 percent, bij 12,5 tot 15 ton is het 60 percent en indien hij meer dan 15 ton P_2O_5 produceert, moet de producent 75 percent verwerken. Dat heeft tot gevolg dat een deel van de verwerking niet zal gebeuren, maar dat deel kan naar de veevoederindustrie worden doorgeschoven. Die verplichting zou volgens het voorstel van decreet van de CD&V-fractie vanaf 1 januari 2004 gelden voor de veevoederindustrie. Drie jaar geleden kondigde de minister reeds aan dat ze met de veevoederindustrie ging onderhandelen over een milieubeleidsvereenkomst. Door het voorstel van de heer Van Looy c.s. krijgt de minister nog tot het einde van het jaar de tijd om een MBO af te sluiten. Lukt dat niet, dan wordt de decretale bepaling over de verwerkingsplicht van de veevoederindustrie van kracht.

In het voorstel van de CD&V-fractie is ook de substitutiemogelijkheid opgenomen. Het be- en verwerken, en exporteren van kippenmest verloopt vlotter dan varkensmest. Daarom stelt de heer Van Looy voor om aan kleine, verwerkingsplichtige bedrijven die varkensmest moeten verwerken, en zich daarvoor moeten associëren met meerdere andere bedrijven, de mogelijkheid te geven om de hoeveelheid nutriënten die ze moeten verwerken, te exporteren in samenwerking met pluimveehouder. Het gaat immers om de hoeveelheid nutriënten, stikstof en fosfor, die moet worden uitgevoerd. Of dat nu via verwerkte varkensmest of via verwerkte kippenmest gebeurt, is van ondergeschikt belang.

De *minister* antwoordt dat momenteel nog steeds wordt onderhandeld over een milieubeleidsver-

eenkomst met de veevoederbedrijven. Zoals bij elke overeenkomst moeten de verschillende partijen zich akkoord verklaren met de inhoud daarvan. De MBO moet onder meer handelen over de nutriënten en de rol van de veevoederindustrie. De overeenkomst moet toelaten effectief vooruitgang te kunnen boeken op het terrein. Een MBO waar niet meer instaat dan een intentieverklaring van de veevoederindustrie heeft geen zin.

De heer *Van Looy* repliceert dat hij hiermee nog geen antwoord heeft op zijn vragen over de MBO.

De *minister* stelt verder dat verwerkingsplichtige producenten een deel van hun verwerkingsplicht kunnen invullen met mest van bedrijven die niet verwerkingsplichtig zijn. Het kan daarbij gaan over kippenmest, varkensmest of andere. De export van kippenmest – dat is de enige vorm van mestverwerking die nu vrij goed functioneert – neemt al wat druk van de ketel. Het hanteren van een ander systeem zou de andere sectoren ervan kunnen weerhouden om voluit voor mestverwerking te gaan, en dat moet volgens de minister worden vermeden.

II.2.7. Werking van de Mestbank

De heer *Jef Van Looy* stelt vragen over de werking van de Mestbank. Hoe tracht de Mestbank de mestproblematiek op te lossen in het algemeen? En hoe geeft zij invulling aan de opdrachten omschreven in artikel 11, § 1, 5°, 6°, 7° en 10°? Welk advies geeft ze aan de landbouwers in verband met de verwerking van dierlijk mest? Waar participeert de Mestbank bij de exploitatie van mestverwerkingseenheden? En welke initiatieven neemt de Mestbank in deze? Welk wetenschappelijk onderzoek heeft de Mestbank verricht of laten verrichten of gestimuleerd en wat waren de resultaten van deze onderzoeken? Welke adviezen werden door de Vlaamse regering gevraagd aan de Mestbank en wat heeft de Mestbank geadviseerd?

Een uitgebreid antwoord op deze vragen is opgenomen in bijlage 1 bij dit verslag. Minister *Vera Dua* voegt eraan toe dat de inspanningen van de Mestbank in verband met mestverwerking niet mogen worden onderschat. De Mestbank is zeer actief in zowel de task force Mestverwerking als in het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking, waarvan ze het voorzitterschap waarneemt. De Mestbank kan niet financieel participeren in de exploitatie van mestverwerkingseenheden, omdat ze een overheidsinstelling is en overheidssteun in het kader van mestverwerking door Europa niet wordt aanvaard. Daarentegen tracht de Mestbank in de geest van het decreet de mestverwerking zo

goed mogelijk te ondersteunen met behulp van een goed uitgebouwd flankerend beleid. Hierbij neemt ze, zowel beleidsmatig als op het terrein, initiatieven met het oog op het wegwerken van de voornaamste belemmerende knelpunten.

De heer *Jef Van Looy* vraagt waarom de bepaling over participatie van de Mestbank aan mestverwerkingseenheden in artikel 11, § 1, 6°, van het decreet dan niet wordt gewijzigd. De overheid moet volgens het lid haar eigen decreten uitvoeren.

Een vertegenwoordiger van de *Mestbank* bevestigt op vraag van de minister dat een financiële participatie in mestverwerkingsinstallaties door de Europese Commissie niet zou worden aanvaard. De spreker benadrukt dat de Mestbank zeer actief is op het terrein en de veehouders die mest verwerken zo goed mogelijk ondersteunt, ook al veronderstelt dit vaak avond- en weekendwerk. Ook tal van buitenlandse delegaties werden reeds ontvangen.

Minister *Vera Dua* voegt eraan toe dat de Mestbank binnen enkele maanden een procedure zal starten voor de certificering van kleinschalige mestverwerkingsinstallaties. De Mestbank pleegt ook zeer veel overleg met andere gewestelijke en federale diensten (onder meer over de noodzakelijke attesten). De Mestbank was en is ook betrokken bij diverse ad hoc en structurele overlegorganen en bij werkgroepen inzake de evaluatie en aanpassing van diverse regelgevingen die raakvlakken hebben met de mestproblematiek. Voor een overzicht wordt verwezen naar de jaarverslagen van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), waarin de belangrijkste overlegorganen en activiteiten waaraan de Mestbank heeft deelgenomen, worden opgesomd.

De minister laat aan de commissie ook een afzonderlijke nota bezorgen over het recente wetenschappelijke onderzoek dat door de Mestbank wordt gefinancierd.

De *minister* stelt later in de bespreking dat ze zich ergert aan de manier waarop de Mestbank systematisch in een slecht daglicht wordt geplaatst. De Mestbank staat als administratie in voor de uitvoering van wat door parlement en regering wordt beslist. Het is niet altijd even eenvoudig om die beslissingen op het terrein te vertalen. Dat gaat gepaard met enorme inspanningen van de Mestbank. Daarom wordt bij de aanpassing van het Mestdecreet gezocht naar oplossingen die ook voor de Mestbank haalbaar zijn. De minister roept iedereen op zijn politieke verantwoordelijkheid op te

nemen en niet bij te dragen tot het versterken van negatieve beeldvorming op het terrein.

De heer *Jef Van Looy* stelt vast dat de minister van mening is dat de Mestbank te hard wordt aangepakt, en dat zij de Mestbank verdedigt. Het lid heeft nochtans vastgesteld dat de minister zelf passages uit de nota's van de Mestbank schrapt, onder meer over de knelpunten inzake mestverwerking en de resultaten van de BBT-studie over mestverwerking.

De *minister* antwoordt dat zij politiek verantwoordelijk is voor de Mestbank, en dat zij die verantwoordelijkheid ook neemt. De minister behoudt zich dan ook het recht voor om ontwerpen van antwoord van de administratie te wijzigen.

De heer *Van Looy* voegt eraan toe dat bij de bespreking van de resolutie over de nutriëntenhalte ook bleek dat de Mestbank in bepaalde bezwaardossiers kafaiaanse beslissingen heeft genomen. Het lid besluit daaruit dat de Mestbank niet goed gestuurd wordt door het kabinet van de minister.

II.2.8. Uitrijperiode

Door het ontwerp van decreet wordt de uitrijperiode met een week ingekort. Het verbod op het opbrengen van mest gaat in op 15 in plaats van 21 september. De heer *Jef Van Looy* erkent dat het uitrijden van mest in de periode september-oktober risico's inhoudt voor de uitspoeling van nitraten in de winter, omdat de bodem dan warm is en het nitrificatieproces doorgaat. Zijn er echter gegevens over het risico van uitspoeling in de periode december-januari (op een koude, droge bodem), en dat in vergelijking met de periode september-oktober?

Namens de *minister* wordt geantwoord dat het risico op uitspoeling in december-januari zeer groot is. De mineralisatie verloopt traag maar de kans op uitspoeling is zeer groot, zeker op lichte gronden. Er is ook nauwelijks opname door de planten in die periode. Er zijn gegevens die dit aantonen en modellen om het effect te berekenen. In een volgende vergadering worden grafieken hierover uitgedeeld.

II.2.9. Fosfaatverzadigde gronden

Mevrouw *Isabel Vertriest* vraagt verduidelijking over de versoepeling die in het ontwerp is opgenomen voor bemesting van de fosfaatverzadigde gronden met een laag fosfaatbindend vermogen. Is

het opportuun om specifiek voor deze gronden een hogere fosfaatbemesting toe te staan ? Gaat door het laag fosfaatbindend vermogen de bemesting niet vlugger uitlogen naar het grondwater ?

Minister *Vera Dua* antwoordt dat de lichte versoepeling die nu wordt toegestaan enkel geldt voor die fosfaatverzadigde gebieden waar de verzadiging te wijten is aan de specifieke kenmerken van de bodem (laag fosfaatbindend vermogen). Het gaat om een relatief beperkt deel van de gekende fosfaatverzadigde gebieden. Daar waar bemesting de oorzaak is van het probleem, blijven de normen even streng, en dat is logisch volgens de minister.

De heer *Van Looy* voegt eraan toe dat door een te strenge bemestingsnorm voor gronden met een laag fosfaatbindend vermogen een fosfaattekort voor de planten kan ontstaan.

De *minister* stelt verder dat er met betrekking tot de andere fosfaatverzadigde gebieden ook argumenten zijn om naar strengere normen te evolueren. Dat zou echter betekenen dat bijkomend nog eens 36.000 of 38.000 hectare moeten worden afgebakend, waardoor er opnieuw mestbeperkingen zouden worden ingesteld, met opnieuw een groter mestoverschot tot gevolg. De minister pleit ervoor om de fosfaatverzadigde gronden voorlopig niet uit te breiden. Zij wil eerst de meest acute problemen oplossen en nagaan of er geen alternatieven voorhanden zijn.

II.2.10. Bodembalans

Wat het eerder door mevrouw Vertriest aangehaalde driesporenbeleid betreft, laat de heer *Jef Van Looy* opmerken dat, voor het spoor van de oordeelkundige bemesting, er nog een uitvoeringsbesluit inzake de bodembalans ontbreekt (artikel 20bis van het Mestdecreet). Het voorbereidende wetenschappelijke onderzoek werd verricht, maar in het voorliggende ontwerp zijn er geen nieuwe normen voor de bodemstalen terug te vinden.

De *minister* repliceert dat wetenschappelijk onderzoek kan leiden tot verdere verfijning en aanpassing van de normen, zowel naar boven als beneden. Hoe meer rekening wordt gehouden met de verschillende bodemsoorten en de verschillende teelten, hoe meer de normen kunnen worden gedifferentieerd. Het Mestdecreet is nu echter reeds enorm complex en de vraag is hoever men nog kan gaan in het verfijnen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

In toepassing van artikel 54.4 van het Reglement wordt het ontwerp van decreet als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen.

Alle amendementen zijn gepubliceerd in *Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 1559/2.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jos De Meyer, Gerald Kindermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever strekt ertoe in artikel 2 een 4°bis in te voegen, dat de definitie van mestverwerking in 22° vervangt.

Mestverwerking wordt daarin omschreven als “het behandelen, bewerken of verwerken van dierlijke mest op een dergelijke manier dat de nutriënten, vervat in de dierlijke mest : a) ofwel worden gemineraliseerd en de vaste residu's, die na de mineralisatie overblijven, niet op cultuurgrond gelegen in het Vlaamse Gewest worden opgebracht, tenzij die residu's eerst zijn behandeld tot kunstmest ; b) ofwel worden gerecycleerd en het gerecycleerde eindproduct niet op cultuurgrond gelegen in het Vlaamse Gewest wordt opgebracht”.

In de huidige definitie wordt onder b) gesteld dat gerecycleerde nutriënten niet mogen worden gebruikt op gronden die in het Vlaamse Gewest liggen. In de praktijk betekent dat volgens de indieners echter dat producenten van organische meststoffen van dierlijke oorsprong (meestal op basis van kippenmest of koemest) voor gebruik in particuliere tuinen en tuintjes, hiervoor enkel mest van buitenlandse oorsprong mogen gebruiken. Hierdoor ontstaat er een invoer van dierlijke meststoffen uit het buitenland. De voorgestelde wijziging staat toe dat gerecycleerde nutriënten wel gebruikt worden op particuliere gronden, maar uiteraard niet op cultuurgrond.

Minister *Vera Dua* herinnert aan eerdere discussies hierover. De vrees bestond dat particuliere tuinen, waarvoor geen bemestingsnormen gelden, zouden

worden gebruikt om het mestoverschot op te brengen.

De heer Jef Van Looy repliceert dat het gaat om gerecycleerde nutriënten die anders door de producenten van organische meststoffen worden ingevoerd vanuit het buitenland en, eventueel na toevoeging van andere producten, worden verkocht voor het gebruik in particuliere tuinen. Het is wel logisch dat het gebruik op cultuurgronden niet wordt toegestaan.

Ook de heer André Denys vindt het logisch dat de definitie in die zin wordt aangepast.

De minister vraagt aan de Mestbank verduidelijking over de gevolgen op het vlak van controle. Een vertegenwoordiger van de Mestbank stelt dat dergelijke gerecycleerde eindproducten meestal via tuincentra wordt verhandeld in relatief kleine verpakkingen (10 tot 25 kg). De Mestbank kan dergelijke kleine stromen niet controleren en stelt voor ze als verwerkt te beschouwen. Er wordt bevestigd dat momenteel dergelijke producten vanuit Duitsland en Nederland worden ingevoerd.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Amendement nr. 2 voorgesteld door de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe de bij 6° voorgestelde definitie van vergunde mestproductie in 55° te vervangen.

De vergunde mestproductie wordt in het amendement omschreven als “de mestproductie waarvoor een geldige milieuvergunning bestaat, berekend op basis van het aantal vergunde dieren en de uitscheidingsnormen van artikel 5, § 1”.

De indieners stellen dat de in het ontwerp van decreet voorgestelde definitie moet worden vervangen omdat een milieuvergunning geen melding maakt van de hoeveelheid mest die geproduceerd mag worden door een bedrijf of inrichting, maar wel van het aantal dieren dat mag worden gehouden.

Op vraag van de minister stelt een vertegenwoordiger van de Mestbank dat de verwijzing naar artikel 5, § 1, niet in de definitie hoort. Het zou correcter zijn te verwijzen naar artikel 33bis, het artikel dat de basis vormt voor de berekening van de nutriëntenhalte.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Amendement nr. 3 voorgesteld door dezelfde indieners strekt ertoe een 7° toe te voegen, dat aan artikel 2, tweede lid, de bepalingen 60°, 61° en 62° toevoegt.

In 60° wordt door de indieners van het amendement de “reële gemeentelijke productiedruk” omschreven als de verhouding van de werkelijke productie van kg P₂O₅ van alle inrichtingen van de gemeente op basis van de laatste aangifte bij de Mestbank ten opzichte van het aantal hectare cultuurgrond van de gemeente. Dit amendement hangt samen met amendement nr. 5 van dezelfde indieners bij artikel 6, dat de bepalingen over mestverwerking in artikel 9 van het Mestdecreet wijzigt.

De heer Van Looy verwijst naar de algemene bespreking. De gemeentelijke productiedruk werd destijds berekend op basis van de gegevens van de land- en tuinbouwtelling van mei 1992, bij gebrek aan andere en betere cijfers. Het lid zegt nog geen antwoord te hebben gekregen op de vraag waarom vandaag niet wordt uitgegaan van meer actuele productiegegevens, die kunnen worden berekend op basis van de aangiftes bij de Mestbank.

Namens de minister wordt door een vertegenwoordiger van de Mestbank verwezen naar een schriftelijk verstrekt antwoord (zie bijlage 1 bij dit verslag). De berekeningswijze van de oorspronkelijk vergunde productiedruk is opgenomen in artikel 33. Een koppeling van de mestverwerkingsplicht aan de reële productiedruk (jaarlijkse productie/oppervlakte cultuurgrond) is volgens dit antwoord in de praktijk niet mogelijk. De reële productiedruk is een jaarlijks wijzigend gegeven. Daarop de criteria in verband met de mestverwerkingsplicht (artikel 9) baseren, zou tot rechtsonzekerheid en onvoorspelbaarheid leiden.

Daarbij wordt door de spreker opgemerkt dat in het huidige Mestdecreet (artikel 33, §§ 3 en 5) is opgenomen dat per 1 januari 2002 een andere berekeningswijze zou ingevoerd worden ter bepaling van de vergunde productiedruk. In het voorliggende ontwerp van decreet wordt die herberekening uitgesteld omdat de vergunde productie nog niet gekend is voor alle inrichtingen.

De minister waarschuwt ervoor dat het Mestdecreet een complex gegeven is en dat een definitie wijzigen soms vergaande gevolgen kan hebben voor andere bepalingen, zoals in dit geval de omschrijving van de mestverwerkingsplicht voor een bepaalde categorie bedrijven, waarvan het belang-

rijk is dat ze blijft gelden.

De heer Van Looy repliceert dat de verplichting tot mestverwerking nu gebaseerd wordt op een 10 jaar oud, en dus fictief gegeven. Op basis daarvan worden bedrijven als verwerkingsplichtig beschouwd. Welke zin heeft het deze oude, onjuiste gemeentelijke productiegegevens te blijven gebruiken als er recente gegevens zijn ?

In 61° wordt een definitie opgenomen van “veevoederfabrikant” en “invoerder van veevoeder”. De indieners willen deze begrippen invoegen in het kader van de mestverwerkingsplicht van de veevoederindustrie, zoals bepaald door het amendement nr. 6 tot invoeging van een artikel 9ter in het Mestdecreet.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Het gewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikelen 3 en 4

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 4bis

Amendement nr. 4 voorgesteld door de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe een nieuw artikel 4bis in te voegen, dat artikel 6, § 1, van het Mestdecreet wijzigt.

De indieners stellen voor in de inleidende bepaling van artikel 6, § 1, op te nemen dat, wanneer de producent of gebruiker overeenkomstig de bepalingen van artikel 20bis van het Mestdecreet heeft gekozen voor het forfaitaire stelsel, het mestoverschot van een bedrijf voor een bepaald kalenderjaar wordt berekend als de som van de mestoverschotten van elke landbouw- en/of veeteeltinrichting en/of deel hiervan van het bedrijf. Bij die berekening worden negatieve mestoverschotten in de som opgenomen.

De berekening van de mestoverschotten in het huidige Mestdecreet is volgens de heer Jef Van Looy onlogisch en onbillijk. Het mestoverschot wordt per bedrijf berekend, maar alleen op basis van de

positieve mestoverschotten van de inrichtingen. Mesttekorten, of negatieve mestoverschotten, van een inrichting binnen hetzelfde bedrijf worden niet in rekening gebracht. De voorgestelde wijziging heeft tot doel bij de berekening van het mestoverschot per bedrijf de mestproductie van het bedrijf af te wegen tegenover het geheel van cultuurgronden die tot het bedrijf behoren.

Namens de minister wordt geantwoord dat de bedrijven met verschillende inrichtingen in het verleden een verdeling van de cultuurgronden die bij de inrichtingen horen, konden maken. Een nieuwe verdeling toestaan, zou een herberekening en andere wijzigingen vergen.

De heer Van Looy zegt nooit te hebben begrepen waarom het geheel van de cultuurgronden die tot een bedrijf behoren niet in rekening kan worden gebracht bij de berekening van het overschot. Ook bij het overnemen van bedrijven geldt dat een landbouwer die een bedrijf overneemt met gronden en een mesttekort, het overschot van zijn andere bedrijf niet mag gebruiken om het tekort op die gronden aan te vullen. Het lid herhaalt dit een onlogische en onbillijke regeling te vinden, waarvoor geen duidelijke verklaring kan worden gegeven.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 5

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 6

De heer Jef Van Looy informeert naar de draagwijdte van de bij 1° voorgestelde wijziging van artikel 9, § 1, van het Mestdecreet. De huidige bepaling luidt : “De Mestbank verbiedt het transport indien blijkt dat de dierlijke mest of andere meststoffen zullen worden afgezet in strijd met de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.”. Het ontwerp vervangt dit door “Het transport is verboden als blijkt dat de dierlijke mest of andere meststoffen zullen worden afgezet of vervoerd in strijd met de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.”. Wordt hiermee het controle-recht van de Mestbank op de LAT-regeling niet af-

geschaft ? Ook de heer André Denys informeert naar de betekenis van de deze wijziging.

Namens de minister wordt geantwoord dat de Mestbank volgens de huidige tekst van het Mestdecreet de afzet in strijd met het decreet en de uitvoeringsbesluiten uitdrukkelijk moet verbieden. In de nieuwe bepaling wordt verduidelijkt dat een dergelijke afzet zonder meer verboden is, zonder dat de Mestbank dit eerst moet vaststellen. De controle op de Mesttransporten wordt door deze bepaling niet gewijzigd.

De heer Jef Van Looy merkt op dat elk transport voorafgaand moet worden gemeld aan de Mestbank, zoals nu het geval is. De vervoerder moet altijd wachten op de toestemming van de Mestbank. Waarom wordt dan deze wijziging voorgesteld ?

Namens de minister wordt verder verduidelijkt dat door de wijziging de Mestbank niet meer gehouden is om binnen de 24 uur te reageren om vast stellen dat een transport niet toegelaten is. Door het nieuwe systeem van elektronische aanvraag en toestemming kan weliswaar onmiddellijk worden geantwoord, maar indien de aanvraag nog per fax gebeurt, is het in piekmomenten vaak moeilijk om tijdig te reageren.

Amendement nr. 5 voorgesteld door de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe 2°, 3°, 4°, 5° en 6° te vervangen door een nieuwe 2° en 3°.

Door de voorgestelde 2° worden artikel 9, § 2 en § 3, tweede lid, van het Mestdecreet opgeheven.

Door het opheffen van § 2 van artikel 9 wordt de LAT-plicht afgeschaft. Dit voorstel werd reeds uitvoering besproken in de algemene bespreking. Het principe van het langeafstandstransport is vroeger ontwikkeld om een tussenschot te krijgen tussen het lokale mestgebruik en de lokale mestproductie. De indieners vrezen dat diverse factoren er nu samen voor zorgen dat de toestand in niet-kwetsbare witte gebieden onhoudbaar zal worden, met een uit de hand lopende concurrentie en mogelijke fraude tot gevolg. De afschaffing zou ook een belangrijke administratieve vereenvoudiging van het Mestdecreet betekenen.

Artikel 9, § 3, tweede lid, betreft de 100 % verwerkingsplicht voor producenten van wie de bedrijfsmatige mestproductie 10.000 kg P_2O_5 of meer bedroeg. Door die bepaling op te heffen, vallen deze bedrijven onder de regeling van artikel 9, § 4, van het Mestdecreet. Zoals in de algemene bespreking

gesteld, wordt de 100 % verwerkingsplicht door alle deskundige instanties als onbetaalbaar beschouwd. De niet-verwerkte overschotten die ontstaan door het opheffen van dit lid worden verschoven naar de veevoederindustrie, die voor dit deel een terugnameplicht opgelegd krijgt (cf. amendement nr. 6 tot invoeging van een nieuw artikel 7bis).

De vervanging van § 4, eerste lid, maakt het volgens de heer Van Looy en mede-indieners mogelijk de mestverwerkingsplicht af te stemmen op de werkelijke bedrijfssituatie. In de eerste plaats worden bedrijven niet langer als verwerkingsplichtig ingedeeld op basis van het productiejaar 1997 (aangifte 1998), maar op basis van een productie boven 7.500 P_2O_5 blijkens de laatste aangifte. Door deze wijziging kunnen bedrijven waarvan de werkelijke productie daalt, opnieuw vrijgesteld worden van de mestverwerkingsplicht en omgekeerd. Verder wordt door de voorgestelde wijziging rekening gehouden met de 'reële productiedruk' in plaats van met de 'oorspronkelijke productiedruk' van de gemeente.

De vervanging van § 4, tweede lid, maakt het mogelijk dat producenten kunnen kiezen op welke wijze zij de verwerkingsplicht nakomen, hetzij door het verwerken van hun eigen mestoverschotten, hetzij door het verwerken van een hiermee overeenstemmende hoeveelheid nutriënten van een ander bedrijf. Het resultaat van deze substitutiemogelijkheid is volgens de indieners dat de noodzakelijke hoeveelheid nutriënten volledig verwerkt zal worden, maar voor de gehele sector tegen een veel lagere kostprijs.

De heer André Denys stelt dat dit amendement van een politieke visie getuigt. Het lid verwijst echter naar de algemene bespreking en stelt dat moet worden gewacht op de aangekondigde evaluatie van het Mestdecreet om op basis daarvan na te gaan welke bijstellingen van de LAT-regeling en mestverwerkingsplicht kunnen gebeuren.

De minister sluit zich aan bij deze tussenkomst van de heer Denys. Wat de bij amendement voorgestelde wijziging van artikel 9, § 4, eerste lid, betreft, voegt ze eraan toe dat het belangrijk is dat bedrijven die nu het label "verwerkingsplichtig" dragen, dit etiket nog blijven dragen. In het andere geval bestaat het risico dat er talrijke operaties, zoals samenvoegingen en splitsingen, gebeuren enkel om aan de verwerking te ontsnappen. Dat de regeling in het huidige mestactieplan zo rigide is, vindt onder meer zijn oorsprong in de vraag van de land-

bouwsector om te vermijden dat een aantal bedrijven aan hun verplichtingen kunnen ontsnappen.

De heer Van Looy meent dat de minister en de meerderheidsfracties een grondige bijsturing van het Mestdecreet nog enkele jaren voor zich uit willen schuiven. Deze legislatuur werd het decreet niet fundamenteel gewijzigd. Binnen enkele jaren zullen echter talrijke, goed gestructureerde varkensbedrijven verdwenen zijn. Het lid pleit in dit verband nog voor het aanvaarden van het substitutiebeginsel, zoals opgenomen in de bij amendement voorgestelde tekst van artikel 9, § 4, tweede lid. Door vervanging van varkensmest door pluimveemest toe te staan, kan de vooropgestelde hoeveelheid nutriënten worden verwerkt tegen een redelijke kostprijs. Nu wordt een dure oplossing aan de varkenskwekers opgedrongen.

Het amendement nr. 5 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 6 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 7

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 7bis (nieuw)

Amendement nr. 6 van de heer Van Looy en mede-indieners strekt ertoe in het ontwerp van decreet een nieuw artikel 7bis in te voegen dat een nieuw artikel 9ter in het Mestdecreet invoegt. In het voorgestelde artikel wordt aan elke veevoederfabrikant of invoerder van veevoeder een terugnameplicht van nutriënten opgelegd.

Hierdoor zou volgens de indieners voor het eerst de veevoedersector, die nutriënten importeert, mee verantwoordelijk worden gesteld voor het oplossen van de mestproblematiek in Vlaanderen. De terugnameplicht moet volgens de indieners slaan op de hoeveelheid nutriënten die vrijkomt door de voorgestelde afschaffing van de 100 % verwerkingsplicht voor de individuele veehouders (amendement nr. 5). Op basis van de totale hoeveelheid geleverde nutriënten aan de varkens- en pluimveebedrijven in Vlaanderen, kan de Mestbank de totale hoeveelheid nutriënten berekenen die door de veevoedersector in het algemeen en door elke veevoe-

derfabrikant of invoerder van veevoeder individueel moet worden terug genomen.

In de voorgestelde tekst worden de controle mogelijkheden voor de Mestbank uitgewerkt en de wijze waarop veevoederfabrikanten en invoerders van veevoeder aan hun verwerkingsplicht kunnen voldoen.

Aansluitend bij dit amendement wordt bij amendement nr. 14 van dezelfde indieners op artikel 20 de mogelijkheid ingesteld tot het opleggen van een superheffing aan veevoederfabrikanten of invoerders van veevoeder die zich niet hebben gehouden aan de verwerkingsplicht en worden door het amendement nr. 18 bij artikel 31 de strafbepalingen aangevuld om een sanctie mogelijk te maken ten aanzien veevoederfabrikanten of invoerders van veevoeder die zich niet houden aan de verplichtingen inzake aangifte aan de Mestbank.

Minister Vera Dua stelt dat de veevoedersector in de praktijk nu participeert in initiatieven van mestverwerking, waaronder een grootschalig initiatief. Het verantwoordelijk maken van de sector door het opleggen van verplichtingen en heffingen, had veel eerder moeten gebeuren. De heer André Denys sluit zich bij deze opmerkingen aan.

De heer Jef Van Looy betwist dat de laatste sprekers in de vorige legislatuur dat standpunt verdedigden. Er werd in het begin van de huidige legislatuur aangekondigd dat een milieubeleidsovereenkomst zou worden gesloten met de veevoederfabrikanten, maar die overeenkomst laat al drie jaar op zich wachten.

De heer André Denys waarschuwt voor het afwijken van het principe dat de producent verantwoordelijk is. In de praktijk worden de veevoederfabrikanten gedwongen mee hun verantwoordelijkheid op te nemen inzake mestverwerking.

De heer Jacques Timmermans meent dat in de huidige omstandigheden ook moet worden vermeden dat de verantwoordelijkheid voor mestverwerking wordt doorgeschoven van veehouders naar fabrikanten van veevoeder, en omgekeerd.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 8

Amendement nr. 7 van de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe 1° te schrappen.

De in artikel 8, 1° van het ontwerp voorgestelde verlaging van de algemene norm voor grasland van 500 kg N/ha naar 450 kg N/ha is volgens de indieners in tegenspraak met het advies van de wetenschappers van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek, zoals ook aangehaald in de algemene bespreking.

Minister Vera Dua benadrukt dat de verlaging van de algemene norm een belangrijk signaal is als bewarende maatregel buiten de door de Vlaamse regering afgebakende kwetsbare gebieden. Met 450 kg N per hectare moet volgens de minister een normale opbrengst kunnen worden gehaald.

De heer Jef Van Looy hekelt dat ook het uitvoeringsbesluit over de bodembalans nog ontbreekt, waardoor de overheid zelf in gebreke blijft bij het uitwerken van het spoor van de optimale bemesting. Door het toepassen van de bodembalans zouden die landbouwers die kunnen aantonen dat ze efficiënt werken, ook hogere opbrengsten kunnen halen. Nu wordt een norm opgelegd die wordt gebaseerd op de opbrengst van de middenmoot van de bedrijven.

De minister repliceert dat de Mestbank het uitvoeringsbesluit voorbereidt.

Mevrouw Isabel Vertriest vindt de verlaging van de algemene norm voor grasland met 50 kg N per hectare belangrijk als bewarende maatregel, ook al gaat het om een kleine daling van de norm. Om uitloging naar het water te vermijden, moet immers precies dat deel van de bemesting dat teveel wordt toegediend, zoveel mogelijk worden vermeden.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 8 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 9

Amendement nr. 8 van de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en me-

vrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe artikel 9 te vervangen.

Artikel 9 van het ontwerp van decreet wijzigt artikel 15 van het Mestdecreet en bevat een algemene en specifieke derogatie voor de bemesting in de kwetsbare gebieden, derogatie die in toepassing van de Nitraatrichtlijn onder bepaalde voorwaarden kan worden toegestaan. In afwachting van de behandeling van dit ontwerp van decreet werden de bepalingen van artikel 9 eerder dit zittingsjaar opgenomen in een voorstel van decreet en aangenomen door de plenaire vergadering (decreet van 7 februari 2003 houdende wijziging van artikel 15 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, *Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nrs. 1534/1-5).

Door de CD&V-fractie werd bij de bespreking van het voorstel van decreet nog voorbehoud gemaakt bij de normen voor bepaalde teelten in de voorgestelde tekst van artikel 15, § 8, van het Mestdecreet. De bemestingsnormen die in het amendement nr. 8 van de heer Van Looy c.s. worden voorgesteld, wijken enkel af van de bemestingsnormen in het ontwerp van decreet wat betreft de kg difosforpentoxide en kg totale stikstof per hectare en per jaar voor de gewasgroepen ‘grasland’ en ‘maïs voorafgegaan door 1 snede gras’. De in het ontwerp van decreet voorgestelde normen voor deze gewasgroepen maken volgens de indieners een normale teelt onmogelijk, wat volgens de heer Van Looy ook het standpunt is van de wetenschappers in de Stuurgroep Vlaams Mestproblematiek. In de algemene bespreking werd daarom door de heer Van Looy betwist dat er een wetenschappelijke onderbouwing is van deze normen.

De heer Jef Van Looy vraagt nog verduidelijking bij § 6bis die werd ingevoegd in artikel 15 en die luidt als volgt : “Behoudens de kwetsbare zones water, aangeduid in § 6, worden overeenkomstig § 2 tot en met 5, vanaf 2002 jaarlijks extra zones water aangeduid en zo nodig herzien of aangevuld, die ingaan op 1 januari van het volgende jaar”. Het lid vraagt waarom in de tekst enkel sprake is van “extra kwetsbare zones”. Kunnen er geen zones wegvallen bij de jaarlijkse evaluatie ?

Namens de minister wordt geantwoord dat onder “herzien” ook moet worden verstaan dat zones niet langer als kwetsbaar kunnen worden aangeduid. Die herziening slaat echter enkel op de nieuw afgebakende zones en niet op die gebieden die eerder werden aangeduid in toepassing van § 6 (zones bestemd voor drinkwaterproductie en nitraatgevoelige gronden).

Amendement nr. 9 voorgesteld door de heren André Denys en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest, de heer Jos Bex en mevrouw Dominique Guns strekt ertoe artikel 9 te schrappen. De in dit artikel opgenomen bepaling is immers reeds opgenomen in het decreet van 7 februari 2003.

Amendement nr. 8 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6

Amendement nr. 9 tot schrapping van het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Door de schrapping van dit artikel worden de volgende artikelen van het ontwerp van decreet hernummerd in de tekst aangenomen door de commissie.

Artikel 10

Amendement nr. 10 van de heer Jef Van Looy c.s. strekt ertoe dit artikel te vervangen. De door de indieners voorgestelde wijziging van artikel 15ter, § 2, van het Mestdecreet verlengt voor gezinsveeteeltbedrijven en akkerbouwbedrijven de ontheffing van het bemestingsverbod in artikel 15ter, § 1, voor akkerland en intensief grasland gelegen in natuurgebied.

De minister antwoordt dat het ontwerp van decreet reeds in een verlenging van de ontheffing voorziet tot 31 december 2007 of tot het natuurrichtplan in werking is getreden.

De heer Van Looy verduidelijkt dat in het amendement de ontheffing niet gebonden is aan een einddatum of het in werking treden van het natuurrichtplan.

De minister repliceert dat in het ontwerp van decreet reeds diverse versoepelingen voor de landbouwsector zijn opgenomen. Vanuit het oogpunt van de bescherming van het leefmilieu en de natuur, is een amendement met dergelijke ruime ontheffing niet verdedigbaar.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 9.

Artikelen 11 tot 14

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie worden deze artikelen hernummerd in artikelen 10 tot 13.

Artikel 15

Amendement nr. 11 voorgesteld door de heren Van Looy, Matthijs, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe de bij 2° voorgestelde tekst van artikel 17, § 1, 3°, van het Mestdecreet te vervangen.

Gelet op de korte periode waarbinnen mest gespreid kan worden en gezien de weersafhankelijkheid, is een totaal bemestingsverbod op 2 dagen per week volgens de indieners inderdaad niet verantwoord. Anderzijds is voor het imago van de landbouw mest spreiden op zaterdag minder aangewezen. Daarom wordt in het amendement voorgesteld om mestspreading op zaterdag enkel toe te staan door middel van injectie. Bij mestinjectie is de hinder praktisch onbestaande.

De minister zegt te vrezen dat in de praktijk dierlijke mest dan enkel op zaterdag kan worden gespreid door loonwerkers, aangezien individuele landbouwers niet over de nodige machines voor injectie beschikken.

Amendement nr. 11 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

De heer Jef Van Looy en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever vragen een verduidelijking bij de in 4° voorgestelde tekst van artikel 17, § 4, 3°, b). Daarin staat dat het op zaterdagen verplicht is dierlijke mest onmiddellijk in te werken. Wat moet onder 'onmiddellijk' worden verstaan? In de klassieke methode van mest uitspreiden en inwerken kan een individuele landbouwer, zonder hulp op zijn bedrijf, niet met twee machines tegelijkertijd werken. Er moet minstens een periode van 2 uur worden toegestaan.

Namens de minister wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij artikel 15. Onder onmiddellijk inwerken, moet verstaan worden dat indien het spreiden van de mest en het inwerken met afzonderlijke voertuigen gebeurt, de beide werkzaamheden tegelijkertijd moeten plaatsgrijpen op

het perceel en dus nooit door eenzelfde persoon kunnen worden uitgevoerd. Uiteraard dienen beide werkzaamheden aan dezelfde hoek van het perceel te starten en elkaar als dusdanig op te volgen.

De heer André Denys stelt dat dergelijke bepalingen eigenlijk in een uitvoeringsbesluit moeten worden opgenomen en niet in een decreet. Mevrouw Isabel Vertriest sluit zich hierbij aan.

Amendement nr. 12 voorgesteld door de heren Denys en Maes, mevrouw Vertriest en de heer Bex strekt ertoe een 2°bis in te voegen die de verwijzing in artikel 17, § 2, 1°, van het Mestdecreet uitbreidt met een verwijzing naar artikel 15, § 6bis.

Volgens mevrouw Isabel Vertriest gaat het om het rechtzetten van een vergetelheid in het ontwerp van het decreet. De verstrengde uitrijregeling voor dierlijke mest, andere meststoffen en chemische meststoffen geldt volgens de indieners eveneens in de nieuwe kwetsbare zones water, die elk jaar opnieuw kunnen herzien worden (artikel 15, § 6bis). Via een specifieke derogatie kan hiervan worden afgeweken (zie de voorgestelde tekst van artikel 17, § 6, 1°, e).

Amendement nr. 12 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

Amendement nr. 13 van de heer Van Looy c.s. strekt ertoe een 5°bis in te voegen die de verwijzing in artikel 17, § 6, van het Mestdecreet aanvult met een verwijzing naar artikel 17, § 2. De indieners willen door dit amendement de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu de mogelijkheid geven om met betrekking tot de periode waarin het verboden is mest op te brengen, in uitzonderlijke situaties, ook een afwijking toe te staan op de gronden bepaald in artikel 17, § 2.

De minister stelt dat ze geen vragende partij is voor een grotere bevoegdheid om afwijkingen op de uitrijperiode toe te staan.

De heer Van Looy repliceert dat in uitzonderlijke situaties de bevoegde minister de mogelijkheid moet hebben een dergelijke afwijking toe te staan.

Amendement nr. 13 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Het gewijzigde artikel 15 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 14.

Artikelen 16 tot 19

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie worden deze artikelen hernummerd in artikelen 15 tot 18.

Artikel 20

Amendement nr. 14 van de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe in de bij 3° voorgestelde wijzigingen van artikel 21, § 6, van het Mestdecreet een 3° en een 4° toe te voegen.

De in 3° voorgestelde aanvulling van artikel 21, § 6, eerste lid, creëert de mogelijkheid om aan de veevoederfabrikanten of de invoerders van veevoeder die niet hebben voldaan aan de mestverwerkingsplicht, een superheffing (SH3) op te leggen. Dit amendement hangt samen met amendement nr. 6 van dezelfde indieners.

De in 4° voorgestelde wijziging van artikel 21, § 6, tweede lid, wijzigt de heffingsvoeten van de superheffingen SH1 en SH2 en stelt een heffingsvoet voor superheffing SH3 vast. Door de onzorgvuldige afhandeling van de dossiers bij het toekennen van de nutriëntenhalte, is het volgens de indieners van het amendement niet wenselijk de huidige heffingsvoeten van superheffing SH1 (voor productie boven de nutriëntenhalte) voor de voorbije productie jaren toe te passen. De plenaire vergadering moet de herberekening van de nutriëntenhalte immers nog goedkeuren. Gelet op het grote tekort aan operationele mestverwerkinginstallaties, is het volgens de indieners evenmin aangewezen om voor de voorbije productie jaren de huidige heffingsvoeten van de superheffing SH2 (voor het niet voldoen aan de verwerkingsplicht) toe te passen.

Amendement nr. 14 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Amendement nr. 15 van dezelfde indieners strekt ertoe de in 4° en 5° voorgestelde tekst van de nieuwe §§ 7 en 8 van artikel 21 te vervangen.

In geval het bedrag van de superheffing SH1, SH2, of SH3, zoals bepaald in artikel 21, § 6, kleiner is dan 100 euro, dan zou dat bedrag volgens de indieners niet worden geïnd. Ook voor wat betreft het aanslagjaar 2001, zou de heffing niet worden geïnd voorzover het totale bedrag van de heffingen niet hoger was dan 100 euro.

In het ontwerp van decreet wordt deze grens respectievelijk op 25 en 12,39 euro gelegd. De kost om dergelijke kleine bedragen effectief te innen, ligt volgens de indieners van het amendement te hoog in verhouding met het bedrag van de heffing zelf. Bij een bedrag van 100 euro ligt deze kosten-baten verhouding gunstiger.

Namens de minister wordt geantwoord dat een eerder voorstel om in het ontwerp in te schrijven dat een bedrag van 50 euro niet zou worden geïnd, werd afgewezen door de Inspectie van Financiën.

Amendement nr. 15 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 19.

Artikel 20bis (nieuw)

Amendement nr. 16 voorgesteld door de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe een nieuw artikel 20bis in te voegen dat wijzigingen aanbrengt in §§ 6 en 7 van artikel 22 van het Mestdecreet.

De termijn waarbinnen de heffingsplichtige bezwaar kan indienen en de termijn waarbinnen de ambtenaar een beslissing moet nemen over het bezwaarschrift worden door het amendement beide op 60 kalenderdagen gebracht. De huidige bepaling in het Mestdecreet geeft de Mestbank een jaar de tijd om een beslissing te nemen over een bezwaarschrift, en dat is volgens de heer Van Looy buiten verhouding, zeker in vergelijking met de termijn waarover de heffingsplichtige beschikt.

De minister stelt dat er tienduizenden landbouwbedrijven zijn en de Mestbank al deze dossiers moet opvolgen. Een vertegenwoordiger van de Mestbank voegt eraan toe dat er in 2003 meer heffingen zullen worden geïnd. Naar schatting worden 30.000 landbouwers heffingsplichtig. Zoals bij de bezwaardossiers in het kader van de nutriënten-

halte bleek, is er tijd nodig om de complexe dossiers af te handelen.

Amendement nr. 16 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikelen 21 tot 23

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie worden deze artikelen hernummerd in artikelen 20 tot 22.

Artikel 24

Amendement nr. 17 voorgesteld door de heren André Denys en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in de bij 6° voorgestelde tekst van artikel 33bis, § 10, de eerste zin te vervangen.

Dit amendement betreft volgens de indieners de aanpassing van de bepaling over de herberekening van de nutriëntenhalte aan de door het Vlaams Parlement aangenomen resolutie (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1186/1-5*). De voorgestelde tekst luidt : “In geval de op basis van § 1, 2 of 3 toegekende nutriëntenhalte NHn en/of NHp van een landbouw- en/of veeteeltinrichting, lager is dan 85 percent van de in artikel 21, § 6, bepaalde productie MPBFn en/of MPFp van het aanslagjaar 2001, dan wordt voor de landbouw- en/of veeteeltinrichtingen waaraan een nutriëntenhalte toegekend werd, op voorlegging door de vergunninghouder van de toegekende milieuvergunning, de nutriëntenhalte NHn en NHp herberekend en ambtshalve toegekend op basis van 75% van de in deze milieuvergunning vastgelegde vergunde productie. Indien echter een hogere productie wordt bewezen op basis van de mestaangifte van het aanslagjaar 2001 die de in deze milieuvergunning vastgelegde vergunde productie niet overschrijdt, dan wordt deze laatste productie als basis voor de herberekening in aanmerking genomen.”.

De heer Jef Van Looy betwist dat dit een correcte vertaling is van de aangenomen resolutie. In de tekst van de resolutie is nergens sprake van de voorwaarde dat de toegekende nutriëntenhalte lager moet zijn dan 85 percent van de in 2001 aangegeven productie.

De heer André Denys stelt dat de inleidende bepaling met de voorwaarde voor herberekening werd overgenomen van de in het ontwerp van decreet voorgestelde tekst van artikel 33bis, § 10. Zonder een dergelijke voorwaarde zouden alle dossiers ambtshalve moeten worden herberekend.

Volgens de minister beantwoorden ongeveer 1.500 bedrijven aan de voorwaarde opgenomen in het amendement.

De heer Jacques Timmermans merkt op dat in de resolutie staat dat een oplossing moet worden gegeven aan die bedrijven die omwille van bedrijfseigen keuzes een te lage nutriëntenhalte toegekend kregen. De in de resolutie voorgestelde oplossing bestaat uit het ambtshalve corrigeren van de definitief toegekende nutriëntenhalte op basis van 75 % van de milieuvergunning, tenzij meer bewezen op basis van de aangifte 2001. De landbouwer moet zijn milieuvergunning zelf aantonen.

De heer Frans Wymeersch verwijst naar de discussie in de plenaire vergadering van 8 januari 2003 over de interpretatie van de tekst van de resolutie. Daarbij werd volgens de spreker de zinsnede “tenzij meer bewezen op basis van de aangifte 2001” door verschillende vertegenwoordigers van de meerderheidsfracties anders geïnterpreteerd. Het lid wil hierover duidelijkheid. Kan 100 percent van de vergunde capaciteit worden toegekend indien de veehouder de vergunning volledig heeft ingevuld in 2000 (aangifte 2001) ?

Volgens de heer Denys laat de voorgestelde tekst daarover geen discussie bestaan. De herberekening gebeurt op basis van 75 % van de in de milieuvergunning vastgelegde productie. Indien echter een hogere productie wordt bewezen op basis van de mestaangifte van het aanslagjaar 2001 (die de in de milieuvergunning vastgelegde vergunde productie niet overschrijdt), dan gebeurt de herberekening op basis van 100 % van de in 2001 aangegeven productie. Om niet alle dossiers te heropenen, wordt in het amendement de voorwaarde opgenomen dat de toegekende nutriëntenhalte lager moet zijn dan 85 percent van de in 2001 aangegeven productie. Indien die voorwaarde niet wordt opgenomen, zouden alle dossiers moeten worden herberekend.

Volgens de heer Timmermans blijkt uit de resolutie duidelijk dat het de bedoeling was enkel een herberekening te vragen voor die inrichtingen die een te lage nutriëntenhalte kregen toegekend. De bedoeling was om uit sociale overwegingen een herberekening te vragen voor de bedrijven die daarvoor in moeilijkheden kwamen.

Volgens de heer Wymeersch brengt de voorwaarde van 85 percent discriminatie mee tussen de inrichtingen die net boven en net onder deze grens vallen.

Minister Dua verwijst naar de algemene bespreking en de raming van de gevolgen van de verschillende scenario's bij de herberekening van de nutriëntenhalte (punt II.2.5 van dit verslag). Alle dossiers herbekijken op basis van 75 % van de vergunning, zou tot gevolg hebben dat de dossiers van 8.000 inrichtingen moeten worden herberekend, met een extra mestoverschot van 12 miljoen kg N tot gevolg.

De heer Van Looy blijft betwisten dat de voorgestelde tekst een correcte vertaling is van de resolutie. Ook de heer Jos De Meyer protesteert omdat hiermee de in de resolutie gedane belofte niet wordt nagekomen. De CD&V-fractie kondigt aan in de plenaire vergadering hierover een amendement in te dienen.

De heer Denys zegt dat in de tekst van de resolutie de doelgroep duidelijker omschreven had kunnen worden. Het is echter nooit de bedoeling geweest alle toegekende nutriëntenhaltes opnieuw te berekenen.

Amendement nr. 17 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het gewijzigde artikel 24 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 23.

Artikel 25

De heer Jef Van Looy heeft vragen bij de voorgestelde tekst van artikel 33ter, § 1, 1°, c), 5), over het verplaatsen van een inrichting. Daarin is de voorwaarde opgenomen dat de aanvrager van de nieuwe veeteeltinrichting sinds 5 jaar houder moet zijn van de milieuvergunning van de stop te zetten veeteeltinrichting. Het lid geeft het voorbeeld van een veehouder die wegens plaatsgebrek de laatste jaren een of meerdere stallen op andere plaatsen bij heeft gehuurd. Die veehouder voldoet als aanvrager niet aan de gestelde voorwaarde, omdat hij als huurder niet de houder is van de milieuvergunning. De eigenaar draagt in de praktijk immers nooit de vergunning over aan een huurder van een stal omdat in dat geval, bij vertrek van de huurder,

de stal waardeloos zou worden. Het lid pleit dat als voorwaarde zou worden opgenomen dat de aanvrager voor de te verplaatsen inrichting de laatste jaren aangifte moet hebben gedaan bij de Mestbank. Bij het verplaatsen van de inrichting moet hij uiteraard de vergunninghouder worden, in akkoord met de eigenaar. Dit is volgens het lid cruciaal om van de mogelijkheid tot het verplaatsen van inrichtingen een werkbaar instrument te maken.

De minister antwoordt dat de bedoelde voorwaarde wordt ingebouwd om te vermijden dat grote bedrijven overal vergunningen gaan opkopen. De landbouworganisaties waren vragende partij voor het inschrijven van deze voorwaarde.

De heer Van Looy repliceert dat dit kan worden vermeden door een aangifte van de Mestbank als voorwaarde te stellen. In de praktijk heeft de huurder van een stal de milieuvergunning niet. Dit als verplichting stellen, zou betekenen dat geen enkele inrichting nog wordt verhuurd, gelet op het risico dat de verhuurder dan loopt.

Namens de minister wordt geantwoord dat de exploitant steeds de houder van de milieuvergunning zou moeten zijn. De heer Van Looy herhaalt dat dit in de landbouwsector in de praktijk zelden of nooit het geval is voor een gehuurd bedrijfsgebouw.

De heer Van Looy betreurt verder dat er bij samenvoeging geen plafonds worden ingebouwd. Nu wordt bij samenvoeging van alle stop te zetten inrichtingen 25 percent van de vergunning en de nutriëntenhalte afgeroomd. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine bedrijven, waarbij bijvoorbeeld grote bedrijven in verhouding meer zouden moeten inleveren dan kleine. Voor kleine bedrijven valt de afroaming met 25 percent erg zwaar. In de regeling van het melkquotum worden dan weer wel plafonds ingebouwd. Het lid herhaalt dat de regelingen van de nutriëntenhalte en het melkquotum haaks op elkaar staan.

De minister stelt dat een gedifferentieerde afroaming een zeer complexe regeling met zich mee zou brengen, onder meer voor gemengde bedrijven. Een vertegenwoordiger van de Mestbank stelt dat grote bedrijven in de praktijk minder samen voegen dan kleine bedrijven.

Dit artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 24.

Artikelen 26 tot 30

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

In de tekst aangenomen door de commissie worden deze artikelen hernummerd in artikelen 25 tot 29.

Artikel 31

Amendement nr. 18 van de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever strekt ertoe een 10° toe te voegen, waardoor een 6° wordt toegevoegd aan artikel 37, § 3, van het Mestdecreet.

Dit amendement maakt het mogelijk de veevoederfabrikant of invoerder van veevoeder, die aan de producenten geen of slechts gedeeltelijk attesten heeft afgegeven of aan de Mestbank geen of slechts een gedeeltelijke aangifte heeft gedaan, te straffen met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van honderd frank tot honderdduizend frank, of met een van deze straffen alleen. Het amendement kadert in de eerder voorgestelde amendementen over de terugnameplicht van de veevoederindustrie (onder meer amendement nr. 6).

Dit amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 30.

Artikel 32

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 31.

Artikel 33

Amendement nr. 19 voorgesteld door de heer Jacques Timmermans strekt ertoe dit artikel, dat de in-

werkingtredding regelt, te vervangen. Het decreet treedt volgens het amendement in werking op 16 februari 2003, met uitzondering van artikel 9 (artikel 10 voor de hernummering), dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2002, en artikel 12 (artikel 13 in de oorspronkelijke nummering), dat in werking treedt op de datum die de Vlaamse regering zal vaststellen.

Dit amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het gewijzigde ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De verslaggever,

Jacky MAES

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

In de tekst aangenomen door de commissie wordt dit artikel hernummerd in artikel 32.

IV. EINDSTEMMING

Voor de eindstemming wordt door de heren Jef Van Looy, Jos De Meyer en Jan Verfaillie en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, in toepassing van artikel 56 van het Reglement, schriftelijk een reflectienota aangekondigd. De leden van de CD&V-fractie stellen dat ze gezien het verloop van de bespreking een reflectienota zullen indienen teneinde het standpunt van de fractie nog eens helder te kunnen formuleren naar aanleiding van de stemming in de plenaire vergadering.

De heer André Denys betreurt de aankondiging van de reflectienota en stelt dat de goedkeuring van het ontwerp van decreet daardoor vertraging oploopt. De voorgestelde wijzigingen worden nochtans als dringend beschouwd door de landbouwsector.

De heer Jos De Meyer merkt op dat het drie jaar en enkele maanden heeft geduurd vooraleer het ontwerp van decreet door de Vlaamse regering bij het parlement werd ingediend. Bovendien zal door de stemming van amendement nr. 19 het decreet met terugwerkende kracht in werking treden vanaf 16 februari 2003. Van een vertraging door de aankondiging van een reflectienota kan volgens het lid dan ook geen sprake zijn.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 2, tweede lid, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999 en 8 december 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de bepaling onder 5°, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, wordt vervangen door wat volgt :

“5° nieuwe inrichting : een andere inrichting dan een bestaande landbouwinrichting of een bestaande veeteeltinrichting” ;

2° in de bepaling onder 9°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt het woord “aanslagjaar” geschrapt ;

3° de bepaling onder 10°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt :

“10° bedrijf : worden als één bedrijf beschouwd, een of meer veeteeltinrichtingen of landbouwinrichtingen die worden geëxploiteerd door een van de volgende categorieën personen :

- a) eenzelfde natuurlijke of rechtspersoon ;
- b) echtgenoten of leden van eenzelfde gezin ;
- c) een natuurlijke persoon en een of meer rechtspersonen waarin die natuurlijke persoon, zijn echtgeno(o)t(e) of een ander lid van zijn gezin belast is met de dagelijkse leiding ;
- d) meerdere rechtspersonen waarin eenzelfde natuurlijke persoon, zijn echtgeno(o)t(e) of een ander lid van zijn gezin belast is met de dagelijkse leiding ;

e) verbonden ondernemingen in de zin van IV., A, § 1, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekeningen van de ondernemingen ;” ;

4° in de bepaling onder 12°, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, worden tussen de woorden “duurzaam samenleeft en de” en de woorden “aangenomen kinderen” de woorden “met hem samenwerkende” ingevoegd ;

5° de bepaling onder 22°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt :

“22° mestverwerking : het behandelen, bewerken of verwerken van dierlijke mest op een dergelijke manier dat de nutriënten, vervat in de dierlijke mest :

a) ofwel worden gemineraliseerd en de vaste residu's, die na de mineralisatie overblijven, niet op cultuurgrond gelegen in het Vlaamse Gewest worden opgebracht, tenzij die residu's eerst zijn behandeld tot kunstmest ;

b) ofwel worden gerecycleerd en het gerecycleerde eindproduct niet op cultuurgrond gelegen in het Vlaamse Gewest wordt opgebracht ;”.

6° de bepaling onder 54°, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt :

“54° huiskavel : kadastraal perceel of kadastrale percelen gelegen in de gebieden, bedoeld in artikel 15ter, § 1, voorzover ze tot het bedrijf behoren conform aangifte 1998 (situatie 1997) of conform artikel 15bis, § 1, en die ofwel behoren bij de vergunde woning ofwel behoren bij de vergunde stal of stallen van de landbouw- of veeteeltinrichting en met de vergunde woning, stal of stallen een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen. De begrenzing van de huiskavel vindt plaats op basis van een duidelijk herkenbaar specifiek gebruik of op basis van een in het landschap duidelijk herkenbaar element. Voor gebieden zoals bedoeld in artikel 15bis, § 1, of artikel 15ter, § 1, nieuw aangeduid vanaf 1 januari 2002, zijn huiskavels de percelen die ofwel behoren bij de vergunde woning ofwel bij de vergunde stal of stallen van de landbouw- of

veeteeltinrichting en die met de vergunde woning, stal of stallen een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen. De begrenzing van de huiskavel vindt plaats op basis van een duidelijk herkenbaar specifiek gebruik of op basis van een in het landschap duidelijk herkenbaar element ;” ;

7° aan artikel 2, tweede lid, worden de bepalingen 55°, 56°, 57°, 58° en 59°, toegevoegd, die luiden als volgt :

“55° vergunde mestproductie : de mestproductie waarvoor een geldige milieuvergunning bestaat ;

56° intensief grasland : grasland dat niet valt onder de definities, bedoeld in artikel 2, tweede lid, 49°, 50°, 51°, 52° en 53° ;

57° park : een groene ruimte waar bij de aanleg, de inrichting en het beheer sociaalrecreatieve of esthetische overwegingen overheersen en waar gelijktijdig verschillende andere functies kunnen worden vervuld, zoals recreatieve, educatieve, economische, cultuurhistorische, landschappelijke, wetenschappelijke, ecologische, organismebeschermende en milieubeschermende functies. Een park bestaat naast open gedeelten waaronder waterpartijen, grasvelden, bloemperken, wandelwegen en andere infrastructuur, uit een afwisseling van bosgedeelten of gedeelten die begroeid zijn met bomen, kruiden en kruidachtige gewassen ;

58° inwerken van mest : de werkzaamheid waarbij mest na het uitspreiden ervan ofwel door grond wordt bedekt ofwel intensief met de grond wordt vermengd zodat de mest niet langer als zodanig op de grondoppervlakte ligt ;

59° effectieve groeiperiode : de periode van groei waarin significante stikstofopname optreedt, vastgesteld op basis van de stikstofopnamecurven van het gewas ;”.

Artikel 3

In artikel 3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995 en 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 3, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, wordt opgeheven ;

2° in § 6, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, worden de woorden “punten 1°, b), c), en d) ; 2°, b), en c) ; en 3°, a) en 5° van § 1” vervangen door de woorden “punten 1°, b), 2°, b), met uitzondering van de gegevens betreffende andere meststoffen, 3°, a), en 5°, van § 1.” ;

3° aan § 7, vervangen bij decreet van 20 december 1995, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

“De Vlaamse regering bepaalt welke elementen van § 1, § 4, § 5 en § 6 in de modellen worden opgenomen in functie van de actuele noden.” ;

4° aan § 7, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Iedereen die dierlijke mest en andere meststoffen invoert in het Vlaamse Gewest is verplicht hiervan telkens aangifte te doen aan de Mestbank door middel van het mestafzetdocument, bedoeld in artikel 7. Dat mestafzetdocument geldt als aangifte.” ;

5° in § 8, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, wordt de verwijzing naar § 2 en § 3 geschrapt ;

6° aan § 9, vervangen bij decreet van 20 december 1995, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt :

“Deze geheimhoudingsverplichting doet geen afbreuk aan de regeling inzake openbaarmaking van milieu-informatie, als bedoeld in Hoofdstuk II – Passieve openbaarheid, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur.”.

Artikel 4

In artikel 5, § 1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de tabel worden de forfaitaire uitscheidingshoeveelheden, uitgedrukt in kg difosforpentoxide en stikstof per dier en per jaar, voor de hierna opgesomde diersoorten vervangen door de volgende hoeveelheden :

“

Diersoort	Difosforpentoxide (P_2O_5) – uitscheiding (kg/dier, jaar)	Stikstof (N) – uitscheiding (kg/dier, jaar)
PLUIMVEE :		
opfokpoeljen van legkippen	0,21	0,36
Opfokpoeljen van slachtkuikenouderdieren	0,27	0,47

”;

2° in de tabel worden de woorden “Andere runderen” vervangen door de woorden “I.3° Andere runderen”.

Artikel 5

Aan artikel 7, § 2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, wordt een 5° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“5° verplichte bestemming.”.

Artikel 6

In artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, vervangen bij het decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij de decreten van 3 maart 2000 en 8 december 2000, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

“Het transport is verboden als blijkt dat de dierlijke mest of andere meststoffen zullen worden afgezet of vervoerd in strijd met de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.”;

2° in § 2, eerste lid, vervangen bij het decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij het decreet van 11 mei 1999, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt :

“De Vlaamse regering kan de afzet van dierlijke mest door invoer, of de afzet van andere meststoffen evenals de afzet van mestoverschotten van producenten waarvan een of meer landbouw- of veeteeltinrichtingen gelegen zijn in een gemeente met een oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk die hoger is dan 100 kg difosforpentoxide, beperken tot bepaalde gemeenten of arrondissementen.”;

3° in § 2, tweede lid, vervangen bij het decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij het decreet van 11 mei 1999, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt :

“De Vlaamse regering kan producenten, waarvan geen enkele landbouw- of veeteeltinrichting gelegen is in een gemeente met een gemeentelijke productiedruk die hoger is dan 100 kg difosforpentoxide, verbieden hun mestoverschotten volledig of gedeeltelijk af te zetten in deze gemeenten.”;

4° er wordt een § 2bis ingevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2bis. De Vlaamse regering kan voor de afzet van mestoverschotten die uitsluitend bestaan uit een effluent na bewerking van dierlijke mest, andere bepalingen vastleggen dan die bedoeld worden in § 2, op basis van de samenstelling van de dierlijke mest waarvan het effluent de bewerkingsrest is.”;

5° aan § 3, tweede lid, wordt een zin toegevoegd die luidt als volgt :

“Deze totaliteit kan voor het gedeelte tussen het percentage bepaald in § 4, 4°, en de 100 %, ingevuld worden door de verwerking van de niet verwerkingsplichtige dierlijke mest afkomstig van een ander bedrijf.”;

6° in § 4, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, worden telkens in 1° en 2° de woorden “op basis van de aangiften van 1998” geschrapt.

Artikel 7

In hetzelfde decreet wordt een artikel 9bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 9bis

De Vlaamse regering kan door een met redenen omklede beslissing individuele of collectieve afwijkingen toestaan voor de toepassing van de artikelen 7, 8 en 9 van dit decreet in geval van algemene of bijzondere maatregelen die genomen zijn met toepassing van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987 ter voorkoming en bestrijding van die-

renziekten, voor het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest of delen ervan.”.

Artikel 8

In artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999 en 3 maart 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 4, 3°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt in de tabel het woord “500” vervangen door het woord “450”;

2° § 6, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt :

“Ter verbetering van de nutriëntenaanwending op cultuurgrond kan de Vlaamse regering afwijkingen op de hoeveelheid stikstof en fosfor in de vorm van dierlijke mest, bewerkte dierlijke mest en andere meststoffen toestaan, als die dierlijke mest, bewerkte dierlijke mest, of andere meststoffen de stikstof in dusdanige vorm bevatten dat slechts een beperkt gedeelte van de totale stikstof vrijkomt in het jaar van de opbrenging. De afwijkingen mogen niet tot gevolg hebben dat hierdoor binnen een meerjarig perspectief van maximum drie jaar meer stikstof en fosfor wordt toegediend dan toegelaten volgens de bemestingsnormen, bedoeld in de artikelen 14, 15, 15bis en 15ter. De Vlaamse regering bepaalt tevens de modaliteiten waaronder en de wijze waarop deze afwijkingen kunnen worden toegestaan.”.

Artikel 9

In artikel 15ter, § 2, 2°, en in artikel 15ter, § 2, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, worden de woorden “tot 1 januari 2002” vervangen door de woorden “tot 31 december 2007 of tot het natuurrichtplan in werking is getreden”.

Artikel 10

Aan artikel 15quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999, wordt een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 5. Voor een perceel, gelegen in een fosfaatverzaagd gebied waarvan, op grond van analyse, wordt bewezen dat het fosfaatbindend vermogen van 0 tot 90 cm diepte, kleiner of gelijk is aan 25 mmol P per kg luchtdroge grond, en het gehalte aan P_{oxalaat} van 0 tot 30 cm diepte kleiner of gelijk is aan 20 mmol P per kg luchtdroge grond, gelden de bepalingen van § 1 niet en wordt de bemesting beperkt tot de volgende hoeveelheden difosforpentoxide in kg per ha en per jaar : 90 voor grasland, 80 voor maïs, 70 voor gewassen met lage stikstofbehoefte, 70 voor andere gewassen. Daartoe wordt door de Mestbank een attest afgegeven. In dit geval zijn de kosten van de analyse ten laste van de Mestbank.

De Vlaamse regering stelt de voorwaarden vast waaronder de Mestbank dit attest kan afgeven, bepaalt de wijze waarop de analyse uitgevoerd moet worden en erkent de laboratoria die gemachtigd zijn om de analyse uit te voeren.”.

Artikel 11

In artikel 15septies, 1°, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999, worden de volgende woorden geschrapt : “met uitzondering van de verhoging van de bemestingsnorm van 450 tot 500 kg N/ha voor “totale stikstof” voor grasland”.

Artikel 12

In artikel 15octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in § 1, eerste lid, worden de woorden “De vergoeding is eisbaar van zodra de overdracht vast gedateerd is.” vervangen door de woorden “De vergoeding is eisbaar zodra de overdracht een vaste dagtekening heeft gekregen.” ;
- 2° in § 3, tweede lid, worden de woorden “bij ter post aangetekende brief genotificeerd door het aankoopcomité.” vervangen door de woorden “met een aangetekende brief, genotificeerd door de Mestbank.” ;
- 3° aan § 3 worden een derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

“In de volgende drie gevallen kan de aanvrager de zaak aanhangig maken bij de rechter van de plaats waar het goed gelegen is :

- 1° bij ontstentenis van de notificatie binnen de gestelde termijn ;
- 2° als de Mestbank van oordeel is dat de aanvraag niet in aanmerking komt voor de vergoeding van patrimoniumverlies ;
- 3° als de aanvrager het genotificeerde bedrag te laag acht.

De vordering moet, op straffe van verval, worden ingeleid binnen drie maanden na het verstrijken van de termijn waarbinnen de notificatie had moeten gebeuren of na de datum van de afgifte op de post van de notificatie door de Mestbank.” ;

- 4° in § 4 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

“Overeenkomstig de artikelen 15quinquies, § 3, en 15sexies, § 4, kunnen eigenaars van bebouwde percelen of cultuurgronden die gelegen zijn in de gebieden, bedoeld in de artikelen 15, § 6, 15bis, § 1, en 15ter, de verplichte aankoop vragen. De vergoeding waartegen de verplichte aankoop gebeurt, wordt vastgesteld overeenkomstig de vergoedingsregels die gelden voor onteigeningen ten algemene nutte. Er wordt geen rekening gehouden met de waardevermindering die voortvloeit uit de artikelen 15, § 6, 15bis, § 1, en 15ter, of uit de op basis van deze bepalingen genomen maatregelen.” ;

- 5° in § 6 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

“De door de rechter vastgestelde vergoeding wordt, krachtens het vonnis en zonder dat het vooraf moet worden betekend, door de Mestbank in de Deposito- en Consignatiekas gestort. De Mestbank stelt de betrokkene in kennis van deze verrichting.” ;

- 6° in § 6 wordt het derde lid vervangen door wat volgt :

“Op zicht van het vonnis en van het hypothecair getuigschrift, uitgereikt na de datum van overschrijving van het vonnis, is de beambte van de Deposito- en Consignatiekas gehouden het gestorte bedrag aan de rechthebbenden te overhandigen als er geen beslag op, of verzet tegen de gestorte sommen bestaat.”.

Artikel 13

In artikel 16 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt § 1 vervangen door wat volgt :

“§ 1. De opbrenging van dierlijke mest op andere grond dan cultuurgrond is verboden, behalve het opbrengen van stalmest en bewerkte dierlijke en andere meststoffen waarin de stikstof in dusdanige vorm aanwezig is dat slechts een beperkt deel van de totale stikstof vrijkomt in het jaar van de opbrenging, in het kader van de bemesting van de plantput bij aanplantingen langs wegen, bij bosaanplanting of bij het aanleggen en onderhoud van tuinen en parken. Het is eveneens verboden dierlijke mest, andere meststoffen en chemische meststoffen te lozen of te storten in openbare rioleringen, in oppervlaktewateren, alsmede op openbare wegen, bermen en op alle andere plaatsen die geen cultuurgronden zijn.”.

Artikel 14

In artikel 17 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, 1° en 2°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, worden de woorden “21 september” vervangen door de woorden “15 september” ;

2° in § 1, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt de bepaling onder 3° vervangen door wat volgt :

“3° op alle zon- en feestdagen. Deze verbodsbepaling geldt evenwel niet voor chemische meststoffen ;” ;

3° in § 2, 1°, worden de woorden “bedoeld in artikelen 15, § 6, 1° tot en met 3°, 15bis en 15ter ;” vervangen door de woorden “bedoeld in de artikelen 15, § 6, 1° tot en met 3°, en § 6bis, 15bis en 15ter,” ;

4° in § 4, 2°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, worden de woorden “worden ondergewerkt” vervangen door de woorden “worden ingewerkt” ;

5° in § 4, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000,

wordt de bepaling onder 3° vervangen door wat volgt :

“3° onder emissiearme opbrenging van andere meststoffen, andere dan die bedoeld worden in 2°, en dierlijke mest, andere dan die bedoeld worden in 2°, wordt verstaan :

a) voor grasland : zode-injectie ofwel sleepslangtechniek ;

b) voor niet-beteelde cultuurgrond : mest-injectie of het in twee opeenvolgende werkgangen uitspreiden en inwerken van de mest, waarbij de mest binnen twee uur na het uitspreiden moet zijn ingewerkt op het perceel in kwestie. Op zaterdagen is het verplicht om de dierlijke mest onmiddellijk in te werken ;

c) voor beteelde cultuurgronden andere dan grasland : mestinjectie of sleepslangtechniek ;” ;

6° een § 4bis wordt ingevoegd, die luidt als volgt :

“§ 4bis. Effluenten afkomstig van de bewerking of verwerking van dierlijke mest, en die een lager gehalte hebben aan ammoniakale stikstof dan 1 kg NH₄-N per 1000 l of 1 kg NH₄-N per 1000 kg, moeten niet worden ingewerkt.

Daartoe wordt door de Mestbank een attest afgegeven dat bij de toediening van het effluent aanwezig moet zijn. De kosten van de analyse vallen ten laste van de aanvrager.

De Vlaamse regering stelt de voorwaarden vast waaronder de Mestbank dit attest kan afgeven, bepaalt de wijze waarop de analyse uitgevoerd moet worden en erkent de laboratoria die gemachtigd zijn om die analyses uit te voeren ;” ;

7° in § 6, 1°, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, worden een d) en een e) toegevoegd die luiden als volgt :

“d) voor uitzonderlijke teelten die nog een belangrijke stikstofopname hebben in de periode van uitrijstop en waar de bodem onvolgende stikstof kan leveren uit voorraad of mineralisatie ;

e) specifieke derogaties zoals bedoeld in artikel 15, § 9 ;” ;

8° in § 7, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, worden de woorden “In afwijking van § 1, 1° en 2°” vervangen door de woorden “In afwijking van § 1, 1° en 2°, en § 2, is de opbrenging van stalmest toegelaten tot 15 november en vanaf 15 januari.”;

9° in § 8, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt :

“In afwijking van § 1, 1° en 2°, is de opbrenging van andere meststoffen en bewerkte dierlijke mest die stikstof in dusdanige vorm bevatten, waarbij een beperkt gedeelte van de totale stikstof vrijkomt in het jaar van opbrenging of waarbij de inhoud aan totale stikstof laag is, steeds toegelaten ;”;

10° er wordt een § 9 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 9. De Vlaamse regering kan nadere voorwaarden bepalen met betrekking tot de toepassing van de algemene derogatie, zoals bedoeld in artikel 15, § 8, inzake de opbrenging van dierlijke mest, andere meststoffen en chemische meststoffen op cultuurgronden.”.

Artikel 15

In artikel 18, § 2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, en artikel 20bis, § 4, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, wordt telkens het woord “overschrijving” vervangen door het woord “overschrijding”.

Artikel 16

In artikel 19 van hetzelfde decreet wordt de tweede zin geschrapt.

Artikel 17

In artikel 20, § 1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 december 1995, worden de woorden “in artikel 3, § 1, 1°, b), 3°, a) en § 3” vervangen door de woorden “in artikel 3, § 1, 1°, b), 3°, a), en § 7”.

Artikel 18

In artikel 20bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 3 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 3. De producent of gebruiker die opteert voor het nutriëntenbalansstelsel moet dat kenbaar maken aan de Mestbank aan de hand van de bijgevoegde stavingsstukken naar aanleiding van de aangifte conform artikel 3 betreffende het productiejaar waarop de aangifte betrekking heeft en naar aanleiding van een controle voor het lopende productiejaar en hij moet vermelden welke balans(en) als bedoeld in § 2 hij toegepast heeft of toepast, en hij moet opgeven of hij dat doet op individuele basis of in het kader van een milieubeleidsovereenkomst.”;

2° aan § 5 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Bovendien wordt aan de producent of gebruiker die het nutriëntenbalansstelsel toepast en die de mestuitscheidingsbalans alsook de geëigende bescheiden ter staving van de aan- en afvoerposten van het productiejaar waarin de controle gebeurt door de toezichthoudende ambtenaren niet ter inzage kan geven, voor dat productiejaar het forfaitaire stelsel opgelegd, bedoeld in hoofdstuk V, afdeling 2.”.

Artikel 19

In artikel 21 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 19 december 1997, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° een § 3bis wordt ingevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3bis. In geval het totale bedrag van de drie basisheffingen, zoals bepaald in artikel 21, § 1, § 2 en § 3, van een bedrijf kleiner is dan 25 euro, dan wordt dit bedrag niet geïnd.”;

2° in § 5, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 19 december 1997 en 21 december 2001, worden in het laatste lid de woorden “in § 3 van artikel 3” vervangen door de woorden “in § 7 van artikel 3”;

3° in § 6, gewijzigd bij de decreten van 25 juni 1992, 20 december 1995, 11 mei 1999, 3 maart 2000, 8 december 2000 en 21 december 2001, worden in 1° de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de definitie van MPFp wordt vervangen door wat volgt :

“MPFp = de forfaitaire productie van dierlijke mest, uitgedrukt in kg P_2O_5 , zijnde het product van de gemiddelde veebezetting in de veeteelt- of landbouwinrichting gedurende het voorbije kalenderjaar en de overeenkomstige forfaitaire uitscheidingshoeveelheden per dier uitgedrukt in kg P_2O_5 , zoals vastgesteld in artikel 5, § 1. Als de producent gebruik maakt van het nutriëntenbalansstelsel van het type mestuitscheidingsbalans, wordt voor de diersoort andere varkens met een gewicht van 20 tot 110 kg de waarde 5,33 kg P_2O_5 per dier per jaar gebruikt tenzij de reële uitscheidingshoeveelheid hoger is. In dat geval wordt de reële uitscheidingshoeveelheid gebruikt die verkregen is in de mestuitscheidingsbalans ;” ;

2° de woorden “MPBnforf” en “MPpforf” worden vervangen door de woorden “MPBFn” en “MPFp” ;

4° een § 7 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 7. In geval het bedrag van de superheffing SH1 of SH2, zoals bepaald in artikel 21, § 6, van een producent kleiner is dan 25 euro, dan wordt dat bedrag niet geïnd.” ;

5° een § 8 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 8. Voor wat betreft het aanslagjaar 2001, wordt de heffing niet geïnd voor zover het totale bedrag van de heffingen van § 1, § 2 en § 3, of § 6 niet hoger was dan 12,39 euro.”.

Artikel 20

Aan artikel 22 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1995, wordt een § 8 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 8. Tegen deze beslissing kan uiterlijk binnen een termijn van 3 maanden nadat de heffingsplichtige er kennis van had, op straffe van verval, een vorde-

ring ingesteld worden bij de rechtbank van eerste aanleg.”.

Artikel 21

In artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999 en 21 december 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 7, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2001, wordt opgeheven ;

2° een § 9, § 10, § 11 en § 12, worden toegevoegd, die luiden als volgt :

“§ 9. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk XI, wordt lastens degene die met overtreding van artikel 4 het voorgeschreven register niet bijhoudt een administratieve geldboete opgelegd van 250 euro.

§ 10. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk XI, wordt lastens elke erkende mestvoerder een administratieve geldboete opgelegd van 10 euro per mestafzetdocument dat niet binnen de gestelde termijn werd bezorgd aan de Mestbank.

§ 11. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk XI, wordt lastens degene die met overtreding van artikel 20bis, § 5, eerste lid, de jaarlijks opgemaakte balansen, alsook de geëigende bescheiden ter staving van de aan- en afvoerposten gedurende de gestelde termijn niet ter inzage houdt van de toezichthoudende ambtenaren, een administratieve geldboete opgelegd van 250 euro.

§ 12. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk XI, wordt lastens de mestvoerder of de exploitant van een verzamelpunt, een bewerkingseenheid, of een verwerkingseenheid een administratieve geldboete opgelegd van 200 euro, als hij de bepalingen, die vermeld staan in de documenten die het vervoer van mest steeds vergezellen, bedoeld in artikel 7 en artikel 8, niet naleeft.”.

Artikel 22

In artikel 33 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 2. Op basis van het voortgangsrapport, bedoeld in artikel 34, over het jaar 2005, beslist de Vlaamse regering ten laatste op 31 oktober 2006 over de opheffing van de standstill, bedoeld in § 1, en de modaliteiten ervan met ingang van 1 januari 2007.”;

2° in § 3 en § 5 worden de woorden “31 december 2001”, “1 januari 2002” en “aanslagjaar 2000 (bedrijfssituatie 1999) respectievelijk vervangen door de woorden “31 december 2005”, “1 januari 2006” en “aanslagjaar 2005 (bedrijfssituatie 2004)”.

Artikel 23

In artikel 33bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij de decreten van 3 maart 2000, 8 december 2000 en 9 maart 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, worden in de tabel de forfaitaire uitscheidingshoeveelheden, uitgedrukt in kg difosforpentoxide en stikstof per dier en per jaar voor de hierna opgesomde diersoort vervangen door de volgende hoeveelheden :

“

Diersoort	Difosforpentoxide (P ₂ O ₅) uitscheiding (kg/dier, jaar)	Stikstof (N) - uitscheiding (kg/dier, jaar)

PLUIMVEE :

opfokpoeljen	0,21	0,36

”;

2° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, wordt voetnoot (2) vervangen door wat volgt :

“(2) Voor de berekening van de nutriëntenhalte mag, ingeval bij de aangifte van 1998, 1997 of 1996 de diersoort “zeugen inclusief biggen” werd aangegeven en de biggen niet werden aangegeven onder “biggen minder dan 10 weken” een extra nutriëntenhalte, genoemd compensatie biggen, worden toegekend die berekend wordt als volgt :

1° voor de P₂O₅-uitscheiding : met de hoeveelheid gelijk aan het aantal aangegeven “zeugen inclusief biggen” x 8,08 kg P₂O₅;

2° voor de N-uitscheiding : met de hoeveelheid gelijk aan het aantal aangegeven “zeugen inclusief biggen” x 9,84 kg N.

De “compensatie biggen” mag vanaf 1 januari 2003 enkel gebruikt worden voor de productie afkomstig van biggen met een gewicht van 7 tot 20 kg die geboren zijn op de inrichting waaraan de “compensatie biggen” toegekend werd ;

3° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, wordt in voetnoot (3) het tweede lid vervangen door wat volgt :

“Het aantal zeugen dat in aanmerking genomen wordt voor deze extra nutriëntenhalte, genoemd compensatie opfokzeugen, is beperkt tot 4 maal het aantal aangegeven “andere varkens.”;

4° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 11 mei 1999, 3 maart 2000 en 8 december 2000, wordt in voetnoot (5) het tweede lid vervangen door wat volgt :

“Het deel van de nutriëntenhalte dat toegekend werd voor de diersoorten waarvoor een herberekening werd toegestaan, mag enkel gebruikt worden voor de productie afkomstig van deze diersoorten.”;

5° in § 5 wordt twee maal de datum “31 december 2004” vervangen door de datum “31 december 2006”;

6° er wordt een § 10 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 10. In geval de op basis van § 1, 2 of 3 toegekende nutriëntenhalte NHn en/of NHp van een landbouw- en/of veeteeltinrichting, lager is dan 85 % van de in artikel 21, § 6, bepaalde productie MPBFn en/of MPFp van het aanslagjaar 2001, wordt voor de landbouw- en/of veeteeltin-

richtingen waaraan een nutriëntenhalte toegekend werd op voorlegging door de vergunninghouder van de toegekende milieuvergunning, de nutriëntenhalte NHn en NHp herberekend en ambtshalve toegekend op basis van 75 % van de in deze milieuvergunning vastgelegde vergunde productie. Indien echter een hogere productie wordt bewezen op basis van de mest-aangifte van het aanslagjaar 2001 die de in deze milieuvergunning vastgelegde vergunde productie niet overschrijdt, wordt deze laatste productie als basis voor de herberekening in aanmerking genomen. Deze herberekende nutriëntenhalte geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2002 en wordt alleen toegekend voorzover er voor het aanslagjaar 2003 minstens één aangifteplichtige gekend is bij de Mestbank. De voorwaarden en bepalingen vermeld in § 1, § 1bis, § 2, § 4, eerste lid, § 5, § 8 en § 9 blijven van toepassing bij de herberekening.”.

Artikel 24

In artikel 33ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 3 maart 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, 1°, worden de woorden “tot en met 31 december 2004 :” vervangen door de woorden “tot en met 31 december 2006 :” ;

2° in § 1, 1°, wordt c) vervangen door wat volgt :

“c) kan met betrekking tot de diersoorten, bedoeld in artikel 5, alleen een milieuvergunning of akte die geldt als vergunning als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning worden verleend voor :

- 1) de gehele of gedeeltelijke overname van de nog geldige milieuvergunningen van een bestaande veeteeltinrichting ;
- 2) de hernieuwing van de op het moment van de vergunningsaanvraag nog geldige milieuvergunningen van een bestaande veeteeltinrichting ;
- 3) de verandering van een bestaande vergunde veeteeltinrichting die geen stijging van de vergunde mestproductie van de bestaande veeteeltinrichting tot gevolg heeft ;

4) de uitbreiding met stijging van de vergunde mestproductie van een bestaande veeteeltinrichting die niet gelegen is in een ruimtelijk kwetsbaar gebied en die beschikt over een nutriëntenhalte, in combinatie met de volledige stopzetting van een bestaande veeteeltinrichting, die beschikt over een nutriëntenhalte. De aanvrager van de uit te breiden veeteeltinrichting moet tevens houder zijn van de milieuvergunning van de stop te zetten veeteeltinrichting. De stop te zetten inrichting mag geen stopzettingsvergoeding verkregen hebben in het kader van het decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest. Het gedeelte dat kan bijdragen tot de uitbreiding wordt beperkt tot 75 % van de vergunning en tot 75 % van de nutriëntenhalte van de stop te zetten veeteeltinrichting ;

5) de exploitatie van een nieuwe veeteeltinrichting in agrarisch gebied of landschappelijk waardevol agrarisch gebied in combinatie met de volledige stopzetting van een bestaande veeteeltinrichting, die beschikt over een nutriëntenhalte, gelegen in een ander gebied dan agrarisch gebied of landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De aanvrager van de nieuwe veeteeltinrichting moet tevens sinds 5 jaar houder zijn van de milieuvergunning van de stop te zetten veeteeltinrichting. De stop te zetten inrichting mag geen stopzettingsvergoeding verkregen hebben in het kader van het decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest ;

6) de herlokalisatie van een bestaande veeteeltinrichting voortvloeiende uit ruilverkaveling, landinrichting, natuurinrichting en/of onteigeningen van openbaar nut, op voorwaarde dat de nieuwe of bijkomende mestproductie niet hoger is dan deze van de definitief stopgezette, bestaande veeteeltinrichting. De stop te zetten inrichting mag geen stopzettingsvergoeding verkregen hebben in het kader van het decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stop-

zetting van de productie van alle dierlijke mest.

Uitgezonderd in geval van overname mag de vergunning alleen toegekend worden of de akte alleen verleend worden, voorzover de aanvrager van de vergunning of degene die de melding van verandering doet dezelfde natuurlijke of rechtspersoon is als degene die voor deze inrichting bij de Mestbank gekend is als producent.

Voor de gevallen, vermeld onder 4), 5) en 6), moeten de stallen voldoen aan door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden met betrekking tot de ammoniakemissies en de toepassing van beste beschikbare technieken.”;

3° in § 1, 2°, worden de woorden “vanaf 1 januari 2005 :” vervangen door de woorden “vanaf 1 januari 2007 :”;

4° in § 1, 2°, b), i), worden de woorden “bekomen na 1 januari 2005,” op drie plaatsen vervangen door de woorden “bekomen na 1 januari 2007,”.

Artikel 25

In artikel 33ter, § 1, 4°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 maart 2001, worden de woorden “Een verhoging van de mestproductie of nieuwe mestproductie is uitgesloten” vervangen door de woorden “Een verhoging van de vergunde mestproductie of een nieuwe vergunde mestproductie is uitgesloten”.

Artikel 26

In artikel 33ter, § 4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 maart 2000 en gewijzigd bij het decreet van 8 december 2000, worden in het eerste lid de woorden “nadere regels” vervangen door de woorden “extra regels” en worden de volgende vier streepjes toegevoegd :

- “veeteeltinrichtingen, onlosmakelijk verbonden aan onderzoeksinstellingen ;
- veeteeltinrichtingen, onlosmakelijk verbonden aan het beheer van erkende natuurreservaten en Vlaamse natuurreservaten ;

- veeteeltinrichtingen, onlosmakelijk verbonden aan het beheer van militaire domeinen, resulterend onder het protocol dat de overdracht regelt van het beheer van militaire domeinen van het Ministerie van Defensie naar de administratie van de Vlaamse Gemeenschap (AMINAL) ;
- veeteeltinrichtingen, onlosmakelijk verbonden aan het beheer van dijken in opdracht van openbare besturen.”.

Artikel 27

In artikel 34, § 1, tweede streepje, worden de woorden “het jaar 2004” vervangen door de woorden “het jaar 2006”.

Artikel 28

Aan artikel 35, § 1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1995, worden de volgende woorden toegevoegd : “en toezicht op de rubrieken 9 (dieren) en 28.2 (opslagplaats van dierlijke mest) en 28.3 (inrichtingen waar dierlijke mest bewerkt of verwerkt wordt), bedoeld in de lijst als bijlage 1 gevoegd bij het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende de vaststelling van het Vlaamse reglement betreffende de milieuvergunning.”.

Artikel 29

In artikel 36 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995 en 8 december 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan § 1, 1°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1995, wordt een h) toegevoegd, die luidt als volgt :

“h) voertuigen doen halt houden.”;

2° een § 6 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 6. De staalname en de analyse moet gebeuren conform het methodenboek met bemonsterings- en analyseprocedures in het kader van het Mestdecreet.”.

Artikel 30

Aan artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, 2°, en § 2, 2° en 4°, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1995, wordt het woord “diersoorten” vervangen door de woorden “diersoorten en andere meststoffen” ;

2° in § 1, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 3° vervangen door wat volgt :

“3° degene die dierlijke mest of andere meststoffen op cultuurgrond opbrengt in overtreding met artikel 17 ;” ;

3° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 1° vervangen door wat volgt :

“1° degene die met overtreding van artikel 3 de voorgeschreven aangifte niet binnen de gestelde termijn of foutief of onvolledig indient ;” ;

4° in § 2, 2°, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1995, worden de woorden “artikel 7” vervangen door de woorden “artikel 7 en artikel 8” ;

5° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 3° vervangen door wat volgt :

“3° degene die met overtreding de in de artikelen 7 en 8 bedoelde dierlijke mest, afkomstig van de in artikel 5 opgesomde diersoorten en andere meststoffen, geproduceerd op een bedrijf of ingevoerd van buiten het Vlaamse Gewest, of andere meststoffen heeft vervoerd zonder het voorgeschreven mestafzetdocument juist en volledig op te maken en binnen de gestelde termijn over te zenden aan de Mestbank ;” ;

6° in § 2, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 8° vervangen door wat volgt :

“8° degene die een gemeld transport niet uitvoert overeenkomstig de bepalingen in het opgemaakte document, bedoeld in artikel 7 of artikel 8, dat het vervoer van mest steeds moet vergezellen.” ;

7° in § 3, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt een 1°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“1°bis De mestvoerder of de exploitant van een verzamelpunt, een bewerkingseenheid, of een verwerkingseenheid die de bepalingen, vermeld in de documenten die het vervoer van mest steeds vergezellen, bedoeld in artikel 7 en artikel 8, niet naleeft.” ;

8° in § 3, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 2° vervangen door wat volgt :

“2° degene die op cultuurgrond een hoeveelheid dierlijke mest, andere meststoffen of chemische meststoffen opbrengt of laat opbrengen, groter dan de toegelaten hoeveelheden uitgedrukt in kg P₂O₅ en in kg N.” ;

9° in § 3, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1995, 11 mei 1999, 8 december 2000 en 21 december 2001, wordt 5° vervangen door wat volgt :

“5° degene die diervoeders levert, aanvoert of laat aanvoeren zonder dat hij de geëigende correcte en volledige bescheiden ter staving van de aanvoerposten en afvoerposten, vermeld in artikel 20bis, heeft opgemaakt.”.

Artikel 31

In artikel 38 van het decreet van 11 mei 1999 tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, gewijzigd bij de decreten van 3 maart 2000 en 8 december 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan het eerste lid wordt een bepaling onder 3° toegevoegd, die luidt als volgt :

“3° de bepalingen van artikel 26, 4° met betrekking tot de invoering van artikel 21, § 6, 1°, die in werking treden op 1 januari 2002.”;

2° in het tweede lid wordt de bepaling onder 1° geschrapt.

Artikel 32

Dit decreet treedt in werking op 16 februari 2003 met uitzondering van artikel 9, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2002, en artikel 12, dat in werking treedt op de datum die de Vlaamse regering zal vaststellen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 : Schriftelijk ingediende vragen en antwoorden bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Mestdecreet

1. Vragen reeds gesteld tijdens de commissievergadering van 06/02/2003

1. Wetenschappelijke onderbouwing van de totale stikstof en fosfaatnorm uit het derogatievoorstel.

Er is hierover een toelichting verstrekt door kabinetsmedewerkster mevr. Hilde, Vandendriessche op de commissievergadering van 13/02/2003. De tabellen werden ter plaatse rondgedeeld. Samenvattend kan worden gesteld dat de opname door het gewas zoals ook vastgesteld in het Nederlandse en Deense derogatievoorstel, gelijk of lager liggen dan de totale N-norm van het Vlaamse derogatievoorstel. Bedenk wel dat ook de bodem zelf nog stikstof levert uit mineralisatie en over een beperkte tot ruime nitraatvoorraad beschikt, welke eveneens door het gewas kan opgenomen worden, naast de aangeboden bemesting.

De Vlaamse landmaatschappij heeft hierop geen verdere aanvullingen.

2. Wetenschappelijke gegevens over de stikstofverliezen van een bemesting in september-oktober en van een bemesting in december-januari.

Er is hierover een toelichting verstrekt door kabinetsmedewerkster mevr. Hilde Vandendriessche, op de commissievergadering van 13/02/2003. De figuren werden ter plaatse rondgedeeld.

De Vlaamse landmaatschappij heeft hierop geen verdere aanvullingen.

3. Het ontwerp van decreet laat producenten toe aan hun mestverwerkingsplicht te voldoen door het verwerken van mest van andere producenten. Wanneer deze extra verwerking van niet bedrijfseigen mest op het bedrijf van de verwerkingsplichtige gebeurt (normaal vergund voor het verwerken van bedrijfseigen mest), is hiervoor dan uitbreiding van de milieuvergunning nodig? En kan deze vergunning onder alle omstandigheden verkregen worden?

De mogelijkheid die voorzien wordt om aan de mestverwerkingsplicht te voldoen door het verwerken van (niet-mestverwerkingsplichtige) mest van derden, houdt niet persé in dat de betrokkene de mest zelf op de eigen inrichting moet verwerken of dat de mest gezamenlijk moet verwerkt worden.

Indien de mest mee verwerkt gaat worden op de eigen inrichting, dan zijn er verschillende scenario's mogelijk, met betrekking tot de milieuvergunningplicht voor de mestverwerking.

1. *De mestverwerkingsplichtige beschikt over een milieuvergunning voor mestverwerking (verleend onder rubriek 28.3) en beschikt over een voldoende vergunde verwerkingscapaciteit => geen uitbreiding van de milieuvergunning nodig*
2. *De mestverwerkingsplichtige beschikt over een milieuvergunning voor mestverwerking (verleend onder rubriek 28.3), doch de afgeleverde capaciteit van de milieuvergunning is onvoldoende voor het verwerken van de bijkomende mest*

=> aanpassing van de milieuvergunning is nodig (hetzij via mededeling kleine verandering (minder dan 50 % uitbreiding)), hetzij via een vergunningsaanvraag

3. *De mestverwerking is uitsluitend vergund voor de verwerking van inrichtingseigen mest (vergund onder rubriek 9) => milieuvergunningsaanvraag is noodzakelijk;*

Vanuit het oogpunt leefmilieu kan de milieuvergunning afgeleverd worden, indien de installatie voldoet, hierbij wordt geen onderscheid gemaakt van wie de mest afkomstig is.

Vanuit oogpunt Stedenbouw, moet rekening gehouden worden met de Omzendbrief RO/2000/02: (Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor bedrijfsgebonden mestbe- en mestverwerkingsinstallaties of voor mestbe- en mestverwerkingsinstallaties van beperkte schaal in agrarisch gebied). Dit kan in bepaalde gevallen remmend werken op het samen verwerken van dierlijke mest in agrarisch gebied.

Minister Dua organiseert rond dit probleem een task force mestverwerking en overlegt met minister Van Mechelen.

4. De minister vertelde een romantisch verhaaltje van boer x die boerin y ontmoet, elk met hun eigen bedrijf en die graag samen zouden “boeren”. De minister wil deze ontluikende romance niet in de weg staan en maakt het voor dit koppeltje mogelijk om hun bedrijven samen te voegen. Anderzijds stelde de minister dat het verplaatsen van een bedrijf enkel kan indien het ruimtelijk relevant is. Hoe zit het nu precies als de bedrijven van boer x en boerin y beide in agrarisch gebied liggen?

Opmerking : Het antwoord is verruimd naar de diverse vragen die in de commissie omtrent samenvoegen, verplaatsing , effect op mestverwerkingsplicht e.d. gesteld zijn. Zie ook bijlage 2.

INLEIDING

Alle bepalingen met betrekking tot de mestverwerkingsplicht (art. 9 van het mestdecreet) blijven ook van toepassing bij het samenvoegen of het verplaatsen van een inrichting). In concreto betekent dit dat de verwerkingsplicht die op een bepaalde inrichting wordt opgelegd, na het samenvoegen en/of verplaatsen op deze inrichting blijft liggen. Het verplaatsen/samenvoegen van inrichtingen heeft geen invloed op het al dan niet verwerkingsplichtig zijn van het bedrijf. Eenzelfde regeling wordt gevolgd los van het feit of er

een verplaatsing/samenvoeging is geweest. Enkel de toepassing van het begrip in aanmerking komende gronden voor de berekening van de mestoverschotten wijzigt door het samenvoegen van inrichtingen.

SAMENVOEGEN

= Het uitbreiden (= verhogen van de vergunde productie) van een bestaande veeteeltinrichting gelegen op een bepaalde plaats in combinatie van het volledig stopzetten van een bestaande vergunde veeteeltinrichting op een andere plaats.

Wat is eindresultaat van de samenvoeging: er blijft 1 inrichting over :

= 100 % van de vergunde productie en nutriëntenhalte op de uit te breiden inrichting + (max.) 75 % van de vergunde productie en (max.) 75 % van de nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting

Randvoorwaarden :

- De twee inrichtingen moeten op naam staan van éénzelfde vergunninghouder (de inrichtingen mogen recent overgenomen zijn);
- ligging stop te zetten inrichting: geen beperkingen, mag overal gelegen zijn;
- ligging uit te breiden inrichting: mag niet gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied ruimtelijk kwetsbaar gebied (gedefinieerd in decreet RO) = groengebieden, natuurgebieden, natuurreservaten, natuurontwikkelingsgebieden, parkgebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met bijzondere waarde, agrarische gebieden met ecologische waarde of belang, GEN, GENO, beschermde duingebieden.
- Op de uitbreiding zijn de VLAREM-II afstandsregels van toepassing (wijziging in voorbereiding); => in praktijk de minste beperkingen in agrarisch gebied op een zekere afstand van hindergevoelige gebieden.
- er mag geen stopzettingsvergoeding uitbetaald zijn op de stop te zetten inrichting.

Principes verwerkingsplicht (indien van toepassing):

De verwerkingsplicht die op het bedrijf (en de inrichting(en) ervan) ligt, blijft op dit bedrijf (de inrichting) liggen en gaat als dusdanig mee naar de plaats waar de uitbating wordt verder gezet.

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen:

- *het samenvoegen van inrichtingen die reeds voor 1997 samen in uitbating waren door eenzelfde (rechts)persoon;*
- *het samenvoegen van inrichtingen waarvan de samenuitbating door eenzelfde (rechts)persoon pas na 1997 is gestart => mutatie in het kader van de mestverwerkingsplicht.*
- *het samenvoegen van twee inrichtingen die nu geen deel uitmaken van eenzelfde bedrijf : er zal eerst een mutatie plaats vinden (opname, overname,...). Op deze mutatie worden de regels van de verwerkingsplicht toegepast.*

Voorbeelden

1. Samenvoegen van inrichtingen die reeds in 1997 behoorden tot éénzelfde bedrijf

De verwerkingsplicht zoals ze op de inrichtingen werd toegepast, blijft behouden.

Vb 1 *Bedrijf met twee inrichtingen (Verwerkingsplicht art 9 § 4) beide gemeenten met een productiedruk > 100 kg P2O5. Worden samengevoegd.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf. Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 4.

De “in aanmerking komende gronden” (iak’s) zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen.

Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak’s van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Vb 2 *Bedrijf met twee inrichtingen (Verwerkingsplicht art 9 § 4) een in een gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5 en één in een gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5. Worden samengevoegd naar de gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf . Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 4.

De iak’s zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen.

Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak’s van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Vb 3 *Bedrijf met twee inrichtingen (Verwerkingsplicht art 9 § 4) één in een gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5 en één in een gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5. Worden samengevoegd naar de gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf . Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 4.

De iak's zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen. Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak's van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Vb 4 *Bedrijf met twee inrichtingen (Verwerkingsplicht art 9 § 10(>10.00 kg P2O5)), één in een gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5 en één in een gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5. Worden samengevoegd naar de gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5.*

Het bedrijf voldoet na de samenvoeging niet meer aan de definitie van art 9 § 10, maar blijft na de samenvoeging wel verwerkingsplichtig/exportplichtig volgens art. 9§3.

De iak's gelden hier niet meer, art. 9 § 6 is niet van toepassing voor de bedrijven met een verwerkingsplicht/exportplicht enkel conform art. 9 § 3.

2. Samenvoegen van inrichtingen behorende tot een bedrijf waarbij een mutatie plaatsgevonden heeft tussen 1997 en 2003.

= Bedrijven die in 1997 niet bestonden uit meerdere inrichtingen, maar die tussen 1997 en 2003 een aantal inrichtingen hebben opgenomen of overgenomen (er is in tussentijd een wijziging in de samenstelling van het bedrijf opgetreden zodanig dat het bedrijf meerdere inrichtingen heeft, die het voorwerp kunnen uitmaken van een samenvoeging).

Principe: De verwerkingsplicht zoals ze op de inrichtingen werden toegepast na wijziging van de samenstelling blijft behouden.

Vb 1 *Bedrijf met twee inrichtingen (VP art 9 § 8, uit splitsing van een bedrijf) beide gemeenten met een productiedruk > 100 kg P2O5. Worden samengevoegd.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf. Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 8 en blijft onderworpen aan dezelfde verwerkingsplicht zoals deze die op het bedrijf lag voor de samenvoeging.

De iak's zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen.

Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak's van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Zelfde principes indien andere gemeenten in het spel zijn.

Vb 2 *Bedrijf met twee inrichtingen (VP art 9 § 7, uit opname van een bedrijf) beide gemeenten met een productiedruk > 100 kg P2O5. Worden samengevoegd.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf. Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 7 en blijft onderworpen aan dezelfde verwerkingsplicht zoals deze die op het bedrijf lag voor de samenvoeging.

Indien op de te stoppen inrichting een verwerkingsverplichting ligt van 75 % van de productie, dan gaat deze verplichting mee voor het deel van de productie dat overgebracht wordt naar de samengevoegde inrichting.

De iak's zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen.

Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak's van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Zelfde principes indien andere gemeenten in het spel zijn.

Vb 3. *VP bedrijf (art 9 § 4) met één inrichting in een gemeente met een productiedruk groter dan 100 kg P2O5 neemt een NVP over (geen belang waar deze ligt). Deze worden samengevoegd.*

De verwerkingsplicht blijft gelden op het samengevoegde bedrijf. Het bedrijf blijft na de samenvoeging voldoen aan de definitie van art. 9 § 4 en blijft onderworpen aan dezelfde verwerkingsplicht zoals deze die op het bedrijf lag voor de samenvoeging.

De iak's zijn de gronden zoals ze in 1998 werden aangegeven bij de verschillende inrichtingen.

Bij het samenvoegen wordt voor de bepaling van de productie MPp de volledige productie MPp overgezet naar 1 exploitatiezetel. Alleen iak's van deze inrichting waarnaar de productie wordt verplaatst, worden meegerekend (art. 9 § 6).

Vb 4 Bedrijf met twee inrichtingen (VP art 9 § 10) een in een gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5 en één in een gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5. Worden samengevoegd naar de gemeente met een productiedruk < 100 kg P2O5.

Het bedrijf voldoet na de samenvoeging niet meer aan de definitie van art 9 § 10, maar blijft na de samenvoeging wel verwerkingsplichtig volgens art. 9 § 3.

De iak's gelden hier niet meer, art. 9 § 6 is niet van toepassing voor de bedrijven met een verwerkingsplicht enkel conform art. 9 § 3.

3. Samenvoegen van inrichtingen die nu nog niet behoren tot een bedrijf

= Vanaf 2003 worden een aantal inrichtingen door het bedrijf opgenomen of overgenomen (er is een wijziging in de samenstelling van het bedrijf opgetreden zodanig dat het bedrijf meerdere inrichtingen heeft, die het voorwerp kunnen uitmaken van een samenvoeging).

Principe: Eerst de wijziging in de samenstelling van het bedrijf doorvoeren met de respectieve regels. Daarna blijft de verwerkingsplicht zoals ze op de inrichtingen werden toegepast na wijziging van de samenstelling behouden, ook na het samenvoegen.

Zelfde regels die gelden zoals in het vorige punt besproken.

VERPLAATSEN

= Het exploiteren van een nieuwe inrichting gelegen op een bepaalde plaats in combinatie van het volledig stopzetten van een bestaande vergunde veeteeltinrichting op een andere plaats.

Wat is eindresultaat van de verplaatsing: er blijft 1 inrichting bestaan:

= (max) 100 % van de vergunde productie en nutriëntenhalte van de stop te zetten inrichting

Randvoorwaarden :

- De aanvrager van nieuwe inrichting moet minstens 5 jaar vergunninghouder zijn op de stop te zetten inrichting;
- ligging stop te zetten inrichting: mag niet gelegen zijn in (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied;
- ligging nieuwe inrichting: moet gelegen zijn in landschappelijk waardevol of agrarisch gebied;

- *Op de nieuwe inrichting zijn de VLAREM-II afstandsregels van toepassing (wijziging in voorbereiding); => in praktijk de minste beperkingen in agrarisch gebied op een zekere afstand van hindergevoelige gebieden.*
- *er mag geen stopzettingsvergoeding uitbetaald zijn op de stop te zetten inrichting.*

Principes verwerkingsplicht (indien van toepassing):

De verwerkingsplicht die op het bedrijf (de inrichting) ligt gaat mee met het bedrijf ook bij een verplaatsing. Zo ook de beperking van de gronden. Dit is eveneens conform de bepalingen van art 9 § 4. Het bedrijf is na verplaatsing namelijk hetzelfde bedrijf. De nieuwe inrichting behoort tot een bedrijf waarvan in 1997 productie groter was dan 7500 kg P2O5.

Vb1 *Een inrichting van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4) wordt verplaatst binnen de gemeente (gemeentelijke druk > 100kgP2O5).*

De verwerkingsplicht van dit bedrijf (deze inrichting) blijft na verplaatsing identiek als deze voor de verplaatsing.

De iak's blijven hangen net zoals voor de verplaatsing.

Vb2 *Een inrichting van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4) wordt verplaatst naar een andere gemeente (gemeentelijke druk < 100 kg P2O5)*

De verwerkingsplicht van dit bedrijf (deze inrichting) blijft na verplaatsing identiek als deze voor de verplaatsing.

De iak's blijven hangen net zoals voor de verplaatsing.

Vb3 *De enige inrichting van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4) wordt verplaatst naar een andere gemeente (gemeentelijke druk < 100 kg P2O5).*

De verwerkingsplicht van dit bedrijf (deze inrichting) blijft na verplaatsing identiek als deze voor de verplaatsing (het bedrijf voldoet nog steeds aan de definitie van art 9 § 4).

De iak's blijven hangen net zoals voor de verplaatsing.

Vb4 *De enige inrichting van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 10) wordt verplaatst naar een andere gemeente (gemeentelijke druk < 100 kg P2O5)*

Het bedrijf voldoet na verplaatsing niet meer aan de bepalingen van art 9 § 10, en zal dus de minimale mestverwerkingsplicht zoals bepaald in § 4 niet meer opgelegd krijgen. Vermits hij wel een P2O5 productie boven de 10 ton heeft, zal hij toch 100 % van de overschotten moeten verwerken/exporteren. (art. 9 § 3).

De iak's zoals bepaald in art 9 § 6 gelden niet meer voor het bedrijf vermits het bedrijf niet meer voldoet aan de definitie van art. 9 § 10.

Vb 5 *De enige inrichting van een VP bedrijf (art. 9 § 3 , gelegen in een gemeente met een gemeentelijke productiedruk < 100 kg P2O5) wordt verplaatst naar een andere gemeente (gemeentelijke druk > 100 kg P2O5)*

Het bedrijf voldoet na verplaatsing ook aan de bepalingen van art 9 § 10, en zal dus de minimale mestverwerkingsplicht zoals bepaald in § 4 opgelegd krijgen. Hij moest reeds 100 % van zijn overschotten verwerken, maar is nu ook beperkt mbt het gebruik van de eigen gronden zoals bepaald in art 9 § 6 vermits deze ook gelden voor de bedrijven zoals bepaald in art 9 § 10.

5. In de bijlage bij Buitenkansen nr. 14 februari 2003 kondigde het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan dat de totale stikstofnorm voor grasland voor 2003 450 kg N/ha bedraagt. Hoe zal de minister deze fout rechtzetten?

Op deze vraag werd reeds geantwoord door mevr. Minister Dua in commissievergadering van 6 februari 2003.

De Vlaamse landmaatschappij heeft hierop geen aanvullingen.

6. Is het mogelijk een schematisch overzicht te geven van de tekstuele aanpassingen van dit ontwerp van decreet ten opzichte van het rondgestuurde voorontwerp van begin oktober 2002.

Een overzicht van de belangrijkste aanpassingen :

- *In art. 3 is een 5° toegevoegd ingevolge opmerking van de Raad van State.*
- *In art. 3 is een 6° toegevoegd in verband met openbaarheid van bestuur.*
- *In art. 6 is een 5° toegevoegd dat het substitutieprincipe regelt. Het vorige 5° is gewijzigd in 6°.*

- *In art. 23 is een 1° toegevoegd waarbij de beoordeling van de opheffing van de stand-still met 2 jaar verschoven wordt (in overeenstemming met de verlenging van de nutriëntenhalte met 2 jaar)*
- *In art. 24 is een 5° toegevoegd dat de nutriëntenhalte met 2 jaar verlengt.*
- *In art. 24 is een 6° toegevoegd waarbij de ambtshalve toekenning van de nutriëntenhalte geregeld wordt op basis van 85% van aanslagjaar 2001.*
- *In art 25 is een 1°, 3° en 4° toegevoegd dat de nutriëntenhalte met 2 jaar verlengt.*
- *In art. 27 werd een extra uitzondering voorzien voor veeteeltinrichtingen verbonden aan het beheer van militaire domeinen en het beheer van dijken.*
- *Art. 31 en 32 werden herwerkt ten gevolge van advies van de Raad van State. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen.*

Verder zijn er nog een aantal juridische en taalkundige aanpassingen gebeurd, die echter geen inhoudelijke wijzigingen inhouden.

7. In Nederland werd reeds een regeling toegepast om bedrijven samen te voegen en te verplaatsen. Uiteindelijk is men hier afgestapt van het principe om een deel van de overgenomen of verplaatste productierechten in te leveren bij de overheid. Hoe was dit systeem opgebouwd en hoe is het geëvolueerd?

Voor de beantwoording van deze vraag werd teruggekoppeld met de Nederlandse overheid :

In Nederland konden vanaf 1994 mestproductierechten worden verplaatst van een bedrijf naar een ander bedrijf (Wet verplaatsing mestproductie) of naar een nieuwe locatie die aan het bestaande bedrijf werd toegevoegd. Hierbij roomde de overheid 25% af. Het doel hiervan is het mestoverschot te verminderen. In 1998 resp. 2001 is er voor varkens en kippen/kalkoenen een afzonderlijk productierecht in het leven geroepen (varkensrechten resp. pluimveerechten). De 'gewone' productierechten konden niet meer voor deze diersoorten benut worden. Wanneer

varkensrechten verplaatst werden, vond er 60% afoming plaats. Vanaf 1996 was het ook mogelijk om bedrijven samen te voegen zonder afoming (Kortingsregeling Wet verplaatsing mestproductie). Hierbij vindt dus verplaatsing van rechten van samen te voegen bedrijven naar het door samenvoeging ontstane bedrijf plaats. Hierbij vond geen afoming plaats als aan voorwaarden werd voldaan:

* afstandseis (stallen niet verder dan 500 meter uit elkaar)

* in de betreffende stallen moest ten minste 35% van het productierecht benut worden

* dezelfde (rechts)persoon of verwanten in de eerste graad hebben de samen te voegen bedrijven in bezit

In 1998 resp. 2001 werd dit ook mogelijk voor varkens- resp. pluimveebedrijven (Uitvoeringsbesluit Wet herstructurering varkenshouderij/Uitvoeringsbesluit pluimveerechten Meststoffenwet). In de loop van de tijd waren er nog wat technische wijzigingen op de regelingen (afstandscriterium werd 10 km). Per 1 januari 2001 werd het mogelijk om het gehele bedrijf te verplaatsen naar een ander bedrijf zonder afoming (bijv. in het kader van reconstructie van gebieden en ecologische hoofdstructuren). Hierbij golden de voorwaarden:

- * bedrijven op naam van dezelfde (rechts)persoon of familie in eerste graad*
- * hetzelfde concentratiegebied of buiten de concentratiegebieden*
- * milieuvergunning van te verplaatsen bedrijf moet worden ingetrokken (of deels ingetrokken) of in sommige gevallen kan volstaan worden met een melding.*

Naast bovengenoemde twee situaties was het ook mogelijk een bedrijf te splitsen. In dit geval werden de productierechten ook niet afgeroomd als er aan de voorwaarde voldaan werd dat er geen verplaatsing naar een nieuwe locatie plaatsvond.

Sinds 1 oktober 2002 is de kortingsregeling algemeen teruggebracht tot nul % korting (Besluit van 26 augustus 2002, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet herstructurering varkenshouderij en het Uitvoeringsbesluit pluimveerechten Meststoffenwet (afroomperscentage 0 %).

In de toelichting bij het besluit is evenwel uitdrukkelijk gesteld dat de wettelijke basis van de kortingsregeling behouden blijft (korting = 0 %) gelet op de eventuele mogelijke ontwikkeling van de mestoverschotten in een andere richting (opnieuw toename mestoverschotten)

Verantwoording om korting op nul % te plaatsen:

- het berekende mestoverschot voor het jaar 2003 viel op nul, omwille van het feit dat de Nederlandse overheid rekende met de goedkeuring van de derogatie volgens MINAS 2. MINAS2 is inmiddels nog niet goedgekeurd als derogatiemaatregel (herlees de toelichting bij het besluit welke stelt dat “de wettelijke basis van de kortingsregeling behouden blijft (korting = 0 %) gelet op de eventuele mogelijke ontwikkeling van de mestoverschotten in een andere richting (opnieuw toename mestoverschotten)”).*
- de korting bij samenvoeging levert nog slechts een kleine bijdrage bij de verdergaande reductie van het mestoverschot*

Aangehaalde voordelen:

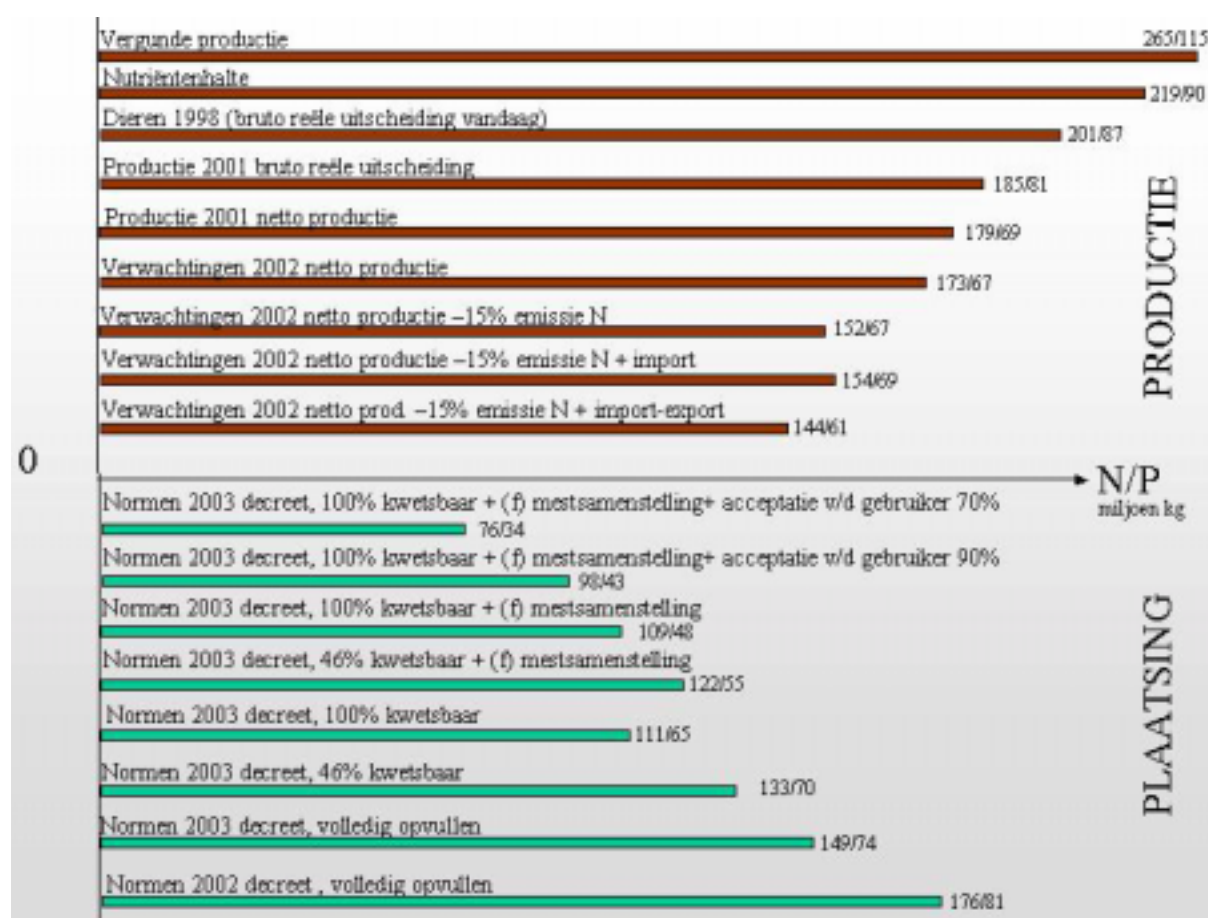
- Verlaging administratieve lasten : door samenvoeging worden de administratieve lasten verlaagd (1maal administratie ipv per apart bedrijf) . Door inkorting op nul % te plaatsen valt de belemmering op samenvoeging weg;*
- verhoging van de mobiliteit van de rechten => vergemakkelijken van bedrijfseconomische schaalvergroting, verplaatsing van bedrijven in kader van reconstructie, vergemakkelijking van de aanpassing van de bedrijven aan maatschappelijke eisen (bv dierenwelzijn)*

De toekenning van een mestproductierecht (mestproductierechten, varkensrechten, pluimveerechten) en de mogelijkheden van verplaatsing en samenvoeging ervan is in Nederland geregeld via meerdere wetten, besluiten en vrijstellingsregelingen. de regelgeving:

- *Wet van 2 december 1993, houdende regelen inzake het verplaatsen van de productie van dierlijke meststoffen (Wet verplaatsing mestproductie)*
- *Wet van 9 april 1998, houdende regels inzake een stelsel van varkensrechten en een heffing ter zake van het houden van varkens (Wet herstructurering varkenshouderij) (Staatsblad 1998 236).*
- *Wet van 7 december 2000 tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van pluimveerechten (Staatsblad 2000 538)*
- *Wijziging Kortingsregeling Wet verplaatsing mestproductie (Staatscourant 20 december 2000, nr. 247)*
- *Vrijstellingsregeling artikel 19a Varkensbesluit (Staatscourant 23 maart 2001, nr. 59)*
- *Besluit van 23 november 2001, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit pluimveerechten Meststoffenwet en het Uitvoeringsbesluit Wet herstructurering varkenshouderij (voorkoming afroaming bij bedrijfsverplaatsing) (Staatsblad 2001 570)*
- *Wijziging Kortingsregeling Wet verplaatsing mestproductie (Staatscourant 4 maart 2002, nr. 44)*
- *Besluit van 26 augustus 2002, houdende wijziging van het uitvoeringsbesluit Wet herstructurering varkenshouderij en het uitvoeringsbesluit pluimveerechten Meststoffenwet (afroombepaalde 0 %) (Staatsblad 2002 466)*
- *Vrijstellingsregeling artikel 55, eerste lid, Meststoffenwet (Staatscourant 27 september 2002, nr 186)*

2. Bijkomende schriftelijk ingediende vragen aan de minister

1. Kan de mestbank aan de commissie eens uitleggen hoe groot het mestprobleem in Vlaanderen is. Wat was de voorbije jaren de reële hoeveelheid mestoverschot voor Vlaanderen? Hoe ziet de mestbank dit overschot evolueren in de volgende jaren? Op meerdere studiedagen gaf de mestbank een overzicht van de theoretische en reële productie enerzijds en theoretische en reële afzetmogelijkheden in Vlaanderen anderzijds. Kan de mestbank dit overzicht ook eens toelichten aan de commissie?

Een gedetailleerde beschrijving en cijfergegevens van hetgeen hierboven voorgesteld wordt vindt u in het voortgangsrapport 2002 van de mestbank.

2. De mestbank kent het mestprobleem in Vlaanderen als geen ander. Hoe tracht de mestbank deze problematiek op te lossen in het algemeen? En hoe geeft zij invulling aan de volgende opdrachten omschreven in Art 11 §1:

a) Bij 5°: welk advies geeft de mestbank aan boeren in verband met de verwerking van dierlijk mest?

De Mestbank moedigt in haar contacten met de landbouwers deze laatste aan om zo snel mogelijk met mestverwerking te starten en niet meer de kat uit de boom te kijken. De Mestbank geeft hierbij objectieve informatie over alle bestaande mestverwerkingsinitiatieven, de procedures die moeten worden bekomen inzake milieu- en bouwvergunningen en de afzet van eindproducten. Deze informatieverstrekking gebeurt in nauwe samenwerking met het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking waarvan de Mestbank het voorzitterschap draagt.

Daarnaast besteedt de Mestbank de nodige aandacht aan een goed onderbouwd flankerend beleid inzake mestverwerking zoals beschreven in het antwoord op vraag 2b.

b) Bij 6°: waar participeert de mestbank bij de exploitatie van mestverwerkings-eenheden? En Welke initiatieven neemt de mestbank in deze?

De Mestbank kan niet financieel participeren bij de exploitatie van mestverwerkingseenheden, vermits de Mestbank een overheidsinstelling is en overheidssteun in het kader van mestverwerking door Europa niet wordt aanvaard (Een uitgebreide nota hierover werd reeds aan de heer Van Looy bezorgd via een eerder in 2002 gestelde parlementaire vraag hieromtrent).

Daarentegen tracht de Mestbank de mestverwerking zo goed mogelijk te ondersteunen met behulp van een goed uitgebouwd flankerend beleid.

Hierbij neemt ze initiatieven zowel beleidsmatig als op het terrein met het oog op het wegwerken van de voornaamste belemmerende knelpunten.

Daarnaast is de Mestbank eveneens belast met een aantal administratieve taken met betrekking tot mestverwerking in het kader van de verplichtingen die worden opgelegd inzake de mestverwerkingsplicht in het mestdecreet.

Beleidsmatig

- *De Mestbank participeert aan de task force mestverwerking teneinde zoveel mogelijk problemen inzake mestverwerking te bespreken en op te lossen en mestverwerkingsinitiatieven te horen.*

- *De Mestbank heeft initiatieven genomen om de procedure voor kleinschalige verwerking op inrichtingsniveau sterk te vereenvoudigen (o.a. scheiders), wat in samenspraak met andere administraties leidde tot een voorstel tot wijziging van Vlare I en II (eind 2001). Dit voorstel is omgezet in een ontwerpbesluit van de Vlaamse regering dat momenteel ter bespreking voorligt. Omwille van de koppeling van deze aanpassingen aan de Vlare II wijzigingen m.b.t. de vergunningsvoorwaarden inzake open – gesloten varkenshouderijen en de ammoniakproblematiek, waarrond nog discussie bestaat, is dit echter nog niet goedgekeurd.*
- *In samenwerking met het kabinet en vertegenwoordigers van de veevoedersector werden eerste gesprekken gevoerd om het Cu en Zn gehalte in de veevoerders te verlagen, zodat het gehalte aan Cu en Zn in het eindproduct van de mestverwerking eveneens daalt en een erkenning als secundaire grondstof, waarvoor strenge voorwaarden gelden voor wat betreft Cu en Zn gehalte, mogelijk wordt. Terzake werden ook aanpassingen uitgevoerd aan Vlare.*
- *Onder impuls van de Mestbank werd een voorstel uitgewerkt om de BTW m.b.t. mestverwerking te verlagen. Het voorstel was eind 2002 klaar en werd overgemaakt aan het kabinet van minister Dua, welke nu initiatieven neemt met het kabinet Reynders (financiën), vermits dit federale bevoegdheid is.*
- *Er werd een voorstel uitgewerkt om Vlif-steun voor kleinschalige mestverwerkingsinstallaties mogelijk te maken. Het dossier zit nu op kabinetsniveau.*
- *De Mestbank heeft in overleg met het kabinet een regeling uitgewerkt om substitutie mogelijk te maken en de LAT-plicht m.b.t bedrijven met een productie > 10 ton te versoepelen. Deze voorstellen zijn mee opgenomen in het voorstel tot decreetswijziging.*

Op het terrein

De Mestbank tracht zoveel mogelijk haar voelsprietten uit te steken op het terrein om via die weg de wetgeving toe te lichten, knelpunten te detecteren en oplossingen voor te stellen. Dit gebeurt o.m. door volgende activiteiten:

- *Het communiceren met de sector door mestbankinfo's en persberichten naast de dagdagelijkse telefonische ad hoc contacten en ontvangen van bezoekers.*
- *De Mestbank volgt alle technologische ontwikkelingen op de voet op en bezoekt regelmatig verwerkingsinstallaties.*
- *De Mestbank werkt aan een Code Goede Landbouwpraktijk m.b.t het gebruik van resteffluënten in de landbouw. De Mestbank heeft hiervoor een onderzoeksproject opgestart i.s.m. de bodemkundige dienst en het provinciaal onderzoekscentrum te Beitem.*

Opvolging administratieve verplichtingen

Daarnaast staat de Mestbank uiteraard nog in voor de opvolging van alle administratieve verplichtingen in het kader van mestverwerking(splicht).

- *Berekening verwerkingsplicht*
- *Berekening verwerkingsaandeel installaties*
- *Berekening superheffingen*
- *Advisering milieuvergunningsaanvragen*
- *Verwerken aangiftes be- verwerking*
- *Registreren van transporten van mest naar installaties en afvoer eindproducten*

c) Bij 7°: welk wetenschappelijk onderzoek heeft de mestbank verricht of laten verrichten of gestimuleerd en wat waren de resultaten van deze onderzoeken?

Zie bijlage 1. Hierin is een gedetailleerd overzicht gegeven van het recent wetenschappelijk onderzoek (zie ook Voortgangsrapport) evenals een overzicht van vroeger wetenschappelijk onderzoek.

d) Bij 10°: welke adviezen werden door de Vlaamse regering gevraagd aan de mestbank en wat heeft de mestbank geadviseerd?

Sinds de oprichting van de Mestbank in 1991, staat de Mestbank in voor het aanleveren van beleidsondersteunende informatie, het secretariaat van de Stuurgroep Vlaamse mestproblematiek, inhoudelijke en technisch-juridische ondersteuning bij de uitwerking van de regelgeving e.d.

De Mestbank is sindsdien ook via diverse ad-hoc en structurele overlegorganen en werkgroepen betrokken (geweest) bij de evaluatie en aanpassing van diverse regelgevingen die raakvlakken hebben met de mestproblematiek.

De opsomming van al deze adviezen, activiteiten is bijna niet mogelijk. Hiervoor wordt verwezen naar de jaarverslagen van de VLM. Daarin zijn de belangrijkste overlegorganen en activiteiten opgesomd waaraan de Mestbank deelgenomen heeft.

Opvolging administratieve verplichtingen

Daarnaast staat de Mestbank uiteraard nog in voor de opvolging van alle administratieve verplichtingen in het kader van mestverwerking(splicht).

- *Berekening verwerkingsplicht*
- *Berekening verwerkingsaandeel installaties*
- *Berekening superheffingen*
- *Advisering milieuvergunningsaanvragen*
- *Verwerken aangiftes be- verwerking*
- *Registreren van transporten van mest naar installaties en afvoer eindproducten*

c) Bij 7°: welk wetenschappelijk onderzoek heeft de mestbank verricht of laten verrichten of gestimuleerd en wat waren de resultaten van deze onderzoeken?

Zie bijlage 1. Hierin is een gedetailleerd overzicht gegeven van het recent wetenschappelijk onderzoek (zie ook Voortgangsrapport) evenals een overzicht van vroeger wetenschappelijk onderzoek.

d) Bij 10°: welke adviezen werden door de Vlaamse regering gevraagd aan de mestbank en wat heeft de mestbank geadviseerd?

Sinds de oprichting van de Mestbank in 1991, staat de Mestbank in voor het aanleveren van beleidsondersteunende informatie, het secretariaat van de Stuurgroep Vlaamse mestproblematiek, inhoudelijke en technisch-juridische ondersteuning bij de uitwerking van de regelgeving e.d.

De Mestbank is sindsdien ook via diverse ad-hoc en structurele overlegorganen en werkgroepen betrokken (geweest) bij de evaluatie en aanpassing van diverse regelgevingen die raakvlakken hebben met de mestproblematiek.

De opsomming van al deze adviezen, activiteiten is bijna niet mogelijk. Hiervoor wordt verwezen naar de jaarverslagen van de VLM. Daarin zijn de belangrijkste overlegorganen en activiteiten opgesomd waaraan de Mestbank deelgenomen heeft.

3. In de veronderstelling dat, naar analogie de voorspellingen van het VCM, in 2003 slecht een operationele capaciteit voor de verwerking van varkensmest zal zijn van 15% van de te verwerken hoeveelheid. Hoeveel bedraagt dan de superheffing voor de varkenssector? Wie is de begunstigde van deze heffing? Bestaat de mogelijkheid om dit bedrag te besteden aan onderzoek naar mestverwerking en/of het promoten van het verwerkte product in het buitenland?

De verwachte verwerkingsplicht in 2003 op basis van de gegevens in 2000 bedraagt voor de varkenssector 7.350.000 kg P2O5 (bron : voortgangsrapport Mestbank).

Uitgaande van een operationele capaciteit van 15% van de te verwerken hoeveelheid, betekent dit dat 6.247.500 kg P2O5 niet wordt verwerkt. Samen met de hierbij horende hoeveelheid N, zijnde 12.495.000 kg, zijn dit 18.742.500 kg nutriënten die niet verwerkt worden. De superheffing bedraagt aldus 18.555.075 EUR (heffingsvoet : 0,99 EUR/kg nutriënt). Op dit moment evenwel worden steeds meer mestverwerkingsinitiatieven operationeel. Bovendien laat het ontwerpdecreet deels substitutie mogelijk met niet verwerkingsplichtige mest.

De kosten die de Mestbank heeft als gevolg van de uitvoering van haar decretaal bepaalde taken worden gedekt door (art.13 mestdecreet) :

1° opbrengst van de basisheffing, afzetheffing, superheffing, de heffing op het gebruik van andere meststoffen en de heffing op het gebruik van chemische meststoffen, met dien verstande dat jaarlijks:

- a) ten hoogste 30 procent hiervan besteed wordt aan wetenschappelijke onderzoek met het oog op een ecologisch, technologisch en economisch verantwoorde vermindering van het mestoverschot alsook inzake milieuvriendelijke en biologische landbouw, en ook ter ondersteuning van het beleid inzake normering en controle*
- b) een gedeelte besteed wordt aan onderzoek, begeleiding en promotie van oplossingsgerichte maatregelen en/of de toelagen aan gebruikers, producenten en mestvoerders voor o.a. de ontwikkeling van bijkomende infrastructuur voor mestopslag.*

2° de vergoedingen ontvangen van producenten, mestvoerders, gebruikers en andere derden

3° de toelagen die de Vlaamse regering verleent aan de Mestbank.

De Mestbank beschikt dus over de mogelijkheid om een deel van haar toelagen te besteden aan wetenschappelijk onderzoek voor mestverwerking en/of het promoten van het verwerkte product in het buitenland. Hierbij dient steeds te worden afgewogen dat het principe “de vervuiler betaalt” niet geschonden wordt (zie eerder vraag 2b).

Er dient te worden opgemerkt dat er geen rechtstreeks verband is tussen de opbrengsten van de heffingen en de werkingsmiddelen van de Mestbank. De inkomsten van de heffingen (incl. superheffingen) worden integraal doorgestort naar het Mina-fonds. De werkingskosten van de Mestbank worden volledig gefinancierd door dotaties van de Vlaamse regering. Deze dotaties zijn afkomstig uit het budget van het Minafonds.

4. Het ontwerp van decreet stelt voor geen enkele diersoort een limiet aan de grootte van een bedrijf na samenvoegen of verplaatsen. Maar hoe moet dit nu met twee melkveebedrijven die begrensd worden in bedrijfsgrootte door de melkquotaregeling? Moeten beiden niet in overeenstemming gebracht worden? En wat als een deel van het melkquotum vrij kan verhandeld worden en een deel naar het quotumfonds moet?

De minister beoogt met het samenvoegen van bedrijven de efficiëntie van de uitbatingen te verbeteren. Met het verplaatsen van bedrijven beoogt zij om bedrijven die in hun voortbestaan worden beperkt (ruimtelijke ordening) toch terug toekomst te geven. Zowel deze efficiëntie bij samenvoegen als de mogelijkheid van verplaatsen zijn op dit moment nodig gezien de dynamiek reeds sinds 1996 (stand-still) onmogelijk is. Door samenvoegen en verplaatsen blijft de stand-still meer dan gehandhaafd (- 25 % bij samenvoegen), doch valt een belangrijke belemmering weg voor het creëren van economisch meer leefbare bedrijven. Uiteraard kunnen eventuele andere regels (Vlarem II, stedenbouwkundige bepalingen, melkquotaregeling e.d.) nog bepaalde belemmeringen opleveren inzake het samenvoegen.

Bij de overdracht van melkquotum was het reeds mogelijk om de nutriëntenhalte over te dragen. Dit is reeds gebeurd in tientallen dossiers nutriëntenhalte.

5. Het parlement heeft unaniem een voorstel van resolutie betreffende de nutriëntenhalte goedgekeurd op 8 januari 2003. De Vlaamse regering heeft het voorliggend ontwerp van decreet goedgekeurd op 24 januari 2003. Waarom heeft de regering deze aanbeveling niet overgenomen in haar voorstel?

Het antwoord op deze vraag kan niet gegeven worden door de Mestbank. Alleen de Vlaamse regering kan hierop antwoorden.

6. Graag kregen we van de minister de wetenschappelijk onderbouwing van de totale stikstofnorm van grasland die verlaagd wordt van 500 kg N naar 450 kg N. Wat was in deze het advies van de wetenschappers uit de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek?

De bemestingsnorm voor grasland in algemeen gebied wordt verlaagd naar 450 kg N in het kader van de realisatie van bewarende maatregelen in het kader van de afbakening van nieuwe kwetsbare gebieden.

Het dossier “Maïs en grasland duurzaam bemesten” vermeldt op basis van demoproeven voor maailand dat de meeropbrengsten van 450 en 500 eenheden minimaal zijn. Bij een bemestingsniveau van 400 kg N mineraal levert een gift van 20 ton (100kg N) nauwelijks nog een bijkomende opbrengst.

Bij grazen levert een bemesting met 400 kg nauwelijks 3% hoger opbrengst dan 200 kg N met een verschil in nitraatresidu van 25 kg.

De wetenschappelijke delegatie van de stuurgroep stelt dat 500 kg N /ha zeker te verdedigen is. Het is veel belangrijker correct te werken dan lagere algemene norm op te leggen. Metingen in het najaar bij een goede uitbating van graslanden geven weinig problemen.

Zoals reeds toegelicht tijdens de commissievergadering van 13/2/2003 op vraag 1, is bij de wetenschappelijke onderbouwing van de bemestingsnorm steeds uitgegaan van de hoogste opbrengsten (voornamelijk haalbaar op proefvelden en soms op praktijkpercelen). Deze hoge opbrengsten gaan voor gras gepaard met hoge N-gehalten (eiwitgehalten) in het gewas, welke via de uitscheiding opnieuw in de mest terecht komen en zich ook manifesteren via hoge ureumgehalten in de melk. Hogere uitscheiding komt opnieuw op het veld terecht zodat we steeds in een vicieuze cirkel van overbemesting blijven ronddraaien. De Europese Commissie heeft bovendien scherpe kritiek op de hoge bemestingswaarde voor grasland in Vlaanderen. Zie ter info antwoord op vraag 1 van 13/2/2003 ter vergelijking met de N-opname door grasland in Denemarken en Nederland.

7. In het decreet wordt herhaaldelijk verwezen naar de oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk. Zo was voor alle bedrijven tot 01/01/2003 het al of niet verwerkingsplichtig zijn afhankelijk van de oorspronkelijke productiedruk van de gemeente waarin het bedrijf gelegen is. Na 01/01/2003 geldt dit enkel nog voor de bedrijven met een productie tussen 7,5-10 ton fosfaat.

Waarom is men steeds deze (fictieve) “oorspronkelijke” gemeentelijke productiedruk blijven gebruiken in plaats van de “reële” gemeentelijke productiedruk?

In artikel 33 is sprake van de oorspronkelijk vergunde gemeentelijke productiedruk. Dit is in principe de potentiële productiedruk die in een bepaalde gemeente mogelijk is. De

bepalingen inzake mestverwerking zijn hierop gebaseerd omdat dit in principe een stabiel gegeven is. Een koppeling van de mestverwerkingsplicht aan de reële productiedruk (jaarlijkse productie/oppervlakte cultuurgrond) is in de praktijk niet mogelijk. De reële productiedruk is een jaarlijks wijzigend gegeven, zodat het onmogelijk is om hierop criteria in verband met mestverwerkingsplicht te baseren. Het zou immers de rechtszekerheid en voorspelbaarheid van de regelgeving zeker niet ten goede komen indien jaarlijks de gemeenten waar de mestverwerkingsplicht overeenkomstig artikel 9 moet opgelegd worden zouden wijzigen. Dit zou immers betekenen dat een bedrijf/inrichting het ene jaar wel zou moeten verwerken en het jaar erop niet meer (of omgekeerd) louter tengevolge van het wijzigen van de reële productiedruk in een gemeente. Dit zou nefast zijn voor het tot stand komen van de mestverwerking, omdat niemand wenst te investeren in iets waarvan men niet weet of dit het jaar erop nog van toepassing zal zijn.

Vermits de juist vergunde productie (en de daaruit afgeleide productiedruk) nog niet gekend is, wordt gewerkt met een ‘berekende’ waarde in plaats van de juiste gegevens. In werkelijkheid zal de werkelijke “oorspronkelijke vergunde productiedruk” hoger liggen dan de huidig gehanteerde waarden.

In het voorliggende ontwerpdecreet wordt de herberekening van de vergunde productiedruk uitgesteld omwille van praktische realiseerbaarheid. Zie memorie van toelichting).

Het hanteren van dit begrip voor de bepaling van de verwerkingsplicht was een uitdrukkelijke beleidsbeslissing van de vorige Vlaamse regering en Vlaamse parlement (cfr goedkeuring MAP II in 1999). Deze beleidsbeslissing is bevestigd door de huidige Vlaamse regering en huidige parlementaire meerderheid (cfr in voege treden MAP IIbis)

Is er een groot verschil tussen de “oorspronkelijke” gemeentelijke productiedruk (1991) en de laatst gekende “reële” gemeentelijke productiedruk (2001)?

De oorspronkelijk vergunde gemeentelijke productiedruk is gebaseerd op de gegevens (dieren en gronden) van de landbouwtelling mei 1992 en is berekend aan de hand van de uitscheidingscijfers van het oorspronkelijke mestdecreet. Deze uitscheidingscijfers zijn nu opgenomen in artikel 33 van het mestdecreet.

De “reële gemeentelijke productiedruk” is niet gedefinieerd in de mestwetgeving. Men kan veronderstellen dat hiermede de productiedruk bedoeld wordt die berekend kan worden op basis van de laatst gekende nettoproductie en de laatst gekende perceelsgegevens.

Deze wordt berekend op basis van de uitscheidingscijfers in artikel 5 van het mestdecreet. Daarbij wordt rekening gehouden met mogelijke verlaging van de uitscheiding door het gebruik van uitscheidingsbalansen.

Er is uiteraard een verschil tussen beide 'productiedrukken', vermits de berekeningsbasis en berekeningswijze totaal verschillen en daardoor ook de resultaten verschillen.

	<i>Basisgegevens oorspronkelijk vergunde gemeentelijke productiedruk (gegevens landbouwtelling 2001</i>	<i>Basisgegevens Reële gemeentelijke productiedruk (gegevens mestbankaangifte AJ 2002)</i>
<i>Dierlijke productie</i>	<i>75 miljoen kg P2O5</i>	<i>69 miljoen kg P2O5</i>
<i>Oppervlakte cultuurgrond</i>	<i>601.000 ha</i>	<i>670.000 ha</i>
<i>Productiedruk</i>	<i>124 kg P2O5 /ha</i>	<i>103 kg P2O5 /ha</i>

Er moet opgemerkt worden dat in het huidige mestdecreet art. 33, § 3 en § voorzien is dat per 1 januari 2002 een andere berekeningswijze zou ingevoerd worden ter bepaling van de vergunde productiedruk. Dit was echter niet mogelijk vermits de vergunde productie nog niet gekend was voor alle veeteeltinrichtingen.

In het voorliggende ontwerpdecreet wordt de herberekening van de vergunde productiedruk uitgesteld omwille van praktische realiseerbaarheid. Zie memorie van toelichting).

In artikel 33 § 3 van het decreet is voorzien dat de nieuwe berekeningswijze van de oorspronkelijk vergunde gemeentelijke productiedruk gebaseerd is op basis van de op 1 maart 1993 vergunde productie en de oppervlakte cultuurgrond zoals aangegeven bij de Mestbank voor het productiejaar 1999.

De op 1 maart 1993 vergunde productie is nog niet exact gekend doch kan voorlopig ingeschat worden op 110 miljoen kg P2O5, zijnde de actueel ingeschatte vergunde productie van 115 miljoen kg P2O5 verminderd met de extra bijgekomen vergunde productie sinds 1993, zijnde ongeveer 5 miljoen kg P2O5.

De bij de Mestbank aangegeven oppervlakte cultuurgrond voor het productiejaar 1999 bedraagt 660.000 ha.

Uit deze twee cijfers kan de "correcte" oorspronkelijk vergunde productiedruk voor Vlaanderen afgeleid worden : $115.000.000 \text{ kg P2O5} / 660.000 \text{ ha} = 166 \text{ kg P2O5/ha}$.

Deze 166 kg P2O5/ha is beduidend hoger dan de huidige vergunde productiedruk (124 kg/ha) berekend op basis van de huidige berekeningsmethode (zijnde de landbouwtelling van mei 1992), zodat verwacht kan worden dat het aantal gemeenten met een oorspronkelijke vergunde productiedruk van meer dan 100 kg/ha wellicht gevoelig zal stijgen.

Zijn er gemeentes waarin bedrijven die omwille van de “oorspronkelijke” gemeentelijke productiedruk niet verwerkingsplichtig waren, wel verwerkingsplichtig zouden worden op basis van de “reële” gemeentelijke productiedruk (2001)? Zo ja, welke?

Ja, het betreft volgende gemeenten (7):

Drogenbos, Herstappe, Hoeilaart, Hove, Niel, Poperinge, Sint-Laureins

Opmerking :

Indien echter gerekend zou worden met de correcte ‘vergunde productiedruk, dan zal het aantal gemeenten waar de verwerkingsplicht zou gelden, wellicht beduidend hoger liggen.

Zijn er gemeentes waarin bedrijven die omwille van de “oorspronkelijke” gemeentelijke productiedruk verwerkingsplichtig waren, niet meer verwerkingsplichtig zouden zijn op basis van de “reële” gemeentelijke productiedruk (2001)? Zo ja, welke?

Ja : Het betreft volgende gemeenten (40):

Begijnendijk, Beringen, Berlare, Brugge, Buggenhout, Damme, De Pinte, Dendermonde, Destelbergen, Dilsen, Geel, Gent, Harelbeke, Hechtel-Eksel, Heist-Op-Den-Berg, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Kontich, Laakdal, Laarne, Leopoldsburg, Liedekerke, Lommel, Meerhout, Mortsel, Nijlen, Olen, Overpelt, Ranst, Rumst, Tremelo, Turnhout, Vorselaar, Waasmunster, Waregem, Westerlo, Willebroek, Zingem, Zutendaal, Zwevegem;

Opmerkingen :

- Een zeer grove analyse geeft aan dat het aantal inrichtingen dat door te rekenen met de reële productiedruk, niet meer verwerkingsplichtig zou zijn, zeer beperkt is. Dit aantal wordt geschat tussen de 40 en 70 inrichtingen op een totaal van bijna 2500 verwerkingsplichtige inrichtingen. Dit aantal is beperkt omdat bij de aanduiding van verwerkingsplicht de ligging van de inrichting zelf slechts één van de criteria is om verwerkingsplicht te bepalen. Om het juiste inschatting te kunnen maken, moet een grondige doorlichting van elke inrichting (en bedrijf) gebeuren. Dit is niet mogelijk in het kader van dit antwoord.*
- Indien gerekend zou worden met de correcte ‘vergunde productiedruk, dan zal het aantal gemeenten waar de verwerkingsplicht niet meer zou gelden, wellicht beduidend lager liggen dan de hierboven vermelde lijst mogelijks zou er geen enkele gemeente uitvallen.*

Wat is de betekenis van Art 33, §3 & §5 in dit verband?

Zie antwoord hierboven.

8. Vanaf 1 januari 2003 moeten bedrijven met een productie van meer dan 10 ton fosfaat 100% van hun overschot verwerken:

Over hoeveel bedrijven gaat het hier:

Bedrijven met varkens ? Bedrijven met pluimvee ? Gemengde bedrijven met varkens ? Gemengde bedrijven met pluimvee ? Andere bedrijven?

Over hoeveel overschot in kg fosfaat en kg stikstof gaat het hier: aan varkensmest en aan pluimveemest ?

Vanaf 1 januari 2003 moeten bedrijven met een productie tussen 7,5 en 10 ton fosfaat 30% van hun overschot verwerken:

Over hoeveel bedrijven gaat het hier:

Bedrijven met varkens ? Bedrijven met pluimvee ? Gemengde bedrijven met varkens ? Gemengde bedrijven met pluimvee ? Andere bedrijven ?

Over hoeveel overschot in kg fosfaat en kg stikstof gaat het hier: aan varkensmest en aan pluimveemest ?

Er wordt een berekening gemaakt voor de 2 meest recente productie jaren om aan te tonen dat bij gewijzigde situaties (o.a. aanpak aan de bron), het aantal te verwerken bedrijven kan wijzigen en dus ook de 'verplichte' te verwerken hoeveelheid mest. Voor de berekening van de te verwerken mest in 2003 moet men rekenen met de bedrijfsproductie die een bedrijf had in 2001. Dit is dus terug te vinden onder punt 2.

OP BASIS VAN BEDRIJFSGEGEVENS PRODUCTIEJAAR 2000.

*In de onderstaande tabel wordt het aantal mestverwerkingsplichtige bedrijven weergegeven op basis van artikel 9 uit het mestdecreet. Er werd bij deze berekeningen **geen** rekening gehouden met bedrijfsmutaties die optreden (overnames, opnames, splitsingen).*

	bedrijfsproductieklasse in kg P ₂ O ₅	
bedrijfstype	7.500-10.000	> 10.000
1.RUNDVEE	42	23
2.VARKENS	542	366
3.PLUIMVEE	98	235
4.RUNDVEE-VARKENS	197	49
5.RUNDVEE-PLUIMVEE	17	13
6.VARKENS-PLUIMVEE	28	49
7.RUNDVEE-VARKENS-PLUIMVEE	19	9
8.ANDERE	3	3
Eindtotaal	946	747

De te verwerken hoeveelheid mest in kg P₂O₅ voor de bedrijven tussen 7,5 en 10 ton mestproductie bedraagt 0,2 miljoen kg P₂O₅ voor rundveemest, 1,3 miljoen kg P₂O₅ voor varkensmest en 0,3 miljoen kg P₂O₅ uit pluimveemest. De te verwerken hoeveelheid mest in kg P₂O₅ voor de bedrijven met een mestproductie van meer dan 10 ton P₂O₅ bedraagt 0,4 miljoen kg P₂O₅ voor rundveemest, 6 miljoen kg P₂O₅ voor varkensmest en 5,1 miljoen kg P₂O₅ uit pluimveemest. Dit is in totaal 13,3 miljoen kg P₂O₅ te verwerken mest. Deze berekeningen gebeurden op basis van de bedrijfsproducties in 2000. Het gaat hier dus over de **verplichte** verwerking per bedrijf. Er wordt op gewezen dat er volgens de dierlijke productie in Vlaanderen en plaatsingsruimte in Vlaanderen nog meer zal moeten worden verwerkt dan hier weergegeven.

OP BASIS VAN BEDRIJFSGEGEVENS PRODUCTIEJAAR 2001.

In de onderstaande tabel wordt het aantal mestverwerkingsplichtige bedrijven weergegeven op basis van artikel 9 uit het mestdecreet. Er werd bij deze berekeningen **geen** rekening gehouden met bedrijfsmutaties die optreden (overnames, opnames, splitsingen).

	<i>bedrijfsproductieklasse in kg P₂O₅</i>	
<i>bedrijfstype</i>	<i>7.500-10.000</i>	<i>> 10.000</i>
1.RUNDVEE	43	24
2.VARKENS	474	279
3.PLUIMVEE	84	218
4.RUNDVEE-VARKENS	165	41
5.RUNDVEE-PLUIMVEE	17	9
6.VARKENS-PLUIMVEE	29	38
7.RUNDVEE-VARKENS-PLUIMVEE	22	7
8.ANDERE	1	1
<i>Eindtotaal</i>	835	617

De te verwerken hoeveelheid mest in kg P₂O₅ en kg N voor de bedrijven tussen 7,5 en 10 ton mestproductie staat in de tabel hieronder vermeld.

	<i>Rundveemest</i>	<i>Varkensmest</i>	<i>pluimveemest</i>	<i>Totaal</i>
<i>Kg P₂O₅</i>	100.000	1.100.000	300.000	1.500.000
<i>Kg N</i>	300.000	2.100.000	500.000	2.900.000

De te verwerken hoeveelheid mest in kg P₂O₅ en kg N voor de bedrijven met een mestproductie van meer dan 10 ton staat in de tabel hieronder vermeld.

	<i>Rundveemest</i>	<i>Varkensmest</i>	<i>pluimveemest</i>	<i>Totaal</i>
<i>Kg P₂O₅</i>	300.000	4.600.000	4.600.000	9.500.000
<i>Kg N</i>	800.000	9.000.000	6.900.000	16.700.000

Bij de verdeling van de mestverwerkingsplicht per mestsoort werd uitgegaan van een evenredige verdeling volgens de productie van deze mestsoort op bedrijfsniveau. Het spreekt voor zich dat substitutie van mestsoorten binnen een bedrijf kunnen optreden.

9. Een voorbeeld van samenvoegen en verplaatsen.

Bedrijf Janssens in Aarschot (oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk 81 kg fosfaat per hectare) met vleesvee en 40 hectare akkerbouw:

productie in 2001 1500 kg fosfaat

nutriëntenhalte 1900 kg fosfaat

vergunning 2000 kg fosfaat

Bedrijf Peeters in Herselt (oorspronkelijke gemeentelijke productiedruk 172 kg fosfaat per hectare) met varkens en 10 hectare akkerbouw:

productie in 2001 8000 kg fosfaat

nutriëntenhalte 10500 kg fosfaat

vergunning 11000 kg fosfaat

belangrijk detail: in 1997 was de productie 9000 kg fosfaat

VRAGEN:

Welk overschot/tekort heeft ieder bedrijf afzonderlijk en hoe groot is hun verwerkingsplicht in 2003?

Voor de berekening is enkel rekening gehouden met P2O5 en niet met N. In kwetsbare gebieden kan hierdoor wel een verschil optreden.

Bedrijf Janssens ligt met geen enkele inrichting in 1997 in een gemeente met een oorspronkelijke productiedruk > 100 kg P2O5 en is daarom niet mestverwerkingsplichtig en heeft ook geen beperkingen met betrekking tot het gebruik van de gronden. Het bedrijf heeft een productie van 1500 kg P2O5 en heeft 40 ha cultuurgrond ter beschikking. Hierop kan ongeveer 4000 kg P2O5 worden afgezet. Het bedrijf heeft maw geen overschot maar een theoretisch tekort van ongeveer 2500 kg P2O5 op basis van de maximale bemestingsnormen.

Bedrijf Peeters lag met een inrichting in 1997 in een gemeente met een oorspronkelijke productiedruk > 100 kg P2O5 en een productie in 1997 van 9000 kg P2O5 en is daarom mestverwerkingsplichtig (art. 9 § 4) en heeft dan ook beperkingen met betrekking tot het gebruik van de gronden. Deze zijn beperkt tot de gronden zoals geregistreerd in 1998. Er wordt verondersteld dat dit in 1998 eveneens 10 ha bedroeg.

Het bedrijf heeft een productie van 8000 kg P2O5 en heeft 10 ha cultuurgrond ter beschikking. Hierop kan ongeveer 1000 kg P2O5 worden afgezet. Het bedrijf heeft maw een overschot van ongeveer 7000 kg P2O5.

Het bedrijf moet in 2003 30 % van zijn overschotten verwerken, zijnde 2100 kg P2O5.

Janssen neemt Peeters over en verplaatst het bedrijf naar Aarschot, waardoor de totale productie 9500 kg fosfaat bedraagt. Wat is het overschot/tekort van dit samengevoegde bedrijf, hoe groot is de verwerkingsplicht in 2003?

Janssens neemt Peeters over. Een niet verwerkingsplichtig bedrijf (Janssens) neemt een verwerkingsplichtige inrichting (Peeters) over. Er gebeurt dus een **opname** van een verwerkingsplichtige inrichting (art. 9 § 7). Er moet dus al minstens 75 % van de productie van de opgenomen inrichting verwerkt worden.

Daarnaast voldoet de het bedrijf van Janssens door de opname aan de definitie van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4). En is de minimale verwerkingsplicht hier op het volledig bedrijf van tel.

Na het samenvoegen van de beide inrichtingen blijven deze regels van kracht. Door de verplaatsing moet de landbouwer wel 25 % van de nutriëntenhalte en 25 % de vergunning van de opgenomen inrichting inleveren. Het bedrijf beschikt dus na samenvoegen over:

een nutriënten halte van: $1900 + 75\% \cdot 10.500 = 9775$ kg P2O5

een vergunning van: $2000 + 75\% \cdot 11000 = 10.250$ kg P2O5.

Het bedrijf produceert na samenvoeging 9500 kg P2O5.

Na het verplaatsen zijn de in aanmerking komende gronden voor de berekening van de mestoverschotten beperkt tot de gronden van de inrichting waarnaar samengevoegd is. In dit geval gaat het om 40 ha (bedrijf Janssens).

Zoals hiervoor reeds gezegd is het bedrijf aan twee regels onderworpen mbt de verwerkingsplicht

1. 75 % van de productie van de opgenomen inrichting:

$75\% \cdot 8000$ (=samengevoegde productie) = 6000 kg P2O5

2. 30 % van het overschot van het bedrijf

$\{9500 \text{ (productie 2002)} - 4000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} \cdot 30\% = 1650$ kg P2O5

Het hoogste van de twee dient het bedrijf te verwerken in dit geval 6000 kg P2O5.

Peeters neemt Janssen over en verplaatst het bedrijf naar Herselt, waardoor de totale productie 9500 kg fosfaat bedraagt. Wat is het overschot/tekort van dit samengevoegde bedrijf, hoe groot is de verwerkingsplicht in 2003?

Peeters neemt Janssens over. Een verwerkingsplichtig bedrijf (Peeters) neemt een niet verwerkingsplichtige inrichting (Janssens) over. Het bedrijf van Peeters blijft onderworpen aan de definitie van een verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4). En er is de minimale verwerkingsplicht hier op het volledig bedrijf van tel.

Na het samenvoegen van de beide inrichtingen blijven deze regels van kracht. Door de verplaatsing moet de landbouwer wel 25 % van de nutriëntenhalte en 25 % de vergunning van de opgenomen inrichting (bedrijf Janssens) inleveren.

Het bedrijf beschikt dus na samenvoegen over:

een nutriëntenhalte van: $10.500 + 75\% \cdot 1900 = 11.925$ kg P2O5

een vergunning van: $11.000 + 75\% \cdot 2000 = 12.500$ kg P2O5.

Het bedrijf produceert na samenvoeging 9500 kg P2O5.

Na het verplaatsen zijn de in aanmerking komende gronden voor de berekening van de mestoverschotten beperkt tot de gronden van de inrichting waarnaar samengevoegd is. In dit geval gaat het om 10 ha (bedrijf Peeters).

Het bedrijf moet omwille van de productie in 2001 30 % van zijn overschot verwerken. Dit is:

$\{9500 \text{ (productie 2002)} - 1000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} \cdot 30\% = 2550$ kg P2O5

Het bedrijf moet dus 2550 kg P2O5 verwerken.

Janssen neemt Peeters over, maar er gebeurt geen bedrijfsverplaatsing. De productie blijft 8000 kg + 1500 kg fosfaat op de respectievelijke inrichtingen. Wat is het overschot/tekort op dit bedrijf en hoe groot is de verwerkingsplicht in 2003?

Deze situatie is te vergelijken met de eerste. Er wordt een verwerkingsplichtige inrichting opgenomen. Hiervan moet 75 % van de productie verwerkt worden. Daarnaast valt het bedrijf in zijn geheel onder de definitie van verwerkingsplichtig bedrijf (art. 9 § 4). Dit wil zeggen dat het bedrijf 30 % van de overschotten zal moeten verwerken. Voor de berekening van de overschotten worden wel de hectaren van beide inrichtingen zoals aangegeven bij de registratie van 1998 in rekening gebracht.

Dit geeft volgende berekening:

Zoals hiervoor reeds gezegd is het bedrijf aan twee regels onderworpen mbt de verwerkingsplicht

1. 75 % van de productie van de opgenomen inrichting:

$$75\% \cdot 8000 = 6000 \text{ kg P2O5}$$

2. 30 % van het overschot van het bedrijf

- a. Overschot bedrijf Peeters

$$\{8000 \text{ (productie 2002)} - 1000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} = 7000$$

b. Overschot Janssens

$$\{1500 \text{ (productie 2002)} - 4000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} = -2500$$

Het overschot van het bedrijf is 7000 kg P₂O₅. De negatieven worden gelijkgesteld aan 0.

$$30 \% * 7000 = 2100 \text{ kg P}_2\text{O}_5$$

Het hoogste van de twee dient het bedrijf te verwerken in dit geval 6000 kg P₂O₅.

Is er een verschil als Peeters het bedrijf van Janssen overneemt, ook zonder bedrijfsverplaatsing?

Indien Peeters Janssens overneemt gelden de regels mbt de opname en de minimale plicht om 75 % van de productie te verwerken niet. Er wordt namelijk een niet verwerkingsplichtige inrichting opgenomen. De bepalingen van artikel 9 § 4 gelden wel voor het ganse bedrijf. Dit wil zeggen dat het bedrijf 30 % van zijn overschotten moet verwerken.

Dit geeft volgende berekening:

30 % van het overschot van het bedrijf

c. Overschot bedrijf Peeters

$$\{8000 \text{ (productie 2002)} - 1000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} = 7000$$

d. Overschot Janssens

$$\{1500 \text{ (productie 2002)} - 4000 \text{ (afzet op eigen gronden)}\} = -2500$$

Het overschot van het bedrijf is 7000 kg P₂O₅. De negatieven worden gelijkgesteld aan 0.

$$30 \% * 7000 = 2100 \text{ kg P}_2\text{O}_5$$

Het bedrijf moet dus 2100 kg P₂O₅ verwerken.

Stel nu dat de productie van Peeters in 1997 7000 kg fosfaat bedroeg in plaats van 9000 kg. Wat zijn dan de antwoorden op vragen a, b, c en d?

- a) Bij de bepaling van het mestoverschot moet voor geen van de inrichtingen rekening gehouden worden met de gronden van 1998. Beide zijn niet mestverwerkingsplichtig.

De overschotten zijn:

Bedrijf Janssens een tekort van 2500 kg P₂O₅

Bedrijf Peeters een overschot van 7000 kg P2O5

Geen verwerkingsplicht

- b) Bij de bepaling van het mestoverschot moet geen rekening gehouden worden met de gronden van 1998. Er zijn 50 ha ter beschikking.

Bedrijf na samenvoeging:

9500 (productie 2002) – 5000 (afzet op eigen gronden) = 4500 kg P2O5

Geen verwerkingsplicht

- c) Idem b)
- d) Bij de bepaling van het mestoverschot moet voor geen van de inrichtingen rekening gehouden worden met de gronden van 1998.

De overschotten zijn de volgende indien de gronden aan de respectieve inrichtingen blijven hangen:

Bedrijf Janssens een tekort van 2500 kg P2O5

Bedrijf Peeters een overschot van 7000 kg P2O5

Totaal overschot na opname: 7000 kg P2O5

De landbouwer kan echter zijn gronden herverdelen over beide inrichtingen zodanig dat er een optimale verdeling komt en zijn overschot daalt. Dit speelt echter pas 2 jaar nadat de gronden zijn verhangen.

Bedrijf Janssens een overschot van 0 kg P2O5

Bedrijf Peeters een overschot van 4500 kg P2O5

Totaal overschot na opname: 4500 kg P2O5

Geen verwerkingsplicht

10. Op verschillende studiedagen presenteerden zowel het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Centrum voor landbouweconomie), het steunpunt duurzame landbouw, als professor Viaene van de Universiteit Gent bedrijfseconomische berekeningen voor varkensbedrijven in relatie tot de mestverwerkingsplicht. Kan de minister een overzicht geven van de resultaten van deze studies? In hoeverre werd in het voorliggende ontwerp rekening gehouden met deze studies?

Van in het begin van het mestdecreet zijn er regelmatig verschillende socio-economische studies verricht rond de effecten van het mestbeleid, en dat zowel op macro- als micro-economisch vlak. In bijlage 3 vindt u de jongste studie die het huidige mestdecreet en het voorliggend mestdecreet becommentarieert vanuit socio-economisch oogpunt.

Als minister van leefmilieu en landbouw wil ik het volgende onderstrepen. Het huidige mestbeleid is gebaseerd op drie pijlers:

1. aanpak aan de bron
2. mestverwerking
3. oordeelkundige bemesting

en beoogt de omzetting van de Europese nitraatrichtlijn en het realiseren van de doelstellingen van deze richtlijn.

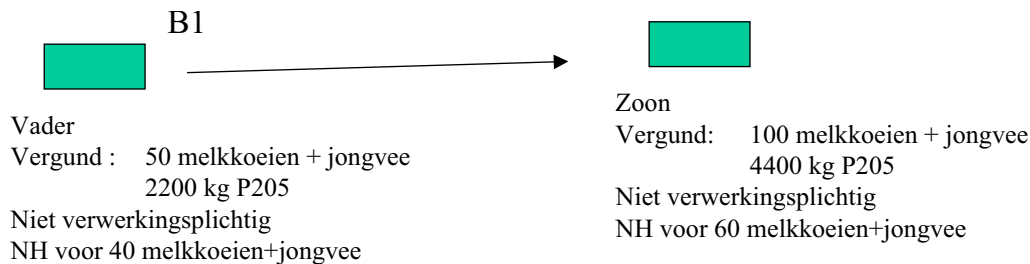
Opvolging van de resultaten van dit mestbeleid (zie o.a. voortgangsrapport en de resultaten van het VMM-meetnet) tonen aan dat het huidige mestbeleid sterke vooruitgang boekt en dat de landbouwers een positieve bijdrage leveren in deze realisatie. Zo is de doelstelling tot aanpak aan de bron ter vermindering van het mestoverschot met 25 %, succesvoller verlopen dan dit vooropgestelde doel. Het aantal verleende vergunningen voor mestverwerking is reeds opgelopen tot meer dan 160. Stilaan worden deze vergunningen operationeel. In 2002 is veel meer dierlijke mest verwerkt en geëxporteerd dan decretaal verplicht was. Het nitraatgehalte in het oppervlaktewater daalt spectaculair. Het is dan ook belangrijk dat het huidige MAP nog verder blijft zoals het is in zijn krachtlijnen, om verder resultaat af te dwingen en de landbouwers in een bedrijfszekere positie te houden. Wijziging van het decreet zou immers de onzekerheid doen toenemen en nefast zijn voor de verdere ontwikkeling o.a. ook voor de mestverwerking. Zoals de auteurs van het onderzoek in bijlage 3 stellen, zou het invoeren van de verhandelbare emissierechten kostprijsverhogend werken en financiële lasten met zich meebrengen. Op dit moment is het echter mijns inziens veel beter om de financiële middelen te investeren in een duurzame oplossing van het mestprobleem, namelijk de mestverwerking, dan wel in het verhandelen van emissierechten. Deze verhandelbaarheid biedt immers geen oplossing voor het gigantisch Vlaams mestoverschot.

Bijlage 2 : Schema's verplaatsen en samenvoegen**SAMENVOEGEN****Niet-verwerkingsplichtige bedrijven (inrichtingen)**

(beide inrichtingen gelegen in een gemeente met een productiedruk > 100 kg P2O5)

1. Zoon neemt inrichting van vader over en verplaatst deze naar eigen inrichting

Ervoor

Erna

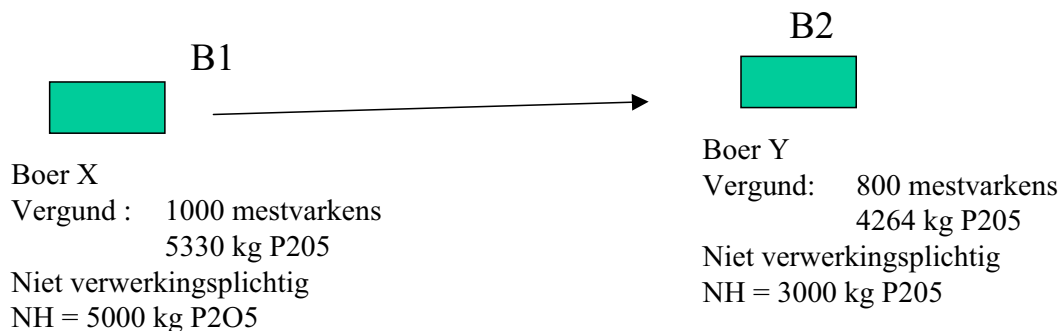
Nieuwe milieuvergunning = 4400 + 75% van 2200
 Analooq voor NH

B2

Zoon
138 melkkoeien + jongvee
6050 kg P2O5
Niet verwerkingsplichtig
NH voor 90 melkkoeien+jongvee

2. Boer Y neemt inrichting van Boer X over en verplaatst deze naar eigen inrichting

Ervoor

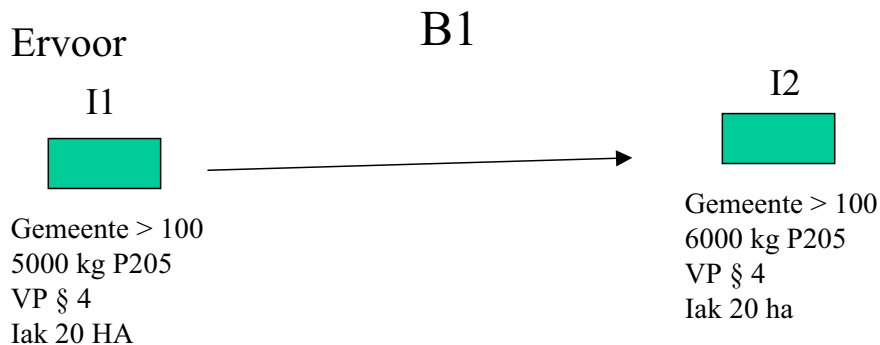
Erna

B2

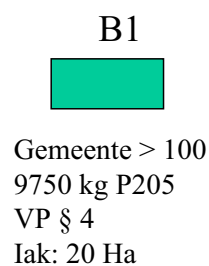
Boer Y
Vergund: 1550 mestvarkens
8261 kg P2O5
Niet verwerkingsplichtig
NH = 3000 + 75% van 5000 = 6750 kg P2O5

2. Samenvoegen van inrichtingen van verwerkingsplichtige bedrijven die reeds in 1997 bestonden uit meer inrichtingen

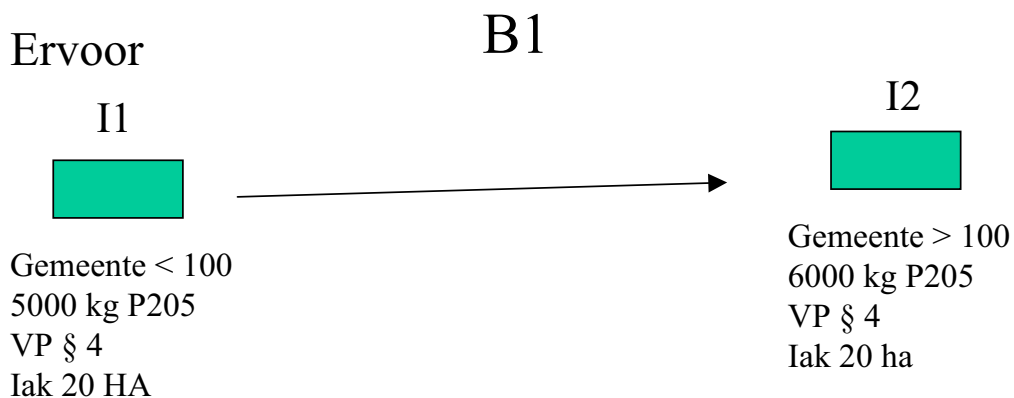
Voorbeeld 1

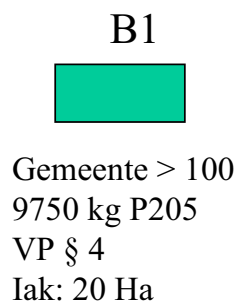
Erna

VB2

Erna

VB3

Ervoor

B1

I1

Gemeente > 100
5000 kg P205
VP § 4
Iak 20 HA

I2

Gemeente < 100
6000 kg P205
VP § 4
Iak 20 ha

Erna

B1

Gemeente < 100
9750 kg P205
VP § 4
Iak: 20 Ha

VB4

Ervoor

B1

I1

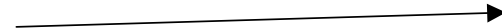

Gemeente > 100
8000 kg P205
VP § 10
Iak 20 HA

I2

Gemeente < 100
6000 kg P205
VP § 10
Iak 20 ha

Erna

B1

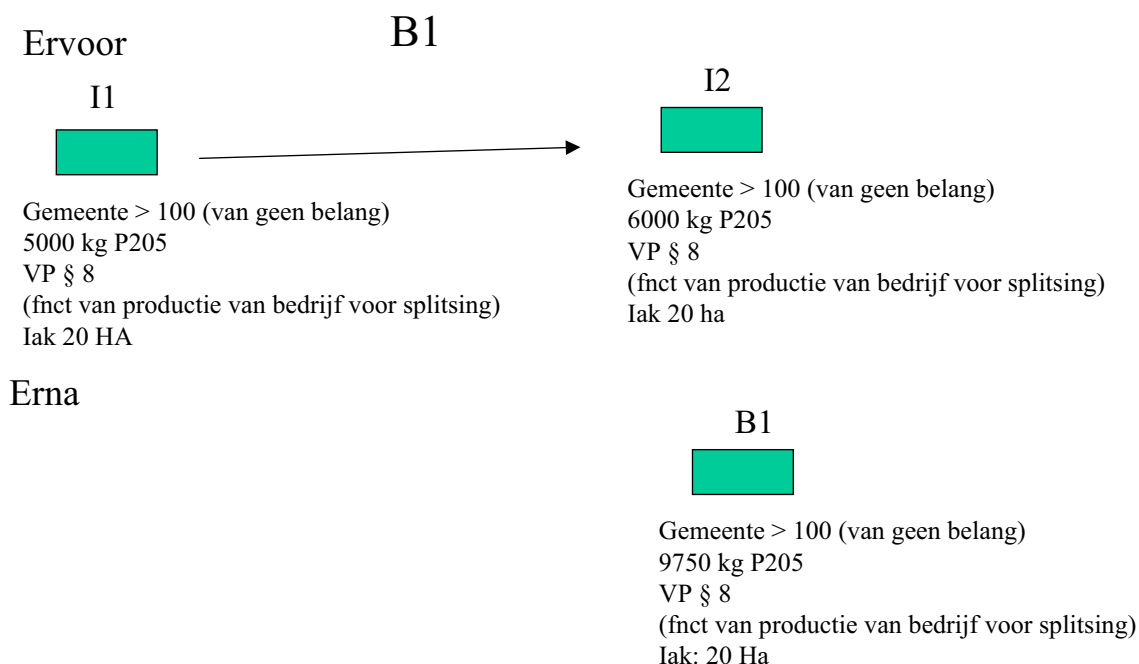

Gemeente < 100
12000 kg P205
VP § 3
Geen Iak's

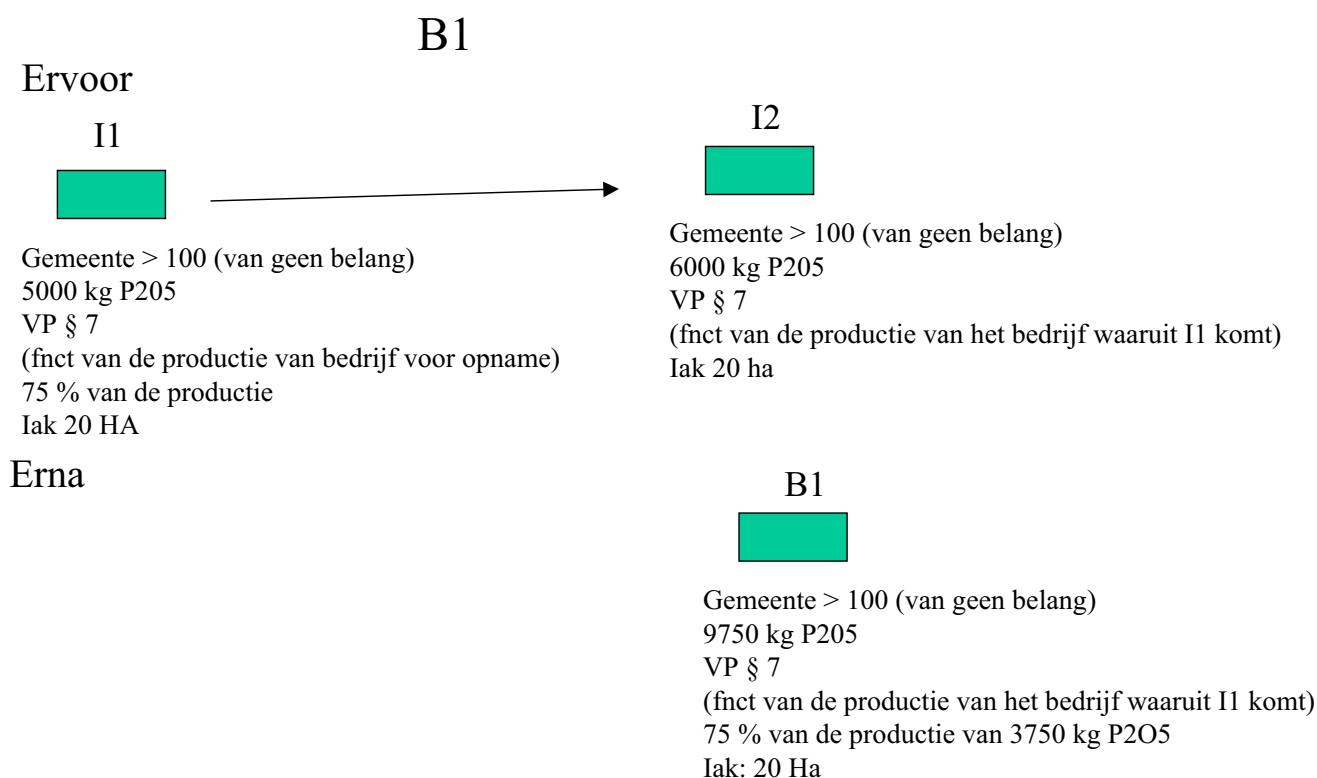

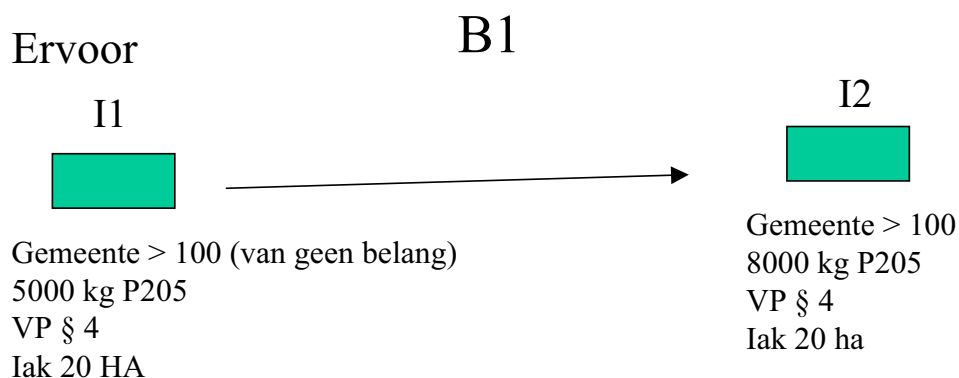
3. Samenvoegen van inrichtingen van bedrijven die tussen 1997 en 2003 inrichtingen hebben opgenomen/overgenomen

VB1: B1 is ontstaan uit een afsplitsing na 1997 van een bedrijf met veel entiteiten

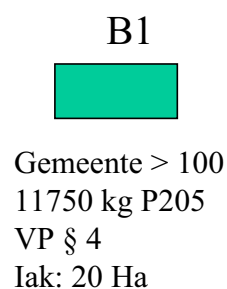
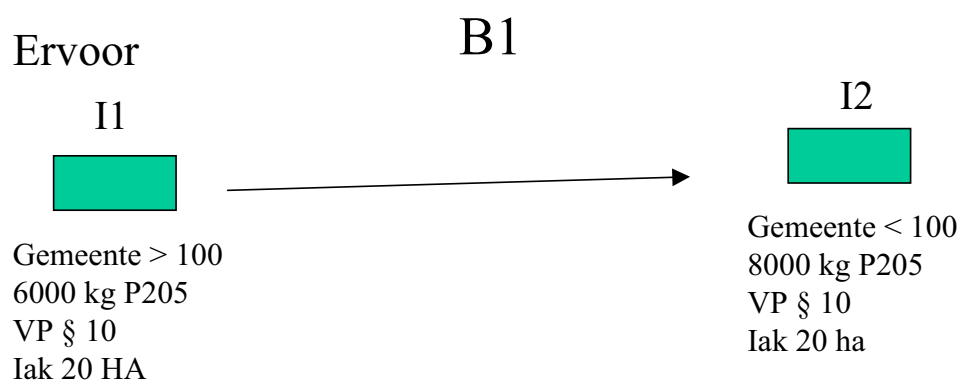

VB2: B1 is ontstaan door een opname van een VP inrichting I1 van een groot VP bedrijf na 1997

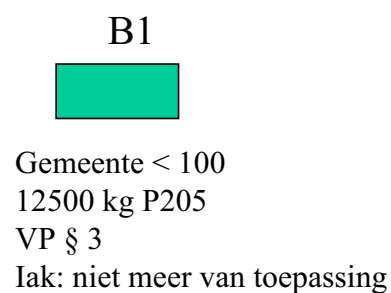

VB3: B1 was reeds een VP bedrijf met I2 die na 1997 de NVP inrichting I1 heeft overgenomen

Erna

VB4: Bedrijf bestaat uit 2 inrichtingen afkomstig van NVP bedrijven en gestart na 1997

Erna

VERPLAATSEN

VB1

Ervoor

B1

I1

I1

Gemeente > 100
15000 kg P205
VP § 4
Iak 20 HA

Erna

B1

I1

Gemeente > 100
15000 kg P205
VP § 4
Iak 20 ha

VB2 + VB3

Ervoor

B1

I1

Gemeente > 100
15000 kg P205
VP § 4
Iak 20 HA

Erna

B1

I1

Gemeente < 100
15000 kg P205
VP § 4
Iak 20 ha

VB4

Ervoor

B1

I1

Gemeente > 100
12000 kg P205
VP § 10
Iak 20 HA

Erna

B1

I1

Gemeente < 100
12000 kg P205
VP § 3
Iak's niet meer van toepassing

VB5

Ervoor

B1

I1

Gemeente < 100
12000 kg P205
VP § 3
Iak niet van toepassing

Erna

B1

I1

Gemeente > 100
12000 kg P205
VP § 10
Iak 20 ha